

ČSOB STAVEBNÍ SPOŘITELNA, A. S.

VÝROČNÍ ZPRÁVA ZA ROK 2023

Obsah výroční zprávy:

- 01 Profil společnosti a obchodní model
- 02 Zpráva představenstva
 - 1) Úvodní slovo předsedy představenstva
 - 2) Očekávaná hospodářská a finanční situace v roce 2024
- 03 Správa a řízení společnosti
 - 1) Představenstvo
 - 2) Dozorčí rada
 - 3) Výbor pro audit
- 04 Akcionáři ČSOB Stavební spořitelny
- 05 ČSOB Stavební spořitelna v číslech
- 06 Kvantitativní ukazatele k 31. 12. 2023
- 07 Společenská odpovědnost

FINANČNÍ ČÁST

- 08 Výkaz zisku a ztráty za rok končící 31. 12. 2023
- 09 Výkaz ostatního úplného výsledku za rok končící 31. 12. 2023
- 10 Výkaz finanční situace k 31. 12. 2023
- 11 Výkaz změn vlastního kapitálu za rok končící 31. 12. 2023
- 12 Výkaz peněžních toků za rok končící 31. 12. 2023
- 13 Příloha účetní závěrky za rok končící 31. 12. 2023
- 14 Zpráva o vztazích mezi propojenými osobami
- 15 Další povinné informace
- 16 Čestné prohlášení představenstva
- 17 Zpráva nezávislého auditora

01 PROFIL SPOLEČNOSTI A OBCHODNÍ MODEL

02 ZPRÁVA PŘEDSTAVENSTVA

01 PROFIL SPOLEČNOSTI A OBCHODNÍ MODEL

Název:	ČSOB Stavební spořitelna, a.s.
Sídlo:	Radlická 333/150, 150 00 Praha 5, Česká republika
Registrace:	Zapsána v obchodním rejstříku, vedeném registračním soudem v Praze, oddíl B 2117
Telefon (ústředí):	00420 225 221 111
E-mail:	info@csobstavebni.cz
Internet:	www.csobstavebni.cz
Kód banky:	7960
IČ:	49241397
Datum založení:	26. června 1993
Datum zahájení obchodní činnosti:	8. září 1993
Právní forma:	akciová společnost
Akcionář:	Československá obchodní banka, a. s. (100 %)

ČSOB Stavební spořitelna (dále také „ČSOBS“ nebo „Spořitelna“) je v České republice předním poskytovatelem finančních služeb. Stejně jako v letech předcházejících i v roce 2023 byla ČSOB Stavební spořitelna největší stavební spořitelnou na českém trhu.

Základním stavebním kamenem úspěchu ČSOB Stavební spořitelny je atraktivní produktová nabídka, kvalitní klientský servis a výkonná a široce dostupná mobilní obchodní síť. Jejím pilířem a nejvýkonnější složkou je téměř 2000 finančních poradců spořitelny.

ČSOB Stavební spořitelna je součástí skupiny ČSOB, ČSOB je jejím jediným akcionářem.

V průběhu roku 2023 nevyvíjela Spořitelna významné aktivity v oblasti výzkumu a vývoje. Společnost nemá v zahraničí organizační složku a nenabyla žádné vlastní akcie.

Princip stavebního spoření

Stavební spoření, které je základem nabídky ČSOB Stavební spořitelny, podléhá zákonné regulaci.

Jádrem systému jsou úspory domácností, které jsou následně zdrojem pro poskytnutí úvěrů. Tento uzavřený systém je bezprostředně nezávislý na situaci na kapitálových trzích. Nepřímý vliv na situaci v oblasti obchodů a ziskovosti má vývoj úroků na kapitálovém trhu. Další důležitý ovlivňující faktor je regulační prostředí. To nezahrnuje pouze právní rámec pro úspory v pravém slova smyslu, ale také systém pro výstavbu a rekonstrukce a systém pro zajištění na stáří.

Obchodní rozsah

Stavební spoření, financování bydlení a ostatní zajištění

Stavební spoření je základním produktem ČSOB Stavební spořitelny. Cílem v této oblasti je posílení a upevnění vedoucí pozice na trhu, a to prostřednictvím inovací, které jsou v souladu s potřebami klientů. Oblast financování bydlení je zajišťována úvěry a meziúvěry ze stavebního spoření. Související potřeby cílových skupin, jako je především pojištění, jsou nabízeny ve spolupráci s ČSOB.

02 ZPRÁVA PŘEDSTAVENSTVA

1) ÚVODNÍ SLOVO PŘEDSEDY PŘEDSTAVENSTVA

Vážené klientky, vážení klienti, milé kolegyně, milí kolegové, partneři a spolupracovníci,

uplynulý rok byl pro trh stavebního spoření velmi náročný. Probíhala jednání o zrušení či snížení státní podpory stavebního spoření. Novela zákona o stavebním spoření nakonec přinesla snížení státní podpory na maximálně 1 000 Kč ročně. Zároveň však také přinesla velkou příležitost pro všechny zájemce o rekonstrukce a úsporné bydlení. Účelovost úvěrů ze stavebního spoření byla rozšířena o financování opatření na podporu udržitelného bydlení. Stavební spořitelny tak do budoucna nabídnou svým klientům nejen výhodné financování, ale také poradenství a asistenci s vyřízením dotace. Stanou se součástí energetické transformace českých domácností.

Ani pro celý trh s bydlením nebyl rok 2023 snadným. Poptávku zájemců o koupi nemovitostí tlačilo dolů vícero faktorů: pokračující vysoká inflace, meziročně prudký růst úrokových sazeb, mírně klesající ceny nemovitostí i přísnější nastavení úvěrových ukazatelů centrální bankou. Řada klientů nákup zkrátka raději odložila. Navzdory tomu jsme již ve druhé polovině roku viděli pozitivní náznaky a velice přesně jsme předpověděli bod obratu.

Banky v České republice i v těchto složitých podmínkách poskytly v roce 2023 domácnostem úvěry na bydlení v celkové hodnotě 172 miliard korun, což byl v porovnání s předchozím rokem pokles přibližně o pětinu. Z toho úvěry ze stavebního spoření představovaly 34 miliard korun a hypoteční úvěry 138 miliard korun. Objem poskytnutých úvěrů se kvartál od kvartálu zvyšoval, a zatímco v prvním čtvrtletí byl útlum značný, v posledním čtvrtletí jsme naopak viděli vysokou dynamiku.

Jako skupina ČSOB jsme i nadále zůstávali v pozici lídra v oblasti financování trhu bydlení, když naši zákazníci uzavřeli úvěry ze stavebního spoření za 7 miliard korun a hypotéky za 39 miliard korun. Financováním jsme loni splnili sen o novém bydlení 21 500 domácnostem. Jako představitel bankovní skupiny, v jejíž DNA je zakotvena udržitelnost a vztah k životnímu prostředí, mám velkou radost i z toho, že už 27 % nezajištěných úvěrů ze stavebního spoření je na úsporné bydlení.

Česká národní banka držela takřka po celý loňský rok základní úrokovou sazbu na hodnotě 7,00 procenta a až těsně před vánočními svátky ji upravila na 6,75 procenta. Podle ukazatele ČBA Hypomonitor se průměrná úroková sazba nových úvěrů na bydlení loni postupně snižovala z lednových 5,95 procenta na prosincových 5,65 procenta. Nicméně meziroční změna byla citelná. Například ještě v prvním kvartále roku 2022 byly průměrné tržní hypoteční sazby v rozmezí 3,4 až 4,15 procenta a základní sazba ČNB se pohybovala od 3,75 do 5,00 procenta.

Vývoj cen nemovitostí založený na reálných odhadech tržních cen podrobně sledujeme prostřednictvím našeho ČSOB Indexu bydlení. Podle něho loni byty v Česku v průměru zlevnily o 5,8 procenta, cena rodinných domů v podstatě stagnovala. Pokud klesá cena toho, co chcete koupit, je pro zájemce o bydlení výhodné vyčkávat. Zde je třeba dodat, že tempo poklesu cen bytů a domů se loni postupně zpomalovalo a vývoj na přelomu roku směřoval ke stabilizaci s tendencí cenového růstu.

To mě přivádí k výhledu na rok 2024. Mám více důvodů k optimismu a myslím si, že na trhu financování bydlení nastal obrat a společně budeme sledovat jeho pozvolný růst. Ceny nemovitostí už pravděpodobně nebudou více klesat a zájemci o bydlení budou chtít využít současné nabídky. Centrální banka už také umožnila více domácnostem čerpat úvěr na bydlení tím, že loni přestala stanovovat limit DSTI, který porovnává maximální měsíční splátku úvěru s čistými příjmy. Od letošního ledna následovalo zrušení limitu DTI, který hlídá celkové zadlužení vůči příjmům. Zejména zrušení DSTI poptávku klientů povzbudilo.

Naším spořicími klientům jsme i přes snížení státní podpory schopni nabídnout atraktivní a bezpečný produkt s výhodným zhodnocením. Produkt, který právě letos oslavil 30 let. Jsem rád, že nám naši klienti svoji důvěru prokázali i v tomto složitém roce, kdy celý trh stavebního spoření poklesl o 16 %. My jsme o 1 % rostli a upevnili jsme si tak svoji pozici jedničky. Na celém trhu bylo uzavřeno 481 tisíc nových smluv o stavebním spoření, náš tržní podíl byl téměř třetinový. V příštím roce budou úrokové sazby pravděpodobně klesat. Sazba stavebního spoření je ale garantovaná na 6 let dopředu a dle očekávání Asociace českých stavebních spořitelen bude v roce 2024 průměrné zhodnocení vkladů na stavebním spoření 4,5 % ročně. Jsem přesvědčen, že nabídka s takovými parametry bude na trhu spořicími produkty bezkonkurenční.

Stavební spoření je velmi výhodným modelem s 30letou tradicí. Spolu se státem jsme v letošním roce upravili zaměření tohoto osvědčeného systému směrem k energetické transformaci českých domácností. Stavební spoření se tak vrací k tomu, k čemu bylo stvořeno, k financování menších investičních záměrů a rekonstrukcí. Věřím, že máme špičkový produkt, který přispěje nejen k energetické transformaci českých domácností, ale také k celkovému zvýšení ekonomické úrovně v České republice.

Ještě jednou děkuji všem klientům a děkuji také všem zaměstnancům a kolegům. Věřím, že letošní rok přinese další desetitisíce spokojených klientů, kterým pomůžeme k vysněnému bydlení.

Martin Vašek

generální ředitel ČSOB Stavební spořitelny

2) OČEKÁVANÁ HOSPODÁŘSKÁ A FINANČNÍ SITUACE V ROCE 2024

V roce 2024 bude ČSOB Stavební spořitelna pokračovat ve zvyšování kvality a rychlosti poskytovaných služeb klientům, aby pro ně byla atraktivní i přes snížení státní podpory s platností od 1.1.2024. Zároveň dojde k inovacím v obchodní nabídce, a to jak u vlastních produktů stavební spořitelny, tak i u portfolia produktů a služeb skupiny ČSOB. Obchodní výsledky z předchozího roku potvrdily významnou pozici ČSOB Stavební spořitelny na trhu mezi stavebními spořitelkami, zejména posílení v oblasti spoření potvrdilo jedinečnou sílu a flexibilitu interní sítě obchodních zástupců. Stavební spořitelna bude i nadále pracovat na zlepšování své efektivity využitím synergií, které poskytuje skupina ČSOB (sdílení znalostí, kapacit, technologií a sídla společnosti) a které přinesly již viditelné pozitivní dopady v předchozích letech. Kapitalizace spořitelny je dostatečná a silná skupina ČSOB je toho svým způsobem garantem. Díky svému dlouhodobě konzervativnímu přístupu ČSOB Stavební spořitelna předpokládá udržení kvality svých aktiv na velmi vysoké úrovni, a to i s ohledem na růst cen energií, životních nákladů a vysoké inflace, které zasáhly klienty spořitelny v průběhu roku 2023. V průběhu roku 2024 dojde k poklesu inflace, zároveň život občanů bude ovlivňovat vládní úsporný balíček.

Pro klienty žádající úvěry budou služby rychlejší díky implementaci nových projektů a využití synergií skupinového Retail credits útvaru, který poskytuje služby nejen ČSOB Stavební spořitelně, ale též ČSOB Hypoteční bance a spotřebitelským úvěrům skupiny. Rozvoj financování bydlení pro klienty patří mezi priority nabídky a obsluhy klientů skupiny ČSOB.

Na straně spoření připravujeme pro klienty nové zajímavé nabídky, které povedou ke zvýšení zhodnocení jejich prostředků, či ke zvýšení jejich likvidnosti díky kombinaci produktů ve skupině. Velmi atraktivní se pro klienty stanou finanční produkty zaměřené na zajištění na stáří, kde interní síť obchodních zástupců již v minulosti prokázala, že klientům umí výhody dlouhodobého spoření představit i klientům dané produkty nabídnout.

Kombinace změn v oblasti nabídky, zpracování finančních produktů pro klienty a synergií skupiny vytvoří nezbytný základ pro udržení výborných obchodních a finančních výsledků ČSOB Stavební spořitelny v nadcházejícím roce.

Téma výše státní podpory je jen úzce vytržené téma v oblasti podpory bydlení v ČR. Téma je širší a má i dopady do samotné podoby zákona o stavebním spoření, do právních jistot klientů stavebních spořitelen, jejich opcí na garantované zhodnocení vložených prostředků, ale i na řádný úvěr ze stavebního spoření s garantovanou úrokovou sazbou. Realizovaných změn může být velmi mnoho, zároveň je třeba respektovat právní řád ČR a proto odhadovat dopady možných změn na fungování ČSOB stavební spořitelny, její distribuční síť a nabídku produktů je z dostupných informací nemožné.

03 SPRÁVA A ŘÍZENÍ SPOLEČNOSTI

04 AKCIONÁŘI ČSOB Stavební spořitelny

03 SPRÁVA A ŘÍZENÍ SPOLEČNOSTI

Představenstvo

Jméno a příjmení	Funkce	Vznik členství	Oblast řízení
Ing. Martin Vašek	Předseda	1. 11. 2022	Informační technologie, Procesní řízení a business architektura
Ing. Ladislav Neuhäuser	Místopředseda ¹	1. 7. 2019	Odbyt, Produktový vývoj
Ing. Marcela Výbohová	Členka ²	1. 8. 2023	Rizika skupiny
Ing. Barbora Vachová	Členka ³	1. 9. 2023	Klientské služby, Finanční řízení, BI/Data

Integrované oblasti v rámci skupiny ČSOB:

Interní audit, Komunikace, Lidské zdroje, Právní, Marketing, Externí distribuce, Podpora klientů & Operations, Úvěry

Dozorčí rada

Jméno a příjmení	Funkce	Aktuální funkční období člena od
Mgr. Martin Jarolím, Ph.D.	Předseda	1. 1. 2023
Ing. Jiří Vévoda, M. A.	Člen	6. 11. 2020
MUDr. Mgr. Barbara Hartmannová	Členka ⁴	1. 8. 2023

Výbor pro audit

Jméno a příjmení	Funkce	Aktuální funkční období člena od
Ing. David Borges	Předseda	4. 2. 2019
Ing. Jana Báčová	Členka	1. 1. 2023
Ing. Lucie Skoumalová	Členka	1. 9. 2022

¹ Do 31. 8. 2023 byl členem představenstva za oblast Odbyt, Produktový vývoj Vlastimil Nigrin

² Do 31. 7. 2023 byl členem představenstva Tom Blanckaert

³ Do 31. 8. 2023 byl členem představenstva za oblast Klientské služby, Finanční řízení, BI/Data Ladislav Neuhäuser

⁴ Do 31. 7. 2023 byl členem dozorčí rady Richard Podpiera

04 AKCIONÁŘI ČSOB Stavební spořitelny

Akcionářem ČSOB Stavební spořitelny, a. s., je:
Československá obchodní banka, a. s.

100 % akcií

Bližší informace o ČSOB jsou k dispozici na www.csob.cz.

ČESKOSLOVENSKÁ OBCHODNÍ BANKA, A. S. Z historie ČSOB

- 1964** ČSOB založena státem jako banka pro poskytování služeb v oblasti financování zahraničního obchodu a volnoměnových operací s působností na československém trhu.
- 1993** Pokračování aktivit ČSOB na českém i slovenském trhu i po rozdělení Československa.
- 1999** Privatizace ČSOB – majoritním vlastníkem ČSOB se stala belgická KBC Bank.
- 2000** Převzetí podniku Investiční a Poštovní banky (IPB).
- 2007** KBC Bank se stala jediným akcionářem ČSOB po odkoupení minoritních podílů. Nová ekologická budova ústředí v Praze-Radlicích (Stavba roku 2007).
- 2008** Slovenská organizační složka ČSOB transformována k 1. lednu do samostatné právnické osoby, ovládané společností KBC Bank prostřednictvím 100% podílu na hlasovacích právech.
- 2009** V prosinci ČSOB prodala KBC Bank svůj zbývajících podíl ve slovenské ČSOB.
- 2013** Vytvoření obchodní divize Česká republika v rámci KBC Group.
- 2017** Nová desetiletá (pro období 2018–2027) partnerská dohoda o exkluzivním poskytování finančních a pojišťovacích služeb podepsána s Českou poštou.
- 2019** ČSOB uzavřela dohodu o koupi zbývajících 45% vlastnického podílu v Českomoravské stavební spořitelně (ČMSS) dosud vlastněného společností Bausparkasse Schwäbisch Hall a stala se tak jediným akcionářem ČMSS. Touto akvizicí konsolidovala ČSOB svojí pozici lídra trhu v oblasti financování bydlení.
- 2021** Českomoravská stavební spořitelna (ČMSS) se přejmenovala na ČSOB Stavební spořitelnu (ČSOBS), 100% vlastnictví zůstává.
- 2022** Poštovní spořitelna se přejmenovala na ČSOB Poštovní spořitelnu. ČSOB nabyla 100% podílu ve společnosti Mallpay, následně došlo k přejmenování na Skip Pay.

Profil ČSOB a skupiny ČSOB

Československá obchodní banka, a. s. (dále jen „ČSOB“ nebo „Banka“) působí jako **univerzální banka v České republice**. Jejím akcionářem je od roku 1999 (od roku 2007 jediným) belgická KBC Bank, která je součástí mezinárodní bankopojišťovací skupiny KBC Group. Od 1. ledna 2013 uspořádala KBC Group své aktivity na klíčových trzích do tří obchodních divizí – Belgie, Česká republika (zahrnuje všechny obchodní aktivity KBC v České republice) a Mezinárodní trhy.

ČSOB poskytuje své **služby všem klientským segmentům**, tj. fyzickým osobám, malým a středním podnikům, korporátním a institucionálním klientům. **V retailovém bankovníctví v ČR** působí Banka pod základními obchodními značkami – ČSOB (pobočky) a ČSOB Poštovní spořitelna (obchodní místa České pošty). ČSOB svým zákazníkům nabízí **širokou škálu bankovních produktů a služeb**, včetně produktů a služeb ostatních společností skupiny ČSOB.

Skupina ČSOB je tvořena Bankou a společnostmi, s nimiž je ČSOB propojena. Finanční skupina ČSOB zahrnuje strategické společnosti v ČR ovládané přímo či nepřímo ČSOB, případně KBC, které nabízejí finanční služby, a to zejména: ČSOB Hypoteční banku, ČSOB Pojišťovnu, ČSOB Stavební spořitelnu, ČSOB Penzijní společnost, ČSOB Leasing, ČSOB Factoring, Patria Finance a Ušetřeno.cz.

Do produktového portfolia skupiny ČSOB (divize Česká republika) kromě standardních bankovních služeb patří: financování potřeb spojených s bydlením (hypotéky a půjčky ze stavebního spoření), pojistné produkty, penzijní fondy, produkty kolektivního financování a správa aktiv, specializované služby (leasing a factoring), služby spojené s obchodováním s akciami na finančních trzích.

Svémi celkovými aktivy vykázanými k 31. prosinci 2023 ve výši 1 869 mld. Kč a celkovým čistým ziskem za rok 2023 ve výši 15,4 mld. Kč **se skupina ČSOB řadí mezi tři nejvýznamnější bankovní skupiny působící na území České republiky.** K 31. prosinci 2023 vykazovala skupina ČSOB vklady celkem ve výši 1 337 mld. Kč a úvěrové portfolio v objemu 916 mld. Kč.

	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Klienti ČSOB (mil.)	4,309	4,340
ČSOB pobočky (pouze banka)	198	201
Pobočky pro Retail/SME	179	181
Pobočky ČSOB Private Banking	11	11
Korporátní pobočky ČSOB	8	9
Pobočky ČSOB Pojišťovny	94	95
Poradenská místa ČSOBS	224	215
Leasingové pobočky	5	5
PS – obchodní místa České pošty	cca 2100	cca 2400
z toho specializované bankovní přepážky	227	235
Franšizové pobočky České pošty	cca. 900	cca. 800
Bankomaty¹⁾	1020	1022
z toho bezkontaktní	906	861
z toho vkladové	337	307

¹⁾ Včetně bankomatů partnerských bank.

Zaměstnanci (přepočtený stav)	31. 12. 2023	31. 12. 2022
Zaměstnanci skupiny ČSOB	8 035	8 105
z toho zaměstnanci Banky	7 096	7 139

Výroční zprávy a další informace o ČSOB a skupině ČSOB jsou k dispozici na webových stránkách www.csob.cz.

ČSOB jako osoba ovládaná a ovládající

V rámci skupiny KBC a skupiny ČSOB působí ČSOB jako osoba ovládaná i osoba ovládající.

ČSOB je **osobou ovládanou** jediným akcionářem, společností KBC Bank NV (IČ BE 0462.920.226), resp. jejím akcionářem, společností KBC Group NV (IČ BE 0403.227.515). KBC Bank i KBC Group mají sídlo na adrese: Havenlaan 2, B-1080 Brusel (Sint-Jans Molenbeek), Belgie.

Ovládání je vykonáváno prostřednictvím rozhodování jediného akcionáře v působnosti valné hromady ve smyslu zákona o obchodních korporacích. Ovládající osoba dále vykonává svůj vliv rovněž prostřednictvím svých zástupců v orgánech ČSOB, zejména v dozorčí radě a případně v představenstvu společnosti, a to v limitech stanovenými právními předpisy. Jde především o kooperaci a koordinaci v oblasti řízení rizik, výkonu auditu a dodržování pravidel obezřetnosti. Za obchodní vedení ČSOB je odpovědné představenstvo.

ČSOB dodržuje právní předpisy České republiky, které zabraňují zneužití kontroly ovládající osobou. Při své činnosti se ČSOB řídí především zákonem o obchodních korporacích, předpisy regulujícími činnost bank a daňovými předpisy včetně pravidel pro stanovení transferových cen mezi propojenými osobami. Činnost ČSOB rovněž podléhá dohledu ČNB. Regulatorní a dohledový systém kontroly je doplněn vnitřním kontrolním systémem, který je zajištěn zejména činností představenstva společnosti, dozorčí rady, výboru pro audit a specializovaných oddělení vnitřního auditu, compliance a řízení rizik ČSOB. Za funkčnost vnitřního kontrolního systému je odpovědné představenstvo.

V období od 1. ledna do 31. prosince 2023 ČSOB nedržela žádné vlastní akcie ani akcie KBC Bank či KBC Group.

ČSOB je zároveň **osobou ovládající**. Údaje o společnostech ovládaných ČSOB k 31. prosinci 2023 jsou uvedeny v kapitole Společnosti skupiny ČSOB.

ČSOB není závislá na žádné jiné společnosti ve Skupině.

05 ČSOB Stavební spořitelna v číslech

06 KVANTITATIVNÍ UKAZATELE K 31. 12. 2023

05 ČSOB Stavební spořitelna v číslech

Stav k 31. prosinci roku	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Počet nově uzavřených smluv stavebního spoření	174 730	178 883	167 523	163 416	151 084	152 089
Cílová částka nově uzavřených smluv (v mil. Kč)	72 846	59 145	62 165	171 686 ⁵	69 699	140 703 ⁶
Počet platných smluv (spořicíh a úvěrových)	1 322 961	1 312 251	1 296 907	1 283 662	1 190 478	1 101 161

06 KVANTITATIVNÍ UKAZATELE K 31. 12. 2023

Údaje o kapitálu a kapitálových požadavcích

Údaje o kapitálu

Kapitál ČSOBS se dle Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 575/2013 ze dne 26. června 2013 o obezřetnostních požadavcích na úvěrové instituce a investiční podniky skládá z následujících položek:

1) Kmenový kapitál (tier 1)

2) Normativní úpravy

1) Kmenový kapitál (tier 1) se skládá z následujících položek:

- základní kapitál, který je akcionáři splacený a je též zapsaný v obchodním rejstříku
- nerozdělený zisk z předchozích období, který je uvedený v účetní závěrce, která je ověřena auditorem a schválena valnou hromadou ČSOBS
- kumulovaný ostatní úplný výsledek hospodaření
- rezervní fond
- další fondy, které lze použít pouze k úhradě ztráty

2) Normativní úpravy se skládají z následujících položek:

- odpočet nedostatku v krytí očekávaných úvěrových ztrát, a to při využití IRB přístupu pro stanovení kapitálových požadavků k úvěrovému riziku (nedostatek v krytí očekávaných úvěrových ztrát vzniká, když souhrn opravných položek k aktivům a rezerv k podrozvahovým aktivům je menší, než souhrn očekávaných úvěrových ztrát k těmto expozicím)
- odpočet nehmotných aktiv (např. software, licence atd.)
- odpočty díky úpravě hodnot podle požadavků pro obezřetné oceňování podle čl. 105 CRR
- ostatní odpočty od CET1 kapitálu

⁵ K nárůstu cílové částky došlo z důvodu nového tarifu DUO. Jednalo se o speciální nabídku s pevnou cílovou částkou 5 mil. Kč. Celkem bylo uzavřeno 21 466 ks smluv s tarifem DUO.

⁶ K nárůstu cílové částky došlo z důvodu produktové akce „Bonusový vklad“, u těchto smluv byla pevná cílová částka zvýšena a nastavena v květnu na 1,5 mil. Kč a pak v srpnu na 5 mil. Kč.

Kmenový Tier 1 (CET1) kapitál před úpravami	8 903 955
Základní kapitál	1 500 000
Rezervní fond	300 000
Další fondy	7 155 262
Nerozdělený zisk z předchozích období	401
Kumulovaný ostatní úplný výsledek hospodaření	-51 708
Úpravy CET1 kapitálu	-231 432
Nedostatek v krytí očekávaných úvěrových ztrát úpravami o úvěrové riziko	-6 059
Odpčet nehmotných aktiv	-194 084
Úprava dle požadavku pro obezřetné oceňování dle čl. 105 CRR	-31 289
Ostatní odpočty od CET1 kapitálu	0
Tier 2 (T2) kapitál	147 977
Přebytek krytí očekávaných ztrát při přístupu IRB	147 977
Kapitál celkem	8 820 500
Tier 1 (T1) kapitál	8 672 523
Kmenový Tier 1 (CET1) kapitál	8 672 523
Vedlejší kapitál Tier 1	0
Tier 2 (T2) kapitál	147 977

Údaje o kapitálových požadavcích

v tis. CZK

Kapitálový požadavek k úvěrovému riziku podle standardizovaného přístupu	17 878
Expozice vůči regionálním vládám či místním orgánům	0
Expozice vůči podnikům	17 640
Expozice zajištěné nemovitostmi	238
Expozice v selhání	0
Kapitálový požadavek k úvěrovému riziku podle přístupu IRB	1 973 030
Expozice vůči centrálním vládám a centrálním bankám	69 409
Expozice vůči institucím	82 713
Retailové expozice	1 801 900
Jiná aktiva nemající povahu úvěrového závazku	19 008
Kapitálový požadavek k vypořádacímu riziku	0
Kapitálový požadavek k pozičnímu, měnovému a komoditnímu riziku	2
Kapitálový požadavek k operačnímu riziku	268 901
Kapitálový požadavek k úpravám ocenění o úvěrové riziko	0
Standardizovaná metoda	0
Celkový kapitálový požadavek	2 259 811
Kapitálové poměry	
Kapitálový poměr pro kmenový kapitál Tier 1 v %	30,70
Kapitálový poměr pro kapitál Tier 1 v %	30,70
Kapitálový poměr pro celkový kapitál v %	31,23
Poměrové ukazatele	
Rentabilita průměrných aktiv (ROAA) v %	0,73
Rentabilita průměrného kapitálu tier 1 (ROAE) v %	12,84
Aktiva na jednoho zaměstnance (v tis. Kč)	705 910*
Správní náklady na jednoho zaměstnance (v tis. Kč)	4 809*
Čistý zisk po zdanění na jednoho zaměstnance (v tis. Kč)	5 197*

* ve výpočtu je použit evidenční počet zaměstnanců

07 SPOLEČENSKÁ ODPOVĚDNOST

07 SPOLEČENSKÁ ODPOVĚDNOST

ČSOB Stavební spořitelna cítí svoji společenskou odpovědnost a snaží se pomáhat v různých projektech. Od 1. září 2014 je členem platformy Byznys pro společnost, největší odborné organizace zaměřené na šíření principů společenské odpovědnosti a udržitelné podnikání v České republice. Dne 28. září 2015 ČSOB Stavební spořitelna podepsala Evropskou Chartu Diverzity. Evropská Charta Diverzity je dokument, v němž se přední zaměstnavatelé hlásí k závazku rozvíjet všeobecně tolerantní pracovní prostředí.

1) PÉČE O ZAMĚSTNANCE

ČSOB Stavební spořitelna staví na svých firemních hodnotách a mezi zaměstnanci podporuje vzájemný respekt, otevřenost ke změně a jednoduchost při nastavování produktů i procesů. Svým zaměstnancům dlouhodobě vytváří podmínky nejenom pro odborný, ale i pro osobnostní růst.

Zaměstnanci spořitelny mohou využívat rozsáhlý benefitní program.

2) PEČUJEME O ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Uvědomujeme si, že kromě ekonomického profitu, musí přijít určité uvědomění a probuzení svědomí nás všech, abychom pro budoucí generace zachovali tuto Zemi v dobré kondici, minimálně v současném stavu, aby to i nadále byla planeta pro plnohodnotný život. Snažíme se proto neustále zvyšovat a uplatňovat náš vliv na rozvoj okolí, i životního prostředí. Pro ČSOB Stavební spořitelnu jako člena skupiny ČSOB i celou skupinu KBC je životní prostředí a ekologicky šetrný přístup prioritou. Nejen slovy, ale také činy, proto jsme se zavázali do roku 2030 být klimaticky neutrální společností. Neustále snižujeme naši uhlíkovou stopu, například snižováním energetické náročnosti poboček, nákupem elektřiny z obnovitelných zdrojů, snižováním četnosti jízd služebními vozidly, přechodem na biometrické podpisy a s tím spojeným snižováním spotřeby kancelářského papíru a odpadů.

Jsme vstřícní novým technologiím. Neustále se snažíme nasazovat nová zařízení a měnit komponenty stávajících za stejně výkonné, ale s menší energetickou náročností. Svítíme LED zdroji a postupně přecházíme na autonomní řízení osvětlení. Výsledkem je snížení spotřeby elektřiny o 14 521 MWh, úspora 12 317 MWh tepla (za celou skupinu ČSOB) a snížení naší vlastní uhlíkové stopy za uplynulých 8 let.

Šíříme osvětu mezi zaměstnanci a zvyšujeme požadavky na spolupráci směrem k třídění odpadů. Standardně třídíme sklo, plasty, papír, novinový papír, kartony, bioodpad, elektroodpad a vysloužilé baterie. Nejde však pouze o třídění a úklid odpadů. Jde i o jeho vytváření. Zaměstnanci nemají u svých stolů standartní kancelářské koše. Kancelářský odpad je likvidován jen v tzv. „třídících bodech“, kde jsou umístěné koše na všechny druhy odpadů. Zamezuje to produkci zbytečného směsného odpadu a podporuje třídění.

Místo jednorázových kelímků na kávu používáme výhradně jen vlastní hrneček. Všechny kávovary v našich budovách nenabízejí volbu jednorázových kelímků s sebou. Zaměstnanci s tím počítají a používají vlastní hrnečky. Vždyť káva takto chutná lépe a šetří se množství směsného odpadu.

Podporujeme městskou biodiverzitu. Na střeše naší centrály v Radlicích se nachází jedna s největších zelených střech v České republice s nádherně kvetoucími lučními loukami a krajovými keři a stromy. Střechy a fasádu budovy využívá jako útočiště a zdroj potravy spousta hmyzu, drobné ptactvo i čmeláci, pro které jsme také instalovali na střeše 2 úlky.

Revitalizujeme naše zelené pozemky v okolí budovy s ohledem na přírodu a požadavky na obnovu krajiny. Společně s našimi zaměstnanci a lokální komunitou obnovujeme sad, stavíme přírodní kompostéry, broukoviště atd. Instalovali jsme budky pro ptáky a hmyzí domečky.

3) RESPEKTOVÁNÍ LIDSKÝCH PRÁV A BOJ PROTI KORUPCI A ÚPLATKÁŘSTVÍ

ČSOB Stavební spořitelna přijala řadu přísných opatření a politik s cílem dostát morálním závazkům globálního charakteru (UN Global Compact, SDG, Equator principles apod.). V souladu s etickým kodexem, politikou integrity, protikorupčním programem a řadou dalších právních i interních předpisů nepodporujeme jednání porušující lidská práva, ohrožující mírové soužití nebo devastující životní prostředí. Dohled nad respektováním lidských práv je v ČSOB Stavební spořitelně zajišťován zejména klientským ombudsmanem, pověřencem pro ochranu osobních údajů a útvarem Compliance.

ČSOB Stavební spořitelna se řídí vnitřním Protikorupčním programem, který je vydáván v souladu se strategií posilování dobrého jména, firemní kultury, etického chování a jednání ve skupině ČSOB/KBC, jejíž je součástí. Dále Spořitelna přijala řadu interních pravidel, která upravují postup zaměstnanců tak, aby bylo efektivně předcházeno a zabráněno korupčním praktikám, střetům zájmů nebo podvodům. Představenstvo schválením Protikorupčního programu dává jednoznačně najevo, že ČSOB Stavební spořitelna je odhodlána dodržováním zásad předcházet korupci a korupčnímu jednání v jakékoliv formě, zavazuje se podnikat poctivě, spravedlivě a otevřeně. Dále pak uplatňuje princip nulové tolerance vůči úplatkářství a korupci.

Klíčová opatření (např. zásada čtyř očí, správný delegační proces) snižující rizika jsou definována v Protikorupčním programu. K vědomosti a dovednosti potřebné k aplikaci procedur zaměřených na boj s korupcí poskytuje zaměstnancům spořitelny a spolupracujícím osobám školení v této oblasti. Politika na ochranu oznamovatelů (Whistleblowing Policy), kterou ČSOB Stavební aktualizovala, je rovněž účinným prostředkem prevence korupčního jednání.

4) DALŠÍ DÍLČÍ AKTIVITY V OBLASTI SPOLEČENSKÉ ODPOVĚDNOSTI

ČSOB Stavební spořitelna pravidelně podporuje velké množství společensky prospěšných akcí formou poskytnutí rozmanitých, dávkových předmětů. Mezi organizace, které podporované akce pořádají, patří dětské domovy, školy, speciální vzdělávací zařízení, domovy důchodců, skautská a jiná dětská střediska a azylové domy pro osoby v tísní.

Spolupráce s SOS dětskými vesničkami

V roce 2021 navázala ČSOB Stavební spořitelna spolupráci s SOS dětskými vesničkami, dlouholetým partnerem skupiny ČSOB. SOS dětské vesničky bojují za dodržování práv dětí a za láskyplný domov pro všechny děti. V České republice jsou jednou z největších organizací pomáhající ohroženým dětem.

V roce 2023 poskytla ČSOB Stavební spořitelna obdobně jako v roce 2022 SOS dětským vesničkám finanční dar. Částka 113 tisíc korun bude využita na opravy v brněnské a karlovarské vesničce.

Vánoční strom splněných přání byl v roce 2023 uspořádán společně se skupinou ČSOB

ČSOB Stavební spořitelna dlouhodobě spolupracuje s azylovými domy. Zaměstnanci Spořitelny před Vánoci plní přání dětí z těchto domovů. Od roku 2020 se ČSOB Stavební připojila ke skupině a realizují tento projekt společně. Společně tak plní stovky přání dětí z dětských i azylových domovů a seniorů domova Sue Ryder.

O tom, koho ČSOB Stavební spořitelna podpoří, rozhodují zaměstnanci

Spořitelna každý rok vyhlašuje anketu mezi zaměstnanci, ti posílají tipy na neziskové organizace a projekty, které by měla Spořitelna finančně podpořit. Ze sesbíraných tipů zaměstnanci pak sami vybírají vítězný projekt nebo organizaci. V roce 2023 podpořila ČSOB Stavební spořitelna patientskou organizaci Veronica, která sdružuje pacientky s karcinomem endometria, vulvy, vaječníků, děložního hrdla a ženy s genetickou mutací BRCA 1 a BRCA 2.

FINANČNÍ ČÁST

08 VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY ZA ROK KONČÍCÍ 31. 12. 2023

Podle Mezinárodních standardů účetního výkaznictví ve znění přijatém Evropskou unií

(tis. Kč)	Poznámka	2023	2022
Úrokové výnosy vypočítané metodou efektivní úrokové míry	3	6 514 860	5 844 766
Úrokové náklady vypočítané metodou efektivní úrokové míry	4	-4 296 389	-3 488 276
Čistý úrokový výnos		2 218 470	2 356 490
Výnosy z poplatků a provizí	5	965 416	1 027 756
Náklady na poplatky a provize	5	-539 888	-547 593
Čistý výnos z poplatků a provizí		425 528	480 163
Čistý zisk/(-) ztráta z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty	6	-198 662	-35 196
Kurzové rozdíly		-1 556	-936
Čistý zisk z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do ostatního úplného výsledku		0	0
Čisté ostatní výnosy	7	16 219	26 104
Provozní výnosy		-183 999	-10 028
Náklady na zaměstnance	8	-270 558	-245 030
Všeobecné správní náklady	9	-739 441	-742 368
Odpisy a amortizace	17, 18	-249 602	-280 469
Provozní náklady		-1 259 601	-1 267 866
Ztráty ze znehodnocení	10	-223	96 507
finančních aktiv v naběhlé hodnotě a v reálné hodnotě do ostatního úplného výsledku (OCI)		43 990	102 932
ostatních finančních a nefinančních aktiv		-44 213	-6 425
Zisk před zdaněním		1 200 175	1 655 266
Daň z příjmu	11	-207 572	-316 995
Zisk za účetní období		992 603	1 338 271

Příloha tvoří nedílnou součást této účetní závěrky.

09 VÝKAZ OSTATNÍHO ÚPLNÉHO VÝSLEDKU ZA ROK KONČÍCÍ 31. 12. 2023

Podle Mezinárodních standardů účetního výkaznictví ve znění přijatém Evropskou unií

(tis. Kč)	2023	2022
Zisk za účetní období	992 603	1 338 271
Ostatní úplný výsledek za účetní období		
Položky, které mohou následně být převedeny do výkazu zisku a ztráty		
Čistý zisk/(-) ztráta z finančních dluhových nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do ostatního úplného výsledku	66 254	-184 373
Odložená daň z příjmu vyplývající z ostatního úplného hospodářského výsledku	-11 278	33 063
Ostatní úplný výsledek za účetní období, po dani	54 976	-151 310
Úplný výsledek za účetní období, po dani	1 047 579	1 186 961
Případající jedinému vlastníkovvi společnosti: Československá obchodní banka, a.s.	1 047 579	1 186 961

Příloha tvoří nedílnou součást této účetní závěrky

10 VÝKAZ FINANČNÍ SITUACE K 31. 12. 2023

Podle Mezinárodních standardů účetního výkaznictví ve znění přijatém Evropskou unií

(tis. Kč)	Poznámka	31. 12. 2023	31. 12. 2022
AKTIVA			
Pokladní hotovost a pohledávky vůči centrálním bankám a ostatní vklady na požádání	13	951 458	1 280 487
Finanční aktiva vykazovaná v reálné hodnotě do ostatního úplného výsledku	14	5 902 909	5 801 776
Finanční aktiva v naběhlé hodnotě	15	125 201 590	128 145 920
Přecenění na reálnou hodnotu u portfoliově zajišťovaných položek	24	-2 176 550	-5 249 037
Zajišťovací deriváty s kladnou reálnou hodnotou	16	4 102 898	6 371 016
Pohledávky ze splatné daně	11	89 341	0
Pohledávky z odložené daně	11	300 649	334 230
Pozemky, budovy a zařízení	17	76 636	93 555
Nehmotná aktiva	18	227 677	441 986
Ostatní aktiva	19	152 217	147 609
Aktiva celkem		134 828 825	137 367 542
ZÁVAZKY A VLASTNÍ KAPITÁL			
Finanční závazky v naběhlé hodnotě	20	122 698 014	126 900 669
Přecenění na reálnou hodnotu u portfoliově zajišťovaných položek	24	-1 162 477	-4 115 926
Zajišťovací deriváty se zápornou reálnou hodnotou	16	2 797 081	4 594 724
Závazky z leasingu		53 473	71 240
Závazky ze splatné daně	11	0	71 811
Ostatní závazky	21	526 492	596 084
Rezervy	22	19 684	21 690
Závazky celkem		124 932 267	128 140 292
Základní kapitál	23	1 500 000	1 500 000
Rezervní fond		300 000	300 000
Další fondy		7 155 262	6 195 262
Nerozdělený zisk		993 003	1 338 671
Oceňovací rozdíly z finančních aktiv vykazovaných v reálné hodnotě do ostatního úplného výsledku	23	-51 707	-106 683
Vlastní kapitál celkem		9 896 558	9 227 250
Závazky a vlastní kapitál celkem		134 828 825	137 367 542

Příloha tvoří nedílnou součást této účetní závěrky.

11 VÝKAZ ZMĚN VLASTNÍHO KAPITÁLU ZA ROK KONČÍCÍ 31. 12. 2023

Podle Mezinárodních standardů účetního výkaznictví ve znění přijatém Evropskou unií

(tis. Kč)	Základní kapitál (Pozn.: 23)	Rezervní fond ¹⁾	Další fondy ²⁾	Nerozdělený zisk	Oceňovací rozdíly	Vlastní kapitál celkem
1. 1. 2022	1 500 000	300 000	5 895 262	680 507	44 627	8 420 396
Zisk za účetní období	0	0	0	1 338 271	0	1 338 271
Ostatní úplný výsledek za účetní období	0	0	0	0	-151 310	-151 310
Úplný výsledek za účetní období	0	0	0	1 338 271	-151 310	1 186 961
Příplatek akcionáře ke kapitálu	0	0	300 000	0	0	300 000
Dividendy akcionářům Spořitelny (Pozn.: 12)	0	0	0	-680 106	0	-680 106
31. 12. 2022	1 500 000	300 000	6 195 262	1 338 671	-106 683	9 227 250
1. 1. 2023	1 500 000	300 000	6 195 262	1 338 671	-106 683	9 227 250
Zisk za účetní období	0	0	0	992 603	0	992 603
Ostatní úplný výsledek za účetní období	0	0	0	0	54 976	54 976
Úplný výsledek za účetní období	0	0	0	992 603	54 976	1 047 579
Příplatek akcionáře ke kapitálu	0	0	960 000	0	0	960 000
Dividendy akcionářů Spořitelny (Pozn.: 12)	0	0	0	-1 338 271	0	-1 338 271
31. 12. 2023	1 500 000	300 000	7 155 262	993 003	-51 707	9 896 558

¹⁾ Rezervní fond je tvořen kumulovanými převody z nerozděleného zisku v souladu se stanovami Spořitelny. Fond lze použít pouze k úhradě ztrát společnosti na základě rozhodnutí představenstva.

²⁾ Další fondy slouží k úhradě případné budoucí ztráty společnosti. Jediný akcionář rozhoduje o vytvoření těchto fondů v souladu se stanovami Spořitelny.

Příloha tvoří nedílnou součást této účetní závěrky.

12 VÝKAZ PENĚŽNÍCH TOKŮ ZA ROK KONČÍCÍ 31. 12. 2023

Podle Mezinárodních standardů účetního výkaznictví ve znění přijatém Evropskou unií:

(tis. Kč)	Poznámka	2023	2022
PROVOZNÍ ČINNOST			
Zisk před zdaněním		1 200 175	1 655 266
Úrokové výnosy		-6 514 860	-5 844 766
Úrokové náklady		4 296 389	3 488 276
Čisté peněžní toky z provozní činnosti před úpravami v provozních aktivech/pasivech		-1 018 296	-701 224
Změna v provozních aktivech	25	4 476 271	15 073 651
Změna v provozních závazcích	25	-5 232 246	-15 328 218
Nepeněžní položky zahrnuté do zisku před zdaněním	25	418 032	332 209
Čistá placená daň z příjmů		-346 422	-384 568
Úroky placené		-2 198 350	-2 572 930
Úroky přijaté		4 009 194	4 028 013
Čisté peněžní toky z provozní činnosti		108 183	446 933
INVESTIČNÍ ČINNOST			
Nákup pozemků, budov, zařízení a nehmotných aktiv	17, 18	-69 698	-73 062
Prodej pozemků, budov, zařízení a nehmotných aktiv	17, 18	10 756	5 941
Čisté peněžní toky z investiční činnosti		-58 942	-67 121
FINANČNÍ ČINNOST			
Zvýšení příplatkem akcionáře ke kapitálu	12	960 000	300 000
Vyplacené dividendy		-1 338 271	-680 106
Čisté peněžní toky z finanční činnosti		-378 271	-380 106
Čisté zvýšení (+)/snížení (-) hotovosti a hotovostních ekvivalentů		-329 030	-294
Hotovost a hotovostní ekvivalenty na počátku roku		1 280 488	1 280 782
Čisté zvýšení (+)/snížení (-) hotovosti a hotovostních ekvivalentů		-329 030	-294
Hotovost a hotovostní ekvivalenty na konci roku	25	951 458	1 280 488

Příloha tvoří nedílnou součást této účetní závěrky.

13 PŘÍLOHA ÚČETNÍ ZÁVĚRKY ZA ROK KONČÍCÍ 31. 12. 2023

1) ÚVOD A VŠEOBECNÉ INFORMACE

ČSOB Stavební spořitelna, a. s. (dále také „Spořitelna“) je akciová společnost, která vznikla dne 27. 8. 1993 a sídlí v Praze 5, Radlická 333/150, 150 00, Česká republika. Identifikační číslo organizace je 49241397.

Činnost Spořitelny spočívá v poskytování stavebního spoření ve smyslu zákona č. 96/1993 Sb., o stavebním spoření a podpoře stavebního spoření ve znění pozdějších předpisů („Zákon“), na území České republiky. Spořitelna zprostředkovává poskytnutí státní podpory ve výši a za podmínek daných Zákonem.

I v roce 2023 pokračoval integrační proces Spořitelny v rámci finanční skupiny ČSOB, umožněné akvizicí zbývajících 45% podílu Spořitelny, kterou Československá obchodní banka (dále jen „ČSOB“) odkoupila od Bausparkasse Schwäbisch Hall AG v roce 2019.

Finanční výsledky roku 2023 byly v nákladové části ovlivněny integračními aktivitami s ČSOB bankou (Credits, Operations, HR, FIN). Ve výnosové části pak zejména vysokými úrokovými sazbami, a to u úvěrů na bydlení zajištěných nemovitostí až k 6 % p.a. a zároveň k atraktivnější nabídce i v oblasti stavebního spoření.

Vysoké úrokové sazby, v kombinaci s vysokými cenami nemovitostí a dalšími nejistotami směrem do budoucna v oblasti stavebního spoření, vyústily v propad trhu financování bydlení pro stavební spořitelny. Pokles trhu financování bydlení stavebními úvěry je vyšší než u trhu hypotečních úvěrů, a to z důvodu vyšší orientace stavebních spořitel na poskytování nezajištěných úvěrů, kde však objemy jsou výrazně nižší než u hypotečních úvěrů. Z hlediska počtu poskytnutých úvěrů však stavební spořitelny zaznamenaly meziročně nižší propad než trh hypotečních úvěrů a opět se tak prokázala menší citlivost úvěrů ze stavebního spoření na růst úrokových sazeb.

Kvalita úvěrového portfolia Spořitelny je i nadále velmi vysoká. V roce 2023 došlo k další korekci mimořádných opravných položek na úvěry. Tyto mimořádné opravné položky byly vytvořeny v roce 2020 nejprve z důvodu předpokládané snížené schopnosti klientů plnit v budoucnu své závazky způsobené jejich zhoršující se ekonomickou situací vlivem světové pandemie. V roce 2022 pak byly plně zrušeny. Naopak byly v roce 2022 vytvořeny nové opravné položky, které reagují na výrazný růst inflace a nejistoty v oblasti vývoje některých sektorů ekonomiky.

V 2023 byla schválena změna zákona o stavebním spoření, která přinesla snížení státní podpory stavebního spoření na polovinu s platností od 1. ledna 2024 a zapojení stavebních spořitel do státního programu energetických úspor. Tato informace měla negativní vliv na celý trh stavebního spoření z pohledu odlivu depozit a vedla k nižším počtům nově uzavřených stavebních spoření oproti předešlým letům. Pozitivně jsou vnímána očekávání na 2024, kdy stavební spořitelny budou poskytovat zvýhodněné úvěry na rekonstrukce i poradenství zájemcům o státní dotace na tyto účely.

Účetní závěrka byla připravena a schválena představenstvem Spořitelny, a je dále předmětem schválení valnou hromadou akcionáře.

2) ÚČETNÍ POSTUPY

2.1 Základní zásady vedení účetnictví

Účetní závěrka Spořitelny byla sestavena v souladu s Mezinárodními standardy účetního výkaznictví – International Financial Reporting Standards – ve znění přijatém Evropskou unií (dále jen „účetní standardy IFRS“).

Účetní závěrka byla sestavena na základě ocenění v pořizovacích cenách na bázi historických cen s výjimkou finančních aktiv v reálné hodnotě vykázaných do ostatního úplného výsledku hospodaření a derivátů vykazovaných v reálné hodnotě. Účetní závěrka je vyjádřena v tisících korun českých (tis. Kč), není-li uvedeno jinak. Příprava účetní závěrky je požadována zákonem o účetnictví.

Spořitelna je zahrnuta v konsolidované účetní závěrce mateřské společnosti, Československé obchodní banky, a. s., sestavené podle účetních standardů IFRS.

2.2 Významné účetní předpoklady a odhady

Při určení částek zachycených v účetní závěrce v procesu aplikace účetních pravidel vedení Spořitelny posoudilo a provedlo odhady v následujících nejvýznamnějších oblastech:

Reálná hodnota finančních nástrojů

Pokud nelze určit reálné hodnoty finančních aktiv a finančních závazků vykázaných ve výkazu finanční situace z aktivních trhů, jsou jejich reálné hodnoty určeny využitím různých oceňovacích technik, které zahrnují použití matematických modelů. V případech, kdy je to možné, jsou vstupy do těchto modelů brány z pozorování aktivních trhů. Pokud to však není možné, je třeba při stanovení reálných hodnot použít určitý stupeň odborného odhadu. Při tomto posouzení je třeba brát v úvahu úvěrové riziko, likviditu a ostatní modelové vstupy jako jsou korelace a volatilita finančních nástrojů uzavřených na delší období (Pozn. 24).

Znehodnocení finančních nástrojů

Výpočet očekávaných úvěrových ztrát (ECL) vyžaduje významné úsudky v různých aspektech, například, ale nikoliv výhradně, o finanční situaci dlužníků a jejich možností splácení, hodnotě a návratnosti zajištění, ohledně budoucí makroekonomické situace. Při hodnocení nejistot a při rozhodování o významných úsudcích (Pozn. 31.2) Spořitelna uplatňuje neutrální a nezatížený přístup. Hodnota očekávaných úvěrových ztrát se vypočte způsobem, který odráží:

- nezaujatou, pravděpodobnostně váženou částku;
- časovou hodnotu peněz; a
- informace o minulých událostech, aktuálních a předpokládaných ekonomických podmínkách.

Úsudek vedení je také vyžadován pro stanovení reálné hodnoty zajištění, což má významný dopad na určení znehodnocení.

Nově vzniklá rizika

Obecně

Spořitelna aktualizovala hodnocení dopadů rizik, která by mohla negativně ovlivnit úvěrové portfolio. V průběhu roku 2023 byla aktualizována identifikace expozic ve Stage 1, u nichž došlo k významnému nárůstu úvěrového rizika, které nebylo zachyceno v rámci pravidelného hodnocení úvěrových expozic (tzv. „Tier5 hodnocení“). Kromě toho byl zaveden nový modelový výpočet na úrovni jednotlivých ekonomických sektorů nad rámec pravidelného znehodnocení (tzv. model ASSA / Automated Stress Sector Analyzer), který byl zaúčtován prostřednictvím „management overlay“ pro geopolitická a nově vznikající rizika. Na konci roku 2023 se ECL pro geopolitická a nově vzniklá rizika snížila díky zlepšenému mikro a makroekonomickému výhledu na celkových 267 milionů Kč (z toho 135 milionů Kč připadá na stageing efekt ECL, 132 milionů Kč na „management overlay“). Metodika hodnocení dopadů a uvažované makroekonomické předpoklady jsou podrobněji popsány níže.

Hodnocení dopadů geopolitických a nově vznikajících rizik

S ohledem na nedávný vývoj jsme posoudili dopad hlavních makroekonomických a geopolitických rizik na úvěrové portfolio ČSOB Stavební. ECL pro geopolitická a nově vznikající rizika činí 276 milionů Kč a zahrnují následující kategorie:

Geopolitická & nově vznikající rizika	ČSOB S identifikovala v úvěrovém portfoliu následující rizikové subsegmenty: ● retailoví klienti s omezenou rezervou schopnosti splácet vyšší životní náklady a/nebo vyšší splátky v důsledku zvyšujících se úrokových sazeb. Z analýzy vyplývá, že u expozic ve Stage 1 došlo k výraznému nárůstu úvěrového rizika, které nebylo zachyceno v rámci pravidelného úvěrového hodnocení, v hodnotě 8,5 mld. korun a byly tak převedeny do Stage 2 z důvodu „Tier5 hodnocení“. Celkové ECL nepřímého dopadu činí 267 milionů Kč v roce 2023 (z toho 135 milionů Kč připadá na Stageing efekt ECL a 132 milionů Kč na „management overlay“).
---------------------------------------	--

Závazek z úrokového zvýhodnění

Závazek z úrokového zvýhodnění zohledňuje odhad vedení Spořitelny o podílu klientů nečerpajících úvěr ze stavebního spoření („přátelští klienti“), výši úrokového zvýhodnění a skutečně naběhlé výnosové úroky s možností dodatečného úrokového zvýhodnění. Závazek z úrokového zvýhodnění je stanoven jako součet odhadovaného úrokového zvýhodnění jednotlivých smluv. Úrokové zvýhodnění smlouvy vychází z maximálně možného aktuálního zvýhodnění (za předpokladu splnění všech podmínek) korigovaného pravděpodobností splnění těchto podmínek. Vyhodnocení probíhá minimálně ke každému rozvahovému dni. Tento závazek představuje portfoliovou úpravu zůstatkové hodnoty přijatých klientských vkladů v rámci použití metody efektivní úrokové míry.

Pravděpodobnosti splnění podmínek pro jednotlivé typy zvýhodnění určuje interní statistický model. Ten na základě reálného chování klientů simuluje vývoj smluv do budoucna, tedy především, zda a kdy klient na smlouvě splní podmínky pro připsání úrokového zvýhodnění. Výsledné pravděpodobnosti jsou aktualizovány jednou měsíčně. Vstupní parametry simulace jsou na základě analýz chování klientů měněny jednou ročně.

Závazek je vykázán ve výkazu finanční situace v položce Finanční závazky v naběhlé hodnotě (pozn. 20).

2.3 Změny účetních postupů

Účinné od 1. ledna 2023

Přijaté účetní politiky jsou v souladu s politikami použitými ve Skupinové výroční zprávě v roce končícím 31. prosince 2022, s výjimkou přijetí následujících standardů, dodatků a interpretací. Aplikace ostatních standardů, dodatků a interpretací neměly významný vliv, pokud není výslovně uvedeno.

IFRS 17 Pojistné smlouvy (včetně **Novely IFRS 17**) je platný pro účetní období začínající od 1. ledna 2023 a byl schválen pro použití v EU. Standard zakotvuje principy pro zaúčtování, ocenění, prezentaci a zveřejňování vydaných pojistných, držенých zajištých smluv, životních i neživotních. Podobné principy platí také pro investiční smlouvy s prvky dobrovolné účasti.

První aplikace IFRS 17 a IFRS 9– Srovnávací informace (Novela IFRS 17 a IFRS 9) je platná pro účetní období začínající od 1. ledna 2023 a byla schválena pro použití v EU. Novela se týká přechodných ustanovení IFRS 17 Pojistné smlouvy a má vliv na entity, které prvotně aplikují IFRS 17 a IFRS 9 Finanční nástroje současně. Novela zamezuje dočasným účetním nesouladům mezi finančními aktivy a závazky z pojistné smlouvy.

Klasifikace závazků jako krátkodobých a dlouhodobých (Novela IAS 1) je platná pro účetní období začínající od 1. ledna 2023 a byla schválena pro použití v EU. Novela ovlivňuje prezentaci (ne částku nebo časování) závazků ve výkazu o finanční pozici. Klasifikace je založena na právech, která existují k datu závěrky, a není ovlivněna očekáváním, zda bude právo uplatněno.

Odložená daň související s aktivy a pasivy vznikajícími z jedné transakce (Novela IAS 12) je platná pro účetní období začínající od 1. ledna 2023 a byla schválena pro použití v EU. Novela omezuje výjimky z účtování odložené daňové pohledávky nebo závazku. Pokud při počátečním zaúčtování jedné transakce vzniká stejný zdanitelný nebo odečitatelný přechodný rozdíl, výjimka neplatí.

Definice účetních odhadů (Novela IAS 8) je platná pro účetní období začínající od 1. ledna 2023 a byla schválena pro použití v EU. Novela zavádí novou definici účetního odhadu. Účetní odhady jsou peněžní položky ve finančních výkazech, které podléhají nejistotě ocenění.

Zveřejnění účetních pravidel (Novela IAS 1) je platná pro účetní období začínající od 1. ledna 2023 a byla schválena pro použití v EU. Novela uvádí, že účetní jednotka je povinna zveřejnit významná účetní pravidla a také vysvětluje, jak taková pravidla identifikovat. Účetní pravidlo je významné, pokud může ovlivnit rozhodování uživatelů finančních výkazů, které uživatel udělá na základě těchto finančních výkazů.

Mezinárodní daňová reforma – modelová pravidla druhého pilíře (Novela IAS 12) je platná okamžitě a byla schválena pro použití v EU. Novela zavádí výjimku z požadavků IAS 12, kdy účetní jednotka nevykazuje ani nezveřejňuje informace o odložených daňových pohledávkách a závazcích týkajících se daní z příjmů v rámci druhého pilíře.

Účinné po 1. lednu 2023

Následující standardy, dodatky a interpretace byly vydány a jsou účinné po 1. lednu 2023. Skupina nepřijala předčasně tyto standardy. Pokud není výslovně uvedeno, nové standardy, dodatky a interpretace nebudou mít významný vliv na finanční výkazy Skupiny.

Dlouhodobé závazky s kovenanty (Novela IAS 1) je platná pro účetní období začínající od 1. ledna 2024 a byla schválena pro použití v EU. Novela vysvětluje, že závazek je klasifikován jako dlouhodobý, pokud má účetní jednotka právo odložit vypořádání alespoň o 12 měsíců po datu vykazání. Toto právo může být podmíněno tím, že účetní jednotka splní podmínky úvěrové smlouvy.

Závazky z leasingu při prodeji a zpětném leasingu (Novela IFRS 16) je platná pro účetní období začínající od 1. ledna 2024 a byla schválena pro použití v EU. Novela upřesňuje požadavky na prodávajícího-nájemce při oceňování leasingového závazku při prodeji a zpětném leasingu.

Finanční ujednání s dodavateli (Novela IAS 7 a IFRS 7) je platná pro účetní období začínající od 1. ledna 2024 a dosud nebyla schválena pro použití v EU. Novela zavádí nové požadavky na zveřejňování informací o dodavatelských finančních ujednáních, v jejichž rámci poskytovatelé financování hradí částky, které účetní jednotka dluží svým dodavatelům.

Nedostatečná směnitelnost (Novela IAS 21) je platná pro období začínající po 1. lednu 2025 a dosud nebyla schválena EU. Novela upřesňuje, jak posoudit, zda je měna směnitelná, a jak stanovit spotový směnný kurz, pokud směnitelná není.

2.4 Důležité účetní postupy

Níže jsou uvedeny základní účetní postupy použité při přípravě účetní závěrky.

1) Cizí měny

Majetek a závazky pořízené v cizí měně se oceňují v českých korunách (kurzem platným ke dni jejich vzniku). Položky peněžité povahy byly k rozvahovému dni oceněny kurzem platným k 31. 12. vyhlášeným Českou národní bankou. Položky nepeněžité povahy zůstaly k rozvahovému dni oceněny kurzem platným ke dni jejich vzniku. Veškeré kurzové zisky a ztráty z peněžních položek jsou vykazány v kurzových rozdílech. Spořitelna předkládá svoji účetní závěrku v českých korunách, které jsou funkční měnou a zároveň měnou vykazování

2) Finanční nástroje - zaúčtování a odúčtování

Finanční aktiva a závazky jsou zachyceny ve výkazu finanční situace, vstoupí-li Spořitelna do smluvního vztahu týkajícího se finančního nástroje, s výjimkou nákupů a prodejů finančních aktiv s obvyklým termínem dodání (viz dále). Finanční aktivum je odúčtováno z výkazu finanční situace, když Spořitelna ztratí převodem nebo uplynutím doby smluvní práva na peněžní toky, které se vztahují k tomuto aktivu (nebo k části tohoto aktiva). Tento převod musí splňovat kritéria odúčtování. K převodu dojde, když Spořitelna buď: (a) převede smluvní práva na peněžní toky; nebo (b) ponechá si práva na peněžní toky a zároveň přijme smluvní závazek platit tyto toky třetí straně. Po převodu aktiva Spořitelna zhodnotí, do jaké míry si ponechala rizika a užitky plynoucí z vlastnictví převedeného aktiva. Pokud v podstatě všechna rizika a užitky byly převedeny, aktivum je odúčtováno. Pokud v podstatě všechna rizika a užitky nebyla ani ponechána ani převedena, Spořitelna zhodnotí, zda si zachovala kontrolu nad aktivem. Pokud si kontrolu nezachovala, aktivum je odúčtováno. Pokud si Spořitelna ponechala kontrolu nad aktivem, nadále ho vykazuje v rozsahu své trvalé spoluodpovědnosti. Finanční závazek je odúčtován z výkazu finanční situace, když je povinnost uvedená ve smlouvě splněna, zrušena nebo skončí její platnost.

Nákup nebo prodej finančního aktiva s obvyklým termínem dodání je transakce provedená v časovém rámci obecně stanoveném směrnicí nebo konvencí konkrétního trhu. U všech kategorií finančních aktiv Spořitelna vykazuje nákupy a prodeje s obvyklým termínem dodání k datu vypořádání. Při použití data vypořádání je finanční aktivum ve výkazu finanční situace zaúčtováno nebo odúčtováno ke dni, kdy je fyzicky převedeno na Spořitelnu nebo ze Spořitelny ("datum vypořádání"). Datum, ke kterému Spořitelna vstupuje do smluvního vztahu v rámci nákupu finančního aktiva, nebo datum, ke kterému Spořitelna ztrácí kontrolu nad smluvními právy na základě prodeje tohoto finančního aktiva, se obecně nazývá "datum uskutečnění obchodu". Ke dni vypořádání je vykázán ve výkazu finanční situace v reálné hodnotě. Pro finanční aktiva vykazovaná v reálné hodnotě do ostatního úplného výsledku se pohyby reálné hodnoty mezi "datem uskutečnění obchodu" a "datem vypořádání" v souvislosti s nákupy a prodeji vykazují v Oceňovacích rozdílech z finančních aktiv vykazovaných v reálné hodnotě do ostatního úplného výsledku.

3) Finanční nástroje - počáteční zaúčtování a následné oceňování

Klasifikace a oceňování – finanční aktiva

Klasifikace finančních aktiv závisí na obchodním modelu, do něhož byla tato aktiva pořízena a na charakteristikách peněžních toků finančního aktiva. Všechna finanční aktiva jsou prvotně oceněna v reálné hodnotě k datu pořízení navýšené o transakční náklady v případě všech finančních aktiv, která nejsou vykázána v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty.

Klasifikace a oceňování - dluhové nástroje

Dluhové nástroje mohou být zařazeny do jedné z následujících kategorií:

- finanční aktiva v reálné hodnotě vykázaná do ostatního úplného výsledku (FVOCI);
- finanční aktiva v naběhlé hodnotě (AC).

(i) Finanční aktiva v reálné hodnotě vykázaná do ostatního úplného výsledku (FVOCI)

Dluhový nástroj je zařazen do kategorie FVOCI pouze tehdy, když splňuje obě následující podmínky a není označen jako FVO (finanční aktiva dobrovolně zařazená v kategorii v reálné hodnotě vykázané do zisku nebo ztráty):

- aktivum je drženo v rámci obchodního modelu, jehož cílem je inkaso smluvních peněžních toků a prodej finančních aktiv;
- smluvní podmínky finančního aktiva vedou k peněžním tokům, které jsou výhradně splátkami jistiny a úroků z jistiny.

Finanční aktiva v reálné hodnotě vykázaná do ostatního úplného výsledku jsou následně vykazována v reálné hodnotě. Nerealizované zisky a ztráty se vykazují v Oceňovacích rozdílech z finančních aktiv vykazovaných v reálné hodnotě do ostatního úplného výsledku po zdanění, do okamžiku odúčtování finančního aktiva. V případě, že jsou tato aktiva prodána, nerealizované zisky nebo ztráty vykázané v Oceňovacích rozdílech z finančních aktiv vykazovaných v reálné hodnotě do ostatního úplného výsledku jsou reklasifikovány do Čistého zisku / ztráty z finančních aktiv vykazovaných v reálné hodnotě do ostatního úplného výsledku. Přijaté úroky z aktiv jsou vypočteny s použitím efektivní úrokové míry a jsou vykázané samostatně do Čistého výnosu z úroků. Ztráty ze snížení hodnoty těchto aktiv se vykazují ve výkazu zisku a ztráty ve Ztrátách ze znehodnocení.

(ii) Finanční aktiva v naběhlé hodnotě (AC)

Dluhový nástroj je zařazen do AC pouze tehdy, pokud splňuje obě následující podmínky a není označen jako FVO:

- a. aktivum je drženo v rámci obchodního modelu, jehož cílem je inkaso smluvních peněžních toků;
- b. smluvní podmínky finančního aktiva vedou k peněžním tokům, které jsou výhradně splátkami jistiny a úroků z jistiny.

Finanční aktiva v naběhlé hodnotě jsou následně vykazována v zůstatkové hodnotě s použitím metody efektivní úrokové míry. Metoda efektivní úrokové míry je metoda výpočtu zůstatkové hodnoty finančního aktiva nebo finančního závazku (nebo skupiny finančních aktiv nebo finančních závazků) a alokace úrokového výnosu nebo úrokového nákladu za dané období. Efektivní úroková míra je úroková míra, která přesně diskontuje odhadované budoucí peněžní platby nebo příjmy po očekávanou dobu trvání finančního nástroje nebo případně po kratší období na čistou účetní hodnotu finančního aktiva nebo finančního závazku. Při výpočtu efektivní úrokové míry musí účetní jednotka odhadnout peněžní toky s uvážením všech smluvních podmínek finančního nástroje (například opce předčasného splacení, nebo úroková zvýhodnění), ale nesmí brát v úvahu budoucí úvěrové ztráty. Při výpočtu se berou v úvahu všechny diskonty, prémie, poplatky a transakční náklady, které tvoří nedílnou součást efektivní úrokové míry. Amortizace se vykazuje v Úrokových výnosech. Ztráty ze snížení hodnoty těchto aktiv se vykazují ve výkazu zisku a ztráty ve Ztrátách ze znehodnocení.

Nedobytný úvěr je odepsán po dokončení všech nezbytných postupů pro vymáhání úvěru a stanovení výše ztráty. Úvěr je považován za nedobytný, pokud neexistují žádná očekávání o splacení aktiva a jsou splněna všechna kritéria:

- úvěr je klasifikován jako ztrátový,
- hrubá účetní hodnota úvěru je snížena na 100 % ECL,
- dlužník neexistuje nebo nejlepší odhad splacení pohledávky je nevýznamný.

Následné výnosy z dříve odepsaných částek se vykazují ve výkazu zisku a ztráty ve Ztrátách ze znehodnocení.

Obchodní model

Určení obchodního modelu je zásadní pro zařazení a oceňování dluhových nástrojů do kategorií AC a FVOCI. Spořitelna posuzuje cíl obchodního modelu na úrovni portfolia, což odráží způsob, jakým je podnik řízen. Posuzované informace zahrnují:

- stanovené politiky a cíle a fungování těchto politik v praxi. Zejména se posuzuje, zda se strategie vedení zaměřuje na inkaso smluvních úrokových výnosů, zachování určitého profilu úrokových sazeb, realizaci peněžních toků prostřednictvím prodeje aktiv nebo na řízení délky života finančních aktiv s délkou závazků, které financují tato aktiva;
- jakým způsobem je výkonnost hodnocena a oznamována představenstvu Spořitelny;
- jaká rizika ovlivňují výkonnost obchodního modelu (a finančních aktiv držných v tomto obchodním modelu) a jak jsou tato rizika řízena;
- na jaké bázi jsou odměňováni manažeři, např. zda je odměna odvozena z reálné hodnoty spravovaných aktiv nebo souvisí s inkasem smluvních peněžních toků; a
- četnost, objem a časový rozvrh prodejů v předchozích obdobích, důvody pro tyto prodeje a očekávání budoucích prodejů. Informace o prodeích se nehodnotí samostatně, ale jako součást celkového cíle řízení finančních aktiv ve Spořitelně.

Smluvní peněžní toky jako platby výhradně jistiny a úroků z jistiny (SPPI)

Pro účely tohoto posouzení je jistina definována jako reálná hodnota finančního aktiva při prvotním zaúčtování. Úrok se definuje jako odměna za časovou hodnotu peněz, úvěrové riziko spojené s nezaplacenou jistinou v daném časovém období a za ostatní základní úvěrová rizika a náklady (např. riziko likvidity a administrativní náklady), plus marže.

Při posuzování, zda při prvotním zaúčtování jsou smluvní peněžní toky výhradně splátkou jistiny a úroků, Spořitelna hodnotí, zda finanční aktivum obsahuje smluvní podmínku, která by mohla změnit časování nebo částku smluvních peněžních toků tak, aby nebyly splněny definice jistiny a úroku. Spořitelna hodnotí mimo jiné:

- podmíněné události, které mohou změnit výši a načasování peněžních toků,
- pákový efekt,
- předplacení a prodloužení,
- podmínky omezující nárok Spořitelny na peněžní toky z určitých aktiv,
- smluvní podmínky upravující časovou hodnotu peněz.

Reklasifikace

Finanční aktiva nemohou být reklasifikována po jejich počátečním zaúčtování, s výjimkou případů, kdy Spořitelna změní svůj obchodní model pro řízení finančních aktiv. Ke změně může dojít pouze tehdy, když Spořitelna zahájí nebo ukončí činnost významnou pro její fungování. Reklasifikace se provádí od počátku prvního vykazovaného období následujícího po změně.

Realizované zajištění

Spořitelna neúčtuje o realizovaném zajištění, jelikož dodržuje zásadu řádným způsobem se realizovaného kolaterálu zbavovat, a to prostřednictvím dobrovolného prodeje, žaloby nebo exekuce. Výnosy jsou použity na snížení či uhrazení nesplacených pohledávek. Spořitelna takto získané nemovitosti nedrží pro komerční potřeby.

Úvěrové přísliby

Úvěrové přísliby jsou prvotně vykázané v reálné hodnotě k okamžiku uzavření úvěrové smlouvy. K úvěrovým příslibům Spořitelna tvoří rezervu ve výši očekávané úvěrové ztráty.

Klasifikace a oceňování – finanční závazky

Spořitelna vykazuje následující finanční závazky:

(i) Finanční závazky oceněné v naběhlé hodnotě

Finanční závazky v naběhlé hodnotě jsou nederivátové finanční závazky vzniklé ze smluvních uspořádání, na jejichž základě má Spořitelna závazek buď dodat protistraně peněžní prostředky, nebo jiné finanční aktivum.

Tyto finanční závazky jsou nejprve oceněny pořizovací cenou, která představuje reálnou hodnotu přijaté protihodnoty včetně transakčních nákladů. Následně jsou vykazovány v zůstatkové hodnotě s využitím metody efektivní úrokové míry. Při výpočtu zůstatkové hodnoty se berou v úvahu všechny diskonty nebo prémie spojené s emisí a náklady, které tvoří nedílnou součást efektivní úrokové míry.

4) Finanční deriváty

Finanční deriváty v prostředí Spořitelny zahrnují pouze zajišťovací úrokové swapy. Deriváty jsou zachyceny v reálné hodnotě a jsou vykázány jako aktiva, pokud mají kladnou reálnou hodnotu, a jako závazky, pokud mají zápornou reálnou hodnotu. Změny čistých reálných hodnot derivátů (reálná hodnota snižená o časové rozlišení úroků) určených pro zajištění se vykazují v Čistém zisku / ztrátě z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty. Úrokový výnos nebo náklad z derivátů určených pro zajištění se vykazuje v Čistém úrokovém výnosu.

5) Repo a reverzní repo obchody

Cenné papíry prodané na základě smluv o zpětné koupi k předem určenému datu (repo obchody) zůstávají vykázány ve výkazu finanční situace. Odpovídající přijaté zdroje jsou v souladu s ekonomickou podstatou vykazovány jako přijaté úvěry ve Finančních závazcích v zůstatkové hodnotě. Rozdíl mezi prodejní a zpětnou kupní cenou se účtuje jako úrokový náklad a časově se rozlišuje po dobu životnosti smlouvy.

Naopak cenné papíry koupené na základě smluv o zpětném prodeji k předem určenému datu (reverzní repo obchody) nejsou vykazovány ve výkazu finanční situace. Poskytnuté plnění je vykazováno v rámci položky Finanční aktiva v naběhlé hodnotě. Rozdíl mezi nákupní a zpětnou prodejní cenou se účtuje jako úrokový výnos a časově se rozlišuje po dobu životnosti smlouvy.

6) Reálná hodnota

Reálná hodnota finančního nástroje představuje hodnotu, za kterou může být aktivum prodáno nebo závazek převzat v rámci řádné transakce mezi účastníky trhu ke dni ocenění. Finanční nástroje klasifikované jako finanční aktiva v reálné hodnotě vykázaná do ostatního úplného výsledku hospodaření jsou oceňována reálnou hodnotou s použitím kótovaných tržních cen, jestliže je publikovaná cena kótovaná na aktivním veřejném trhu. U finančních nástrojů, které nejsou obchodovány na aktivních veřejných trzích, jsou jejich reálné hodnoty odhadnuty s použitím modelů oceňování, kótovaných cen nástrojů s podobnými charakteristikami nebo diskontovaných peněžních toků. Tyto metody odhadu reálné hodnoty jsou značně ovlivněny použitými předpoklady včetně diskontní sazby, likvidity a kreditních ukazatelů a odhadu budoucích peněžních toků.

7) Snižování hodnoty finančních aktiv

Definice selhání (default)

Spořitelna používá stejnou definici finančních aktiv v selhání (neboli finančních aktiv v defaultu) jako pro účely vnitřního řízení rizik, která je v souladu s pokyny a standardy regulátorů. Detailní definice selhání je popsána v kapitole (Pozn. 31.2).

Obecný model očekávaných úvěrových ztrát

Model znehodnocení finančních aktiv se nazývá model očekávaných úvěrových ztrát (ECL).

Modelování ECL je založeno na klasifikaci finančních aktiv a používá se pro následující finanční aktiva:

- finanční aktiva v naběhlé hodnotě
- dluhové nástroje v reálné hodnotě vykázané do ostatního úplného výsledku hospodaření
- úvěrové rámce a finanční záruky
- pohledávky z obchodního styku a ostatní pohledávky

Finanční aktiva, která jsou klasifikována ve výše uvedených kategoriích, vykazují opravnou položku rovnající se celoživotním úvěrovým ztrátám, pokud se úvěrové riziko významně zvýšilo od jejich počátečního zaúčtování. Pokud se úvěrové riziko od počátečního zaúčtování významně nezvýšilo, opravná položka je rovna 12-ti měsíčním úvěrovým ztrátám (viz odkaz na významné zvýšení úvěrového rizika).

12-ti měsíční očekávané úvěrové ztráty jsou definovány jako část celoživotních očekávaných úvěrových ztrát, která zohledňuje očekávané úvěrové ztráty v důsledku selhání během 12-ti měsíců od konce účetního období.

Celoživotní očekávané úvěrové ztráty jsou definovány jako očekávané úvěrové ztráty vznikající ze všech možných selhání během očekávaného života finančního aktiva.

K rozlišování mezi jednotlivými úrovněmi s ohledem na výši ECL, využívá Spořitelna běžně rozšířenou terminologii Stage 1, 2 a 3.

Všechna finanční aktiva jsou při prvotním zaúčtování, pokud již nejsou znehodnocena, klasifikována ve Stage 1 a nesou opravnou položku ve výši 12-ti měsíčních očekávaných úvěrových ztrát. Jakmile dojde k významnému zvýšení úvěrového rizika od počátečního zaúčtování, aktivum přechází do Stage 2 a opravná položka je ve výši celoživotních očekávaných úvěrových ztrát. Pokud aktivum splní definici defaultu (selhání), přejde do Stage 3.

ECL pro pohledávky z obchodního styku a jiné pohledávky je zaúčtována ve výši celoživotních očekávaných úvěrových ztrát.

Zisky a ztráty ze snížení hodnoty finančních aktiv jsou ve výkazu zisku a ztráty vykázány v položce Ztráty ze snížení hodnoty.

Finanční aktiva, která jsou oceněna naběhlou hodnotou, jsou vykazována ve výkazu o finanční situaci v účetní hodnotě odpovídající hrubé účetní hodnotě snížené o opravnou položku. Dluhové nástroje oceňované reálnou hodnotou vykázanou do ostatního úplného výsledku hospodaření jsou vykazovány ve výkazu o finanční situaci v účetní hodnotě, což je jejich reálná hodnota. ECL se vyazuje jako reklasifikační úprava mezi výkazem zisku a ztráty a ostatním úplným výsledkem hospodaření.

Významné zvýšení úvěrového rizika od počátečního zaúčtování

V souladu s modelem ECL finanční aktiva nesou opravnou položku ve výši celoživotních ztrát, pokud úvěrové riziko výrazně vzrostlo od počátečního zaúčtování. Hlavní indikátory významného zvýšení úvěrového rizika jsou:

- interní rating nebo behaviorální score
- informace o částkách po splatnosti
- změny v obchodní, ekonomické a finanční oblasti
- vnější tržní ukazatele úvěrového rizika
- regulatorní, ekonomické a technologické prostředí
- změny v přístupu řízení úvěrového rizika

Posouzení významného nárůstu úvěrového rizika je reflektováno v určení stage finančních aktiv. Spořitelna používá víceúrovňový přístup (MTA).

Víceúrovňový přístup (MTA) - úvěrové portfolio

U úvěrového portfolia využívá Skupina pětistupňový přístup. Tento MTA je 'waterfall' (vodopádový) přístup, tj. pokud posouzení prvního stupně nevede k přesunu do Stage 2, posuzuje se druhý stupeň a tak dále. Pokud jsou všechny stupně vyhodnoceny a nedojde k přesunu do Stage 2, pak finanční aktivum zůstává ve Stage 1.

- Interní rating: interní rating se používá jako hlavní kritérium posuzování zvýšení úvěrového rizika. Jedná se o relativní hodnocení porovnávající PD při počátečním zaúčtování s PD v den vykazování. Finanční aktiva jsou přesunuta ze Stage 1 do 2, pokud interní rating je k datu vykazování alespoň o dva stupně PD vyšší (nebo o 400 % u portfolií bez identifikace PD) než při počátečním zaúčtování. Skupina provádí hodnocení na úrovni úvěrů ke konci každého vykazovacího období. Finanční nástroje, jejichž interní rating k datu sestavení finančních výkazů odpovídá PD9, jsou automaticky zařazeny do Stage 2. Pro úvěrové angažovanosti, které nemají přiřazený individuální rating, odpovídá PD9 pravděpodobnosti selhání 12,8 % a vyšší (12,8 % je spodní hranicí kategorie interního rizika PD9).
- Forbearance: Finanční aktiva takto označená jsou vždy nejméně ve Stage 2, pokud již nejsou znehodnocena a ve Stage 3.
- Dny po splatnosti: Finanční aktivum více než 30 dní po splatnosti přejde do Stage 2.
- Interní rating - hraniční hodnota: Spořitelna používá absolutní číslo PD jako hraniční hodnotu pro přechod finančních aktiv do Stage 2. Tato hranice odpovídá nejvyšší PD (tj. PD9 založené na interním ratingu Skupiny) před tím, než se finanční aktivum považuje za znehodnocené.

- **Hodnocení managementu:** Nakonec management přezkoumává a vyhodnocuje významné zvýšení úvěrového rizika u finančních aktiv na úrovni jednotlivých aktiv a portfolia.

Finanční aktivum se považuje za znehodnocené (tj. ve Stage 3), jakmile splní definici selhání (Pozn. 31.2).

Víceúrovňový přístup je symetrický, tj. kritéria, která rozhodla o přesunu do Stage 2 nebo 3, jsou aplikovatelná pro návrat do Stage 2 nebo 1.

Vyčíslení ECL

Hodnota ECL se počítá jako násobek:

- pravděpodobnosti selhání (PD). PD odráží pravděpodobnost selhání dlužníka během následujících 12-ti měsíců (12m PD) nebo po dobu životnosti aktiva (celoživotní PD)
- odhadované expozice při selhání (EAD). Vztahuje se k očekávanému úvěrovému riziku expozice v okamžiku potenciálního selhání během následujících 12-ti měsíců (12m EAD) nebo po dobu životnosti aktiva (celoživotní EAD), a
- ztráty při selhání (LGD). LGD odráží očekávání ztrát Spořitelny jako procento expozice při selhání (EAD). 12M LGD odráží procentuální ztrátu, pokud k selhání dojde během 12-ti měsíců a celoživotní LGD je procentuální ztráta, pokud k selhání dojde ve zbývajícím době životnosti aktiva.

Hodnota ECL se vypočte způsobem, který odráží:

- nezaujatou, pravděpodobnostně váženou částku
- časovou hodnotu peněz
- informace o minulých událostech, aktuálních a předpokládaných ekonomických podmínkách

Celoživotní ECL představují součet očekávaných úvěrových ztrát za dobu života finančního aktiva diskontovaného původní efektivní úrokovou sazbou. Celoživotní ECL jsou korigovány faktorem zohledňujícím potenciální předčasné splátky. Možnost předčasných splátek omezuje očekávanou životnost aktiv a také pravděpodobnost selhání během očekávané životnosti. Předčasná splácení jsou modelována podle typu úvěrů, protože různé produkty mají různou míru splácení.

Dvanáctiměsíční ECL představují část celoživotních očekávaných úvěrových ztrát, které vznikají selháním ve dvanácti měsících po datu vykazování.

Spořitelna používá pro výpočet ECL specifické modely IFRS pro PD, EAD a LGD. Spořitelna v co nejvyšší míře využívá podobné modelovací techniky těm, které již byly vyvinuty pro obezřetnostní účely (tj. Basel modely) a zajišťuje, aby Basel modely byly přizpůsobeny požadavkům IFRS 9, například:

- odstraňuje konzervatismus vyžadovaný regulátorem pro Basel modely
- upravuje způsob, jakým makroekonomické parametry ovlivňují výsledek, aby modely IFRS 9 odrážely odhady „point-in-time“ namísto „through-the-cycle“ (požadovaný regulátorem)
- spořitelna v modelech používá makroekonomický výhled do budoucna

Spořitelna také zvažuje tři různé makroekonomické scénáře (forward-looking) s různou vahou při výpočtu očekávaných úvěrových ztrát. Základní makroekonomický scénář představuje odhady Spořitelny na nejpravděpodobnější výsledek a slouží také jako primární vstup pro další interní i externí účely.

Prognózy proměnných, které jsou ve scénářích používány, jsou poskytovány čtvrtletně hlavním ekonomem skupiny. Pro posouzení dopadu proměnných na PD, EAD a LGD je nutný odborný úsudek. K výpočtu dopadu se používá lineární regresní analýza. Tento přístup by měl být prováděn na vhodné úrovni granularity (např. podle odvětví). Aspekty, které nemohly být zahrnuty do modelu (například proto, že makroekonomické parametry nemusí vykazovat velké změny nebo pouze prodloužení / zkrácení období, na které se údaje vztahují) mohou být stále zahrnuty do konečných údajů ECL zásahem managementu.

Maximální doba pro ocenění očekávaných úvěrových ztrát je maximální smluvní doba (včetně prodloužení), s výjimkou specifických finančních aktiv, které zahrnují čerpanou a nečerpanou částku na požádání, u nichž nedochází k omezení smluvního období. U těchto aktiv může doba ocenění přesáhnout smluvní období.

ECL pro úvěrové závazky a záruky jsou vykázány ve výkazu o finanční situaci jako rezervy. Pokud finanční aktivum obsahuje jak úvěr (čerpanou část), tak nečerpaný úvěrový závazek, je ECL určena jak pro čerpanou, tak pro nečerpanou část. Celková ECL je pak vykázána v rámci Ztrát ze znehodnocení.

8) Snížení hodnoty nefinančních aktiv

Spořitelna posoudí ke každému rozvahovému dni, zda existují indikace o tom, že u aktiva došlo ke snížení hodnoty. Pokud existují takové indikace, případně je-li vyžadováno roční testování na snížení hodnoty, Spořitelna odhadne zpětně ziskatelnou hodnotu aktiva. Zpětně ziskatelná hodnota je ta vyšší z reálné hodnoty snížené o náklady spojené s prodejem a z hodnoty z užívání. Zpětně ziskatelná hodnota je stanovena pro individuální aktivum.

Ke každému rozvahovému dni je pro všechna aktiva zjištěno, zda existují indikace, že dříve zaúčtovaná ztráta ze snížení hodnoty již neexistuje nebo tato ztráta poklesla. Pokud takovéto důkazy existují, Spořitelna odhadne zpětně ziskatelnou hodnotu. Dříve zaúčtované ztráty ze snížení hodnoty mohou být stornovány, pouze pokud došlo ke změně v odhadech ve stanovení zpětně ziskatelné hodnoty od dřívějšího zaúčtování ztráty ze snížení hodnoty. Pokud je tato podmínka splněna, účetní hodnota je navýšena na hodnotu zpětně ziskatelnou. Toto navýšení nesmí přesáhnout čistou účetní hodnotu, která by byla stanovena, pokud by nedošlo k zaúčtování ztráty ze snížení hodnoty v minulých letech. Storno je zaúčtováno ve výkazu zisku a ztráty.

9) Zajišťovací účetnictví

Spořitelna se rozhodla využít možnosti podle IFRS 9 nadále používat principy zajišťovacího účetnictví podle IAS 39.

K řízení úrokových rizik používá Spořitelna finanční deriváty označené jako zajišťovací nástroje, jimiž jsou zajištěny peněžní toky nebo reálné hodnoty. Zajištění peněžních toků se používá k minimalizaci variability peněžních toků aktiv s výnosovým úrokem, závazků s nákladovým úrokem nebo očekávaných transakcí. Zajištění reálné hodnoty se používá k minimalizaci variability reálné hodnoty aktiva nebo závazku, která by mohla ovlivnit zisk či ztrátu. Pro zaúčtování finančního derivátu jako zajišťovacího nástroje používá Spořitelna následující kritéria:

- formální dokumentace zajišťovacího nástroje, zajišťované položky, cíle zajištění, strategie a vzájemného vztahu je připravena před použitím zajišťovacího účetnictví
- zajištění je na počátku zdokumentováno způsobem prokazujícím, že se předpokládá vysoká účinnost při kompenzaci rizika zajišťované položky v průběhu sledovaného období
- krytí zajišťovaného rizika je průběžně vysoce účinné. Zajištění se považuje za vysoce účinné, jestliže dosahuje poměru mezi 80 a 125 procenty

(i) Zajištění peněžních toků

Efektivní část změny reálné hodnoty derivátu zajišťujícího peněžní toky se vykazuje v Oceňovacích rozdílech ze zajištění peněžních toků. Neefektivní část změny se zachycuje přímo do Čistého zisku/ztráty z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty.

Ke 31. prosinci 2023 a 2022 neměla Spořitelna uzavřeny žádné zajišťovací vztahy v rámci zajištění peněžních toků.

(ii) Zajištění reálné hodnoty

Změny v reálné hodnotě zajišťovacího nástroje, který splnil podmínky pro účtování o zajištění reálné hodnoty, jsou vykázány ve výkazu zisku a ztráty. Příslušný úrokový výnos/náklad ze zajišťovacího nástroje je účtován na Čistý úrokový výnos, přecenění zajišťovacího nástroje je vykazováno v Čistém zisku/ztrátě z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty. Změna v reálné hodnotě zajišťovaných položek je účtována jako součást účetní hodnoty zajišťovaných finančních aktiv vykazovaných v reálné hodnotě do ostatního úplného výsledku nebo na samostatném řádku Přecenění na reálnou hodnotu u portfoliově zajišťovaných položek v případě, že zajištěnou položkou je finanční aktivum či závazek oceňovaný v naběhlé hodnotě. Změna reálné hodnoty zajištěné položky je také vykázána ve výkazu zisku a ztráty v Čistém zisku/ztrátě z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty. Pokud zajišťovací nástroj vyprší, je prodán, ukončen nebo uplatněn nebo pokud zajištění není dále efektivní, zajišťovací účetnictví je ukončeno. Kumulovaný zisk nebo ztráta ze zajištěné položky na rozvaze je při ukončení zajištění amortizována do výkazu zisku nebo ztráty.

10) Účtování výnosů a nákladů

Výnosy se účtují v souladu s IFRS 15. Spořitelna při účtování výnosů postupuje podle pětikrokového modelu:

1. Identifikace smlouvy se zákazníkem (smlouva existuje, pouze když je pravděpodobné, že entita bude inkasovat cenu)
2. Identifikace jednotlivých povinností plnění ve smlouvě (slib převodu zboží nebo služeb)
3. Stanovení transakční ceny (pouze pokud v budoucnu nemůže být částka stornována)
4. Alokace transakční ceny k jednotlivým povinnostem plnění
5. Zaúčtování výnosu v momentu, kdy je povinnost splněna

Standard není použitelný pro pojistné smlouvy, finanční nástroje a finanční leasingy.

i. Úrokové výnosy a úrokové náklady

Úrokové výnosy a úrokové náklady ze všech finančních nástrojů oceňovaných v naběhlé hodnotě a úrok nesoucích finančních nástrojů klasifikovaných jako finanční aktiva v reálné hodnotě vykázána do ostatního úplného výsledku jsou vykazovány za použití metody efektivní úrokové míry. Ve stage 1 a stage 2 se úrokové výnosy časově rozlišují k hrubé účetní hodnotě aktiv, ve stage 3 se úrokové výnosy časově rozlišují k čisté účetní hodnotě aktiv.

Metoda efektivní úrokové míry je způsob výpočtu zůstatkové hodnoty finančního aktiva nebo finančního závazku a přiřazení úrokového výnosu nebo úrokového nákladu za příslušné období. Efektivní úroková míra je sazba, která přesně diskontuje odhadované budoucí peněžní platby nebo příjmy po dobu předpokládané životnosti finančního nástroje, případně po kratší období, na čistou účetní hodnotu finančního aktiva nebo finančního závazku. Při výpočtu efektivní úrokové míry Spořitelna provádí odhad peněžních toků s ohledem na veškeré smluvní podmínky finančního nástroje, avšak nebere v úvahu budoucí úvěrová rizika. Výpočet zahrnuje poplatky a částky zaplacené nebo přijaté mezi smluvními stranami, které jsou nedílnou součástí efektivní úrokové míry, transakční náklady a veškeré jiné prémie či diskonty.

Úrokové výnosy nebo náklady z derivátů použitých k ekonomickému zajištění jsou také zaúčtovány v Úrokových výnosech / nákladech. Spořitelna aktuálně nemá žádné finanční deriváty pro ekonomické zajištění.

ii. Výnosy z poplatků a provizí

Většina čistých příjmů z poplatků a provizí se týká služeb, které Spořitelna poskytuje svým zákazníkům. K vykázání výnosů Spořitelna identifikuje smlouvu a definuje povinnosti plnění v transakci. Výnosy jsou vykázány v okamžiku, když Spořitelna splnila povinnost plnění.

Poplatky a provize, které nejsou nedílnou součástí efektivní úrokové sazby, jsou obecně účtovány časově rozlišené, pokud je služba poskytnuta tak, že klient současně obdrží a využije poskytnuté výhody (např. opakované poplatky za vedení účtu).

Poplatky za služby klientům související se správou vkladů a úvěrů jsou zaúčtovány jednorázově do výnosů v okamžiku, kdy je služba poskytnuta. Pokud se poplatky vztahují k delšímu období, jsou časově rozlišeny po dobu trvání tohoto období.

Výnosy vztahující se k rizikovému životnímu pojištění jsou vykázány v okamžiku nároku na základě podkladové transakce. Provize za zprostředkování ostatních produktů pro skupinu jsou ve výnosech vykázány, když jsou splněny podmínky plnění.

Provize zprostředkovatelům jsou vykázány v nákladech v okamžiku, kdy byly splněny podmínky pro tyto provize a budou vyplaceny. Ostatní poplatky a provize jsou vykázány při uzavření podkladové transakce.

11) Hotovost a hotovostní ekvivalenty

Pro účely výkazu peněžních toků představují hotovost a hotovostní ekvivalenty zůstatky s méně než tříměsíční splatností od data nabytí, které zahrnují: pokladní hotovost a vklady u centrálních bank včetně povinných minimálních rezerv, pohledávky za bankami a závazky k bankám.

Peníze a peněžní ekvivalenty jsou vykázány v naběhlé hodnotě.

12) Pozemky, budovy a zařízení

Pozemky, budovy a zařízení zahrnují Spořitelnou používané nemovitosti, IT a komunikační a jiné stroje a zařízení a umělecké předměty.

Spořitelna v roce 2023 nevlastnila žádné pozemky a budovy.

Umělecké předměty se vykazují v pořizovací ceně. Zařízení a vybavení jsou vykazovány v pořizovací ceně snížené o oprávky a případné znehodnocení.

Zůstatková hodnota aktiv a jejich životnost jsou kontrolovány k rozvahovému dni a případně upraveny.

Odpisy jsou počítány lineární metodou tak, aby byla odepsána pořizovací cena každého aktiva na jeho zbytkovou hodnotu po dobu jeho předpokládané životnosti za následující období:

IT vybavení	2 – 4 roky
Kancelářské vybavení (stroje, přístroje)	6 let
Ostatní:	
Inventář	10 let
Dopravní prostředky	4 roky

Zisky a ztráty plynoucí z úbytků aktiv se určí jako rozdíl mezi prodejní cenou a jejich účetní zůstatkovou hodnotou a jsou zahrnuty v čisté hodnotě do Čistých ostatních výnosů.

Odepisovaná aktiva jsou přezkoumávána na snížení hodnoty k rozvahovému dni nebo kdykoliv nastanou události nebo změny podmínek, které by mohly znamenat, že účetní hodnota nemusí být zpětně ziskatelná. Účetní hodnota je odepsána okamžitě na zpětně ziskatelnou hodnotu, pokud je účetní hodnota aktiva vyšší než odhadovaná zpětně ziskatelná hodnota. Zpětně ziskatelná hodnota je ta vyšší z reálné hodnoty snížené o náklady spojené s prodejem a z hodnoty z užívání.

13) Nehmotná aktiva

Nehmotná aktiva zahrnují Spořitelnou používaný nakoupený nebo interně vytvořený software, licence a jiná nehmotná aktiva.

Náklady na vývoj, které jsou přímo přiřaditelné specifické softwarové aplikaci v majetku Spořitelny, se účtují jako nehmotná aktiva tehdy, je-li pravděpodobné, že budoucí ekonomické užitky převýší tyto náklady. Kapitalizované náklady zahrnují personální náklady vývojového týmu včetně příslušného podílu souvisejících režijních nákladů. Veškeré ostatní náklady na software, jako např. jeho údržba, se okamžitě účtují do provozních nákladů.

Nehmotná aktiva jsou vykazována v pořizovací ceně snížené o oprávky a případné znehodnocení. Zůstatková hodnota aktiv a jejich životnost jsou kontrolovány k rozvahovému dni a případně upraveny.

Odpisy softwaru a jiných nehmotných aktiv jsou počítány lineární metodou tak, aby byla odepsána pořizovací cena každého aktiva na jeho zbytkovou hodnotu po dobu jeho předpokládané životnosti za následující období:

Software	
Software-pouze Core Banking System	8 let
Software-ostatní	5 let
Ostatní nehmotná aktiva	5 let

Zisky a ztráty plynoucí z úbytků aktiv se určí jako rozdíl mezi prodejní cenou a jejich účetní zůstatkovou hodnotou a jsou zahrnuty v čisté hodnotě do Čistých ostatních výnosů.

14) Důchodové požitky zaměstnanců

Důchody jsou vypláceny prostřednictvím systému důchodového zabezpečení České republiky zaměstnancům s trvalým pobytem a jsou financovány z příspěvků sociálního pojištění od zaměstnanců a zaměstnavatelů, které jsou odvozeny z platů.

Kromě příspěvků odváděných zaměstnanci přispívá Spořitelna na příspěvkově definované penzijní připojištění zaměstnanců nad rámec zákonného sociálního zabezpečení. Příspěvky jsou vykázány ve výkazu zisku a ztráty v okamžiku jejich úhrady.

15) Rezervy

Rezervy jsou zaúčtovány, pokud má společnost současný závazek, který je důsledkem minulé události, je pravděpodobné, že k vyrovnání závazku bude nutný odtok prostředků představujících ekonomický prospěch a je možné provést spolehlivý odhad výše závazku.

16) Daň z příjmů

Daň z příjmů má dvě složky: splatnou daň a odloženou daň. Splatná daň z příjmů představuje částku, která má být zaplacená nebo refundována v rámci daně z příjmů za příslušné období. Odložené daňové pohledávky a závazky vznikají z rozdílů mezi oceněním aktiv a závazků dle zákona o dani z příjmů a jejich účetní hodnotou.

Všechny odložené daňové pohledávky jsou zachyceny ve výši, kterou bude pravděpodobně možné realizovat proti očekávaným zdanitelným ziskům v budoucnosti.

Odložená daň vztahující se ke změně reálné hodnoty finančních aktiv, která je vykazována do ostatního úplného výsledku, je též účtována do ostatního úplného výsledku a následně je vykázána ve výkazu zisku a ztráty společně s realizovaným nákladem či výnosem.

Spořitelna vykazuje čistou odloženou daňovou pohledávku v Pohledávkách z odložené daně a čistý odložený daňový závazek v Závazcích z odložené daně.

17) Státní podpora

Nárokování státní podpory za běžný rok je uplatňováno na Ministerstvu financí ČR celkem ve třech kolech. V každém tomto kole je vytvořena Žádost o státní podporu, na jejímž základě je zaúčtována dohadná položka – pohledávka za Ministerstvem financí ČR. Po připsání platby na clearingový účet Spořitelny ve výši nároku je dohadná položka zrušena a státní podpora rozúčtována na příslušné klientské účty. V případě již vypovězených klientských účtů je státní podpora vyplácena dle požadavků klienta. Pokud klient nesplní podmínky stanovené zákonem, je již připsaná státní podpora vrácena Spořitelnou na Ministerstvo financí ČR.

18) Leasing

Rozhodnutí o tom, zda smlouva je leasingem nebo leasing obsahuje, je založeno na ekonomické podstatě transakce a vyžaduje posouzení toho, zda splnění závazku ze smlouvy je závislé na použití konkrétního, jednoznačně identifikovatelného, aktiva nebo aktiv a smlouva převádí právo užívat toto aktivum. Nájemce má právo řídit užívání aktiva a získávat podstatné ekonomické přínosy z jeho používání.

Spořitelna využila výjimek z působnosti IFRS 16 na:

- krátkodobé leasingy – u nájemních smluv kratších než jeden rok
- leasingy aktiv o nízkých hodnotách – u jednotlivých aktiv o hodnotách nižších než 5 000 EUR
- smlouvy k nájmu nehmotných aktiv – kdy Spořitelna vystupuje v roli nájemce

Celkové platby provedené za smlouvy, které neobsahují leasing a smlouvy s uplatněním výjimek (krátkodobý nájem, nájem aktiv o nízké hodnotě a nájem nehmotných aktiv) se účtují do výkazu zisku a ztráty lineární metodou po dobu trvání pronájmu.

(i) Spořitelna je nájemcem

Nájemce ke dni zahájení leasingu účtuje o právu užívání aktiva a závazku z leasingu.

Závazek z leasingu se při prvotním zaúčtování oceňuje současnou hodnotou budoucích leasingových plateb a následně je zvyšován o příslušný úrok vypočtený na základě implicitní úrokové míry leasingu nebo přírůstkové úrokové míry a snižován o leasingové platby. Úrok je zachycen jako Úrokový náklad ve výkazu zisku nebo ztráty. Závazek z leasingu je zahrnut ve Finančních závazcích v naběhlé hodnotě.

Právo užívání aktiva se při prvním zaúčtování ocení pořizovací cenou. Právo užívání aktiva je následně oceňováno metodou pořizovací ceny a je vykázáno v položkách aktiv Pozemky, budovy a zařízení. Doba odepisování odpovídá době životnosti aktiva, případně době životnosti práva užívání. Zůstatková hodnota práva užívání je testována na snížení hodnoty.

Nájmy na dobu neurčitou jsou časově omezeny na nejbližší datum, ke kterému lze smlouvu vypovědět ze strany nájemce nebo pronajímatele, aniž by pro vypovídajícího vznikl finanční postih, případně je shora omezeno na 10 let. Pro smlouvy na dobu určitou doba životnosti odpovídá smluvní délce. Pokud smlouva na dobu určitou obsahuje opce, pak se doba života po zohlednění opcí omezuje na 10 let.

(ii) Spořitelna je pronajímatelem

V roce 2023 Spořitelna nevystupovala v roli pronajímatele.

19) Základní kapitál, rezervní a ostatní fondy

Vydaný kapitál (registrovaný, splacený) je účtován v hodnotě zapsané v obchodním rejstříku na konci účetního období.

Rezervní fond je tvořen v souladu se stanovami Spořitelny. Tento fond není rozdělitelný akcionářům.

Na základě smlouvy ČSOB vložila do Spořitelny dobrovolný peněžitý příspěvek mimo základní kapitál Spořitelny, a to za účelem posílení kapitálových zdrojů Spořitelny. Tento příspěvek je účetně zachycen v Ostatních kapitálových fondech.

Dividendy jsou zaúčtovány po schválení rozhodnutím jediného vlastníka.

3) ÚROKOVÉ VÝNOSY

(tis. Kč)	2023	2022
Pokladní hotovost a pohledávky vůči centrálním bankám	58 914	84 912
Finanční aktiva v naběhlé hodnotě za		
Úvěrovými institucemi	1 945	263 803
Ostatními klienty	3 623 364	3 318 982
Finanční aktiva vykazovaná v reálné hodnotě do ostatního úplného výsledku	75 079	84 776
Zajišťovací deriváty	2 755 558	2 092 293
	6 514 860	5 844 766

Součástí úrokových výnosů byly i výnosy z úroků ze znehodnocených úvěrů a pohledávek, které za rok 2023 dosahovaly výše 707 567 tis. Kč (za rok 2022: 645 250 tis. Kč).

4) ÚROKOVÉ NÁKLADY

(tis. Kč)	2023	2022
Finanční aktiva v naběhlé hodnotě za		
Úvěrovými institucemi	-372 281	-9 259
Ostatními klienty	-1 902 519	-1 782 298
Závazky z nájemních smluv	-2 820	-2 481
Zajišťovací deriváty	-2 018 769	-1 694 238
	-4 296 389	-3 488 276

5) ČISTÝ VÝNOS Z POPLATKŮ A PROVIZÍ

(tis. Kč)	2023	2022
Výnosy z poplatků a provizí		
Bankovní služby		
Správa vkladů		
Poplatek za vedení vkladových účtů	404 478	446 925
Poplatek za vypovězení smlouvy	31 761	31 460
Ostatní	1 725	1 178
Správa úvěrů		
Poplatek za vedení úvěrových účtů	21 497	24 701
Poplatek za vedení meziúvěrových účtů	33 308	35 706
Ostatní	21 022	23 103
Ostatní výnosy z poplatků a provizí		
Rizikové životní pojištění	122 223	151 316
Investiční životní pojištění	102 544	114 129
Penzijní připojištění	26 777	23 337
Hypotéka od Lišky	45 944	36 630
Ostatní	154 137	139 271
	965 416	1 027 756
Náklady na poplatky a provize		
Bankovní služby		
Provize	-439 577	-430 926
Platební styk	-95	-100
Ostatní	-100 216	-116 567
	-539 888	-547 593
Čistý výnos z poplatků a provizí	425 528	480 163

6) ČISTÝ ZISK/(-) ZTRÁTA Z FINANČNÍCH NÁSTROJŮ VYKAZOVANÝCH V REÁLNÉ HODNOTĚ DO ZISKU NEBO ZTRÁTY

(tis. Kč)	2023	2022
Oprava tržního ocenění u cenných papírů vykazovaných v reálné hodnotě do ostatního úplného výsledku, které jsou součástí zajišťovací konstrukce hedge fair value mikro	861	10 361
Oprava tržního ocenění derivátů v portfoliu hedge fair value makro	-8 818	-13 968
Oprava tržního ocenění derivátů v portfoliu hedge fair value mikro	28 543	-31 589
Dopad předčasného ukončení IRS	-219 248	0
	-198 662	-35 196

Součástí čistého zisku a ztráty je i přecenění zajišťovacího nástroje a zajišťované položky, které jdou proti sobě (jsou navzájem offsetované) s výjimkou dopadů z předčasně ukončovaných úrokových swapů a konkrétně jsou vyčíslené v poznámce 16.

Částku zisku/ztráty v tabulce výše reprezentují neofsetované úpravy tržního přecenění o credit risk, close out adjustments (ovlivněné hloubkou trhu derivátů), credit value adjustments (reprezentující kreditní riziko protistrany derivátů), debt value adjustments (ovlivněné vlastním kreditním rizikem) a funding value adjustments (reflektující funding náklady derivátů).

Spořitelna v roce 2023 předčasně ukončila několik IRS z důvodu neplnění podmínek zajišťovacího účetnictví s jednorázovým dopadem do Výkazu zisku a ztráty ve výši -219 mil. Kč.

7) ČISTÉ OSTATNÍ VÝNOSY

(tis. Kč)	2023	2022
Čistý zisk/(-) ztráta z použití aktiv jiných než držených k prodeji	3 131	1 857
Ostatní výnosy	13 088	24 247
	16 219	26 104

Součástí ostatních výnosů jsou Výnosy z odepsaných závazků vůči klientům z důvodu uplynutí zákonné promlčecí lhůty, které v roce 2023 byly ve výši 9 636 tis. Kč (za rok 2022: 18 478 tis. Kč).

8) NÁKLADY NA ZAMĚSTNANCE

(tis. Kč)	2023	2022
Mzdy a platy	-172 443	-154 196
Platy a jiné krátkodobé výhody vrcholového managementu	-15 143	-18 441
Sociální a zdravotní pojištění	-67 323	-64 256
Penzijní připojištění a podobné náklady	-9 485	-6 910
Rezervy na odstupné zaměstnanců a odchodné	-6 164	-1 227
	-270 558	-245 030

Statistika zaměstnanců:

Průměrný přepočtený počet zaměstnanců	184	186
Počet členů představenstva	4	4
Počet členů dozorčí rady	3	3
Počet členů výboru pro audit	3	3

Systém odměňování členů představenstva

Fixní a variabilní odměňování členů představenstva, stejně jako jeho pravidla a struktura, je vždy schvalováno jediným akcionářem a dozorčí radou.

Od 1. 1. 2018 mají všichni členové představenstva Základní odměnu (fixní část) a Roční bonus (variabilní část).

Variabilní část se na základě platné Remunerační politiky odkládá následovně:

- 50 % přiznané variabilní části je rozloženo do 5 let (30 %, 5 %, 5 %, 5 %, 5 %)
- 50 % přiznané variabilní části je tvořeno virtuálním investičním certifikátem (dále jen „VIC“) a je rozloženo do 6 let (0 %, 30 %, 5 %, 5 %, 5 %, 5 %). VIC je nepeněžní nástroj, který je z 50 % navázán na vývoj ceny akcií KBC a z 50 % na vývoj EVA skupiny ČSOB
- je zaveden institut malus a clawback dle bodu 4.4 Remunerační politiky z důvodu možného snížení či odejmutí pohyblivé složky odměny
- jsou stanoveny podmínky pro zrychlené vyplácení odložených částek, vyplácení však vždy musí být schváleno jediným akcionářem a dozorčí radou
- nárok na bonus je zaúčtován jako dohadná položka na manažerské bonusy a rozpouští se v letech skutečného nároku, kdy se teprve stává daňově uznatelným nákladem

Příspěvky zaměstnavatele

Zaměstnanci po zkušební době mají nárok na příspěvek na penzijní připojištění a životní pojištění.

9) VŠEOBECNÉ SPRÁVNÍ NÁKLADY

(tis. Kč)	2023	2022
Informační technologie	-257 584	-249 291
Opravy a údržba	-4 587	-4 612
Nájemné	-1 329	-1 543
Marketing	-49 121	-52 425
Poplatky za odborné služby	-11 728	-9 333
Poštovné	-24 794	-29 548
Ostatní provozní výdaje	-13 741	-16 376
Cestovné	-718	-683
Školení zaměstnanců	-1 435	-2 137
Podpora obchodním zástupcům	-27 502	-30 218
Příspěvek do Fondu pojištění vkladů	-79 519	-70 742
Příspěvek do Fondu pro řešení krize	-5 359	-10 588
Outsourcing ČSOB	-228 826	-229 979
Ostatní	-33 198	-34 893
	-739 441	-742 368

Spořitelna se účastní systému pojištění pohledávek z vkladů a přispívá do Fondu pojištění vkladů v souladu s § 41a odst. 3 zákona o bankách č.21/1992 Sb.. Podle § 41ca zákona o bankách stanoví Česká národní banka do 31. května každého roku výši ročního příspěvku Spořitelny podle obecných pokynů Evropského orgánu pro bankovníctví upravujících metody výpočtu příspěvku do systémů pojištění vkladů tak, aby zohledňovala celkový objem krytých pohledávek z vkladů a míru rizika, které Spořitelna podstupuje.

Výši příspěvku do Fondu pro řešení krize stanovuje Česká národní banka podle zákona č. 374/2015 Sb., o ozdravných postupech a řešení krize na finančním trhu (dále jen „ZOPRK“). Dle § 214 odst. 3 ZOPRK se podíl základního ročního příspěvku Spořitelny na roční cílové úrovni určí jako poměr výše dluhů Spořitelny snížených o její kapitál a objem krytých pohledávek z vkladů, a také v poměru k rizikovému profilu Spořitelny.

10) ZTRÁTY ZE ZNEHODNOCENÍ

(tis. Kč)	2023	2022
Finanční aktiva v naběhlé hodnotě a v reálné hodnotě do ostatního úplného výsledku (OCI)	43 990	102 932
Nárůst (+)/pokles (-) znehodnocení finančních aktiv v naběhlé hodnotě (Poznámka: 15)	106 855	212 750
Odpis pohledávek (Poznámka: 15)	-131 757	-187 188
Výnos z odepsaných pohledávek	59 988	74 916
Výnos z prodeje pohledávek (Poznámka: 15)	24 639	9 169
Náklady na prodané pohledávky (Poznámka: 15)	-23 580	-13 903
Tvorba (+)/rozpuštění (-) rezerv na úvěrové přísliby (Poznámka: 22)	7 840	7 184
Ztráty (+)/zisk (-) ze znehodnocení finančních aktiv vykazovaných v reálné hodnotě do ostatního úplného výsledku	5	4
Ostatní finanční a nefinanční aktiva	-44 213	-6 425
Tvorba opravných položek k majetku (Poznámka: 18)	-40 569	-6 425
Ztráta z modifikace	-3 644	0
	-223	96 507

11) DAŇ Z PŘÍJMU

Daňový náklad/výnos k 31. 12. 2023 a 2022 se skládá z těchto složek:

(tis. Kč)	2023	2022
Splatná daň	179 373	309 714
Nedoplatek/(-) Přeplatek daně z příjmů z minulých let	5 896	4 031
Odložený daňový výnos vyplývající ze vzniku a zrušení přechodných rozdílů	22 303	3 250
	207 572	316 995

Rekondiliace mezi daňovým výnosem/nákladem a účetním ziskem pronásobeným sazbou daně k 31. 12. 2023 a 2022 je následující:

(tis. Kč)	2023	2022
Zisk před zdaněním	1 200 175	1 655 266
Použité daňové sazby	19 %	19 %
Daňový náklad vypočtený použitím daňových sazeb	228 033	314 500
(+)Nedoplatek/(-) přeplatek daně z příjmů z minulých let	5 896	4 031
Daňový dopad nezdaňovaných výnosů	-27 533	-46 935
Daňový dopad daňově neuznatelných nákladů	1 316	48 330
Ostatní	-140	-2 931
	207 572	316 995

Sazba daně z příjmů právnických osob pro rok 2023 byla 19 % (2022: 19 %).

V nezdaňovaných výnosech je zahrnuto zejména použití a rozpuštění nedaňových opravných položek a rezerv.

Odložená daň z příjmů je vypočtena ze všech přechodných rozdílů při použití závazkové metody. Odložená daň byla vypočtena s použitím sazby daně 21 % (daňová sazba pro účetní období započaté 1. ledna 2024 a později) (k 31 prosinci 2022: 19 %).

Pohyby na účtu odložené daně z příjmů jsou následující:

(tis. Kč)	2023	2022
1. 1. Odložená daňová pohledávka/ (-) závazek	334 230	304 417
Výkaz zisku a ztráty	-22 303	-3 250
Finanční aktiva vykazovaná v reálné hodnotě do ostatního úplného výsledku		
Přecenění na reálnou hodnotu	-11 278	33 063
31. 12. Odložená daňová pohledávka (+) / závazek (-)	300 649	334 230

Odložená daňová pohledávka (+) / závazek (-) zahrnuje následující položky:

(tis. Kč)	2023	2022
Opravné položky k úvěrovým pohledávkám	33 013	40 305
Rezervy	13 932	13 247
Závazek z úrokového zvýhodnění	241 097	291 950
Rozdíl mezi účetní a daňovou zůstatkovou cenou dlouhodobého majetku (včetně ocenění leasingu IFRS 16)	-2 877	-38 035
Dluhové cenné papíry vykázané v reálné hodnotě do ostatního úplného výsledku (+)	15 465	26 744
Dluhové cenné papíry vykázané v reálné hodnotě do ostatního úplného výsledku (-)	0	0
Ztráty ze znehodnocení dluhových cenných papírů vykázanych v reálné hodnotě do ostatního úplného výsledku	19	19
Odložená daňová pohledávka (+) / závazek (-)	300 649	334 230

Dopad odložené daně do výkazu zisku a ztráty zahrnuje následující přechodné rozdíly:

(tis. Kč)	2023	2022
Opravné položky k úvěrovým pohledávkám	-7 293	6 117
Rezervy	686	-2 155
Závazek z úrokového zvýhodnění	-50 853	-36 907
Rozdíl mezi účetní a daňovou zůstatkovou cenou dlouhodobého majetku (včetně ocenění leasingu IFRS 16)	35 157	29 697
Ztráty ze znehodnocení dluhových cenných papírů vykázanych v reálné hodnotě do ostatního úplného výsledku	0	-2
	-22 303	-3 250

Dorovnávací daň

Na základě směrnice Rady EU 2022/2523 o zajištění globální minimální úrovně efektivního zdanění nad národních skupin podniků a velkých vnitrostátních skupin byl přijat zákon č. 416/2023 Sb., o dorovnávacích daních pro velké nadnárodní skupiny a velké vnitrostátní skupiny. Cílem dorovnávacích daní je zastavit soutěž mezi jednotlivými státy, týkající se různých sazeb daní z příjmů právnických osob tím, že byla zavedena jednotná minimální daňová sazba, která má zajistit rovné podmínky pro entity po celém světě a umožnit jednotlivým státům lépe chránit jejich základy daně. Dorovnávací daně budou vybírány v případě, že bude vypočtená efektivní daňová sazba v daném státě nižší než 15 %. Poplatníkem dorovnávací daně jsou společnosti ve skupině, jejíž konsolidované roční výnosy vykázané v konsolidované účetní závěrce nejvyšší mateřské entity činí 750 mil. EUR nejméně ve 2 ze 4 vykazovacích obdobích bezprostředně předcházejících danému zdaňovacímu období.

Spořitelna očekává, že se v bezprostředně následujícím období stane poplatníkem dorovnávací daně. Dorovnávací daň nebyla zohledněna při výpočtu odložené daně. S ohledem na efektivní daň u Spořitelny se neočekává přímý dopad dorovnávací daně na Spořitelnu.

12) DIVIDENDY

O dividendách se účtuje až po jejich schválení valnou hromadou v rámci rozdělení zisku. Do data vydání výkazů nebylo rozhodnuto o alokaci zisku za rok 2023.

Dne 25. 4. 2023 byly schváleny dividendy za rok 2022 ve výši 66 914 tis. Kč na akcii, což představuje dividendy v celkové výši 1 338 271 tis. Kč (z toho ČSOB obdržela celou tuto dividendu).

Dne 13. 5. 2022 byly schváleny dividendy za rok 2021 ve výši 34 005 tis. Kč na akcii, což představuje dividendy v celkové výši 680 106 tis. Kč (z toho ČSOB obdržela celou tuto dividendu).

13) POKLADNÍ HOTOVOST A POHLEDÁVKY VŮČI CENTRÁLNÍM BANKÁM A OSTATNÍ VKLADY NA POŽÁDÁNÍ

(tis. Kč)	2023	2022
Pokladní hotovost	0	0
Povinné minimální rezervy	933 684	1 241 746
Ostatní vklady u centrálních bank	0	0
Ostatní vklady na požádání u úvěrových institucí	17 774	38 741
	951 458	1 280 487

Do 5. října 2023 Česká národní banka (ČNB) poskytovala úrok z povinných minimálních rezerv na základě oficiální dvoutýdenní repo sazby ČNB. Od 5. října nejsou povinné minimální rezervy úročené. Skupina je povinna udržovat výši povinných minimálních rezerv, nicméně v průběhu měsíce mohou být tyto rezervy používány pro účely řízení likvidy. Vzhledem k této skutečnosti Skupina považuje povinné minimální rezervy za peněžní ekvivalenty.

Vklady u centrálních bank jsou klasifikovány jako aktiva ve Stage 1, očekávané úvěrové ztráty jsou nevýznamné.

14) FINANČNÍ AKTIVA VYKÁZANÁ V REÁLNÉ HODNOTĚ DO OSTATNÍHO ÚPLNÉHO VÝSLEDKU

(tis. Kč)	2023	2022
Finanční aktiva vykázaná v reálné hodnotě do ostatního úplného výsledku		
Dluhové cenné papíry zařazené do Stage 1		
Vládní instituce	5 902 909	5 801 776
	5 902 909	5 801 776

Dluhové cenné papíry zařazené do Stage 1 jsou posuzovány jako finanční nástroje s nízkým úvěrovým rizikem. Meziroční změna je způsobena částečně splatností části cenných papírů vykázaných v reálné hodnotě do ostatního úplného výsledku a částečně poklesem jejich tržní hodnoty díky nárůstu tržních sazeb. Část těchto dluhopisů je spojena se zajišťujícími swapy se zajištěním na individuální bázi (Poznámka: 16).

15) FINANČNÍ AKTIVA V NABĚHLÉ HODNOTĚ

Spořitelna rozděluje finanční aktiva v naběhlé hodnotě do následujících tříd:

2023				
(tis. Kč)	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Celkem
Finanční aktiva v naběhlé hodnotě				
Dluhové cenné papíry				
Vládní instituce	4 132 164	0	0	4 132 164
Dluhové cenné papíry – hrubá hodnota	4 132 164	0	0	4 132 164
Opravné položky na ztráty z dluhových cenných papírů	-34	0	0	-34
	4 132 130	0	0	4 132 130
Úvěry a pohledávky				
Centrální banky	0	0	0	0
Neúvěrové instituce	0	286 190	2 299	288 489
z toho: překlenovací úvěry	0	188 187	2 299	190 486
stavební úvěry	0	98 003	0	98 003
Retailové bankovníctví	103 587 463	16 816 144	1 975 179	122 378 786
z toho: překlenovací úvěry	96 455 794	14 926 229	1 816 532	113 198 555
stavební úvěry	7 131 669	1 889 915	158 647	9 180 231
Úvěry a pohledávky – hrubá hodnota	103 587 463	17 102 334	1 977 478	122 667 275
Opravné položky na ztráty z úvěrů	-59 127	-667 180	-871 508	-1 597 815
	103 528 336	16 435 154	1 105 970	121 069 460
	107 660 466	16 435 154	1 105 970	125 201 590

(tis. Kč)	2022			
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Celkem
Finanční aktiva v naběhlé hodnotě				
Dluhové cenné papíry				
Vládní instituce	4 158 259	0	0	4 158 259
Dluhové cenné papíry – hrubá hodnota	4 158 259	0	0	4 158 259
Opravné položky na ztráty z dluhových cenných papírů	-38	0	0	-38
	4 158 221	0	0	4 158 221
Úvěry a pohledávky				
Centrální banky	0	0	0	0
Neúvěrové instituce	0	340 878	0	340 878
z toho: překlenovací úvěry	0	240 403	0	240 403
stavební úvěry	0	100 474	0	100 474
Retailové bankovníctví	106 719 273	16 637 736	1 951 616	125 308 626
z toho: překlenovací úvěry	99 715 333	14 973 922	1 766 950	116 456 205
stavební úvěry	7 003 941	1 663 814	184 666	8 852 421
Úvěry a pohledávky – hrubá hodnota	106 719 273	16 978 614	1 951 616	125 649 503
Opravné položky na ztráty z úvěrů	-63 527	-703 308	-894 970	-1 661 804
	106 655 747	16 275 306	1 056 646	123 987 699
	110 813 968	16 275 306	1 056 646	128 145 920

Následující tabulka uvádí přehled změn v poskytnutých úvěrech a pohledávkách v hrubé účetní hodnotě za rok 2023 podle stage:

(tis. Kč)	Centrální banky	Vládní instituce	Neúvěrové instituce	Retailové bankovníctví	Celkem
Stage 1					
1. 1. 2023	0	4 158 259	0	106 719 273	110 877 532
Zvýšení z důvodu vzniku a akvizice	0	0	0	6 263 143	6 263 143
Změna úvěrového rizika nevedoucího k přenosu stage	0	0	0	1 379 094	1 379 094
Změna úvěrového rizika vedoucího k přenosu stage	0	0	0	-857 917	-857 917
Změna forbearance	0	0	0	-87 662	-87 662
Snížení z důvodu odúčtování	0	-26 095	0	-9 826 441	-9 852 536
Snížení na účtu opravných položek z důvodu odpisů	0	0	0	-2 027	-2 027
31. 12. 2023	0	4 132 164	0	103 587 463	107 719 627
Stage 2					
1. 1. 2023	0	0	340 878	16 637 736	16 978 614
Zvýšení z důvodu vzniku a akvizice	0	0	22 822	1 428 721	1 451 543
Změna úvěrového rizika nevedoucího k přenosu stage	0	0	-22 510	-186 674	-209 184
Změna úvěrového rizika vedoucího k přenosu stage	0	0	-2 500	687 025	684 525
Změna forbearance	0	0	0	12 839	12 839
Snížení z důvodu odúčtování	0	0	-52 500	-1 761 992	-1 814 492
Snížení na účtu opravných položek z důvodu odpisů	0	0	0	-1 511	-1 511
31. 12. 2023	0	0	286 190	16 816 144	17 102 334
Stage 3					
1. 1. 2023	0	0	0	1 951 616	1 951 616
Zvýšení z důvodu vzniku a akvizice	0	0	0	22 120	22 120
Změna úvěrového rizika nevedoucího k přenosu stage	0	0	0	-132 143	-132 143
Změna úvěrového rizika vedoucího k přenosu stage	0	0	2 299	392 517	394 816
Změna forbearance	0	0	0	69 243	69 243
Snížení z důvodu odúčtování	0	0	0	-176 374	-176 374
Snížení na účtu opravných položek z důvodu odpisů	0	0	0	-151 800	-151 800
31. 12. 2023	0	0	2 299	1 975 179	1 977 478

Následující tabulka uvádí přehled změn v poskytnutých úvěrech a pohledávkách v hrubé účetní hodnotě za rok 2022 podle stage:

(tis. Kč)	Centrální banky	Vládní instituce	Neúvěrové instituce	Retailové bankovníctví	Celkem
Stage 1					
1. 1. 2022	13 507 691	4 795 534	304 182	112 239 846	130 847 254
Zvýšení z důvodu vzniku a akvizice	0	0	0	8 442 222	8 442 222
Změna úvěrového rizika nevedoucího k přenosu stage	0	0	0	4 128 684	4 128 684
Změna úvěrového rizika vedoucího k přenosu stage	0	0	-239 454	-6 372 016	-6 611 470
Změna forbearance	0	0	0	-95 395	-95 395
Snížení z důvodu odúčtování	-13 507 691	-637 275	-64 728	-11 623 508	-25 833 202
Snížení na účtu opravných položek z důvodu odpisů	0	0	0	-559	-559
31. 12. 2022	0	4 158 259	0	106 719 273	110 877 532
Stage 2					
1. 1. 2022	0	0	127 436	9 933 342	10 060 778
Zvýšení z důvodu vzniku a akvizice	0	0	24 611	1 551 161	1 575 772
Změna úvěrového rizika nevedoucího k přenosu stage	0	0	-21 215	-133 489	-154 704
Změna úvěrového rizika vedoucího k přenosu stage	0	0	240 101	6 695 419	6 935 520
Změna forbearance	0	0	0	24 479	24 479
Snížení z důvodu odúčtování	0	0	-30 055	-1 432 269	-1 462 324
Snížení na účtu opravných položek z důvodu odpisů	0	0	0	-907	-907
31. 12. 2022	0	0	340 878	16 637 736	16 978 614
Stage 3					
1. 1. 2022	0	0	6 430	2 398 196	2 404 626
Zvýšení z důvodu vzniku a akvizice	0	0	0	41 440	41 440
Změna úvěrového rizika nevedoucího k přenosu stage	0	0	492	-239 150	-238 659
Změna úvěrového rizika vedoucího k přenosu stage	0	0	0	207 966	207 966
Změna forbearance	0	0	0	69 901	69 901
Snížení z důvodu odúčtování	0	0	0	-334 028	-334 028
Snížení na účtu opravných položek z důvodu odpisů	0	0	-6 922	-192 707	-199 630
31. 12. 2022	0	0	0	1 951 616	1 951 616

Následující tabulka uvádí přehled změn v opravných položkách na ztráty z finančních aktiv v naběhlé hodnotě za roky 2023 a 2022 podle stage:

(tis. Kč)	Centrální banky	Vládní instituce	Neúvěrové instituce	Retailové bankovníctví	Celkem
Stage 1					
1. 1. 2022	0	42	3 071	85 445	88 558
Zvýšení z důvodu vzniku a akvizice	0	0	0	7 955	7 955
Změna úvěrového rizika nevedoucího k přenosu stage	0	0	0	-9 842	-9 842
Změna úvěrového rizika vedoucího k přenosu stage	0	0	-2 418	-12 309	-14 727
Modifikace bez odúčtování	0	0	0	-116	-116
Snížení z důvodu odúčtování	0	-4	-653	-7 047	-7 704
Snížení na účtu opravných položek z důvodu odpisů	0	0	0	-559	-559
31. 12. 2022	0	38	0	63 527	63 565
Zvýšení z důvodu vzniku a akvizice	0	0	0	5 941	5 941
Změna úvěrového rizika nevedoucího k přenosu stage	0	0	0	-3 465	-3 465
Změna úvěrového rizika vedoucího k přenosu stage	0	0	0	-29	-29
Modifikace bez odúčtování	0	0	0	-73	-73
Snížení z důvodu odúčtování	0	-4	0	-4 747	-4 751
Snížení na účtu opravných položek z důvodu odpisů	0	0	0	-2 027	-2 027
31. 12. 2023	0	34	0	59 127	59 161

1. 1. 2022	0	0	2 774	488 965	491 739
Zvýšení z důvodu vzniku a akvizice	0	0	591	42 087	42 678
Změna úvěrového rizika nevedoucího k přenosu stage	0	0	-573	35 090	34 517
Změna úvěrového rizika vedoucího k přenosu stage	0	0	7 641	161 358	168 999
Modifikace bez odúčtování	0	0	0	350	350
Snížení z důvodu odúčtování	0	0	-544	-33 526	-34 070
Snížení na účtu opravných položek z důvodu odpisů	0	0	0	-906	-906
31. 12. 2022	0	0	9 889	693 418	703 307
Zvýšení z důvodu vzniku a akvizice	0	0	573	32 811	33 384
Změna úvěrového rizika nevedoucího k přenosu stage	0	0	-1 009	-37 730	-38 739
Změna úvěrového rizika vedoucího k přenosu stage	0	0	-114	12 241	12 127
Modifikace bez odúčtování	0	0	0	-637	-637
Snížení z důvodu odúčtování	0	0	-659	-40 092	-40 751
Snížení na účtu opravných položek z důvodu odpisů	0	0	0	-1 511	-1 511
31. 12. 2023	0	0	8 680	658 500	667 180

1. 1. 2022	0	0	4 696	1 221 495	1 226 191
Zvýšení z důvodu vzniku a akvizice	0	0	0	15 324	15 324
Změna úvěrového rizika nevedoucího k přenosu stage	0	0	2 226	-158 382	-156 156
Změna úvěrového rizika vedoucího k přenosu stage	0	0	0	92 712	92 712
Modifikace bez odúčtování	0	0	0	15 966	15 966
Snížení z důvodu odúčtování	0	0	0	-167 546	-167 546
Snížení na účtu opravných položek z důvodu odpisů	0	0	-6 922	-192 703	-199 625
Jiné úpravy	0	0	0	68 104	68 104
31. 12. 2022	0	0	0	894 970	894 970
Zvýšení z důvodu vzniku a akvizice	0	0	0	4 753	4 753
Změna úvěrového rizika nevedoucího k přenosu stage	0	0	0	-26 019	-26 019
Změna úvěrového rizika vedoucího k přenosu stage	0	0	1 679	147 068	148 747
Modifikace bez odúčtování	0	0	0	20 038	20 038
Snížení z důvodu odúčtování	0	0	0	-62 043	-62 043
Snížení na účtu opravných položek z důvodu odpisů	0	0	0	-151 800	-151 800
Jiné úpravy	0	0	0	42 862	42 862
31. 12. 2023	0	0	1 679	869 829	871 508

Odpisy pohledávek za rok 2023 činily 131 757 tis. Kč (za rok 2022: 187 188 tis. Kč).

Následné výnosy z dříve odepsaných pohledávek za rok 2023 činily 59 988 tis. Kč (v roce 2022: 74 916 tis. Kč).

V roce 2023 činil zisk z prodeje pohledávek 1 059 tis. Kč a v roce 2022 byla ztráta z prodeje pohledávek 4 734 tis. Kč.

Informace o zajištění úvěrů k 31. 12. 2023:

(tis. Kč)	Centrální banky	Vládní instituce	Neúvěrové instituce	Retailové bankovníctví	Celkem
Finanční aktiva zajištěná nemovitostí (LTV<100 %)	0	0	41 566	99 889 307	99 930 873
Finanční aktiva zajištěná nemovitostí (LTV>100 %)	0	0	0	385 880	385 880
Finanční aktiva zajištěná ostatním zajištěním	0	0	158 144	18 157 082	18 315 226
Nezajištěná finanční aktiva	0	4 132 164	88 779	3 946 517	8 167 460
Hrubá hodnota	0	4 132 164	288 489	122 378 786	126 799 439

Hodnota zajištění drženého k úvěrům ve Stage 3 je 1 068 366 tis. Kč.

Informace o zajištění úvěrů k 31. 12. 2022:

(tis. Kč)	Centrální banky	Vládní instituce	Neúvěrové instituce	Retailové bankovníctví	Celkem
Finanční aktiva zajištěná nemovitostí (LTV<100 %)	0	0	45 452	104 149 405	104 194 857
Finanční aktiva zajištěná nemovitostí (LTV>100 %)	0	0	0	779 124	779 124
Finanční aktiva zajištěná ostatním zajištěním	0	0	208 739	16 379 369	16 588 108
Nezajištěná finanční aktiva	0	4 158 259	86 686	4 000 728	8 245 673
Hrubá hodnota	0	4 158 259	340 877	125 308 626	129 807 762

Hodnota zajištění drženého k úvěrům ve Stage 3 je 1 008 611 tis. Kč.

Většina úvěrového portfolia Spořitelny je zajištěna rezidenčními nemovitostmi, které jsou pravidelně přeceňovány na základě statistického modelu. Dalším zdrojem zajištění jsou klientské vklady na souvisejících spořicí účtech, které jsou vinkulovány ve prospěch úvěrových expozic a představují tak likvidní zdroj krytí.

Analýza úvěrové kvality podle tříd k 31. 12. 2023:

(tis. Kč)	Centrální banky	Vládní instituce	Neúvěrové instituce	Retailové bankovníctví	Celkem
Do splatnosti					
Stage 1	0	4 132 130	0	103 566 310	107 698 440
Stage 2	0	0	286 190	16 011 870	16 298 060
Stage 3	0	0	0	589 715	589 715
Celkem do splatnosti	0	4 132 130	286 190	120 167 895	124 586 215
Po splatnosti					
Stage 1					
0 až 30 dnů po splatnosti	0	0	0	21 154	21 154
Stage 2					
0 až 30 dnů po splatnosti	0	0	0	617 277	617 277
31 až 90 dnů po splatnosti	0	0	0	186 996	186 996
91 až 180 dnů po splatnosti	0	0	0	0	0
181 až 360 dnů po splatnosti	0	0	0	0	0
více než 360 dnů po splatnosti	0	0	0	0	0
Stage 3					
0 až 30 dnů po splatnosti	0	0	0	89 404	89 404
31 až 90 dnů po splatnosti	0	0	0	88 842	88 842
91 až 180 dnů po splatnosti	0	0	2 299	165 014	167 313
181 až 360 dnů po splatnosti	0	0	0	206 159	206 159
více než 360 dnů po splatnosti	0	0	0	836 045	836 045
Celkem po splatnosti	0	0	2 299	2 210 891	2 213 190
Finanční aktiva v naběhlé hodnotě – hrubá hodnota	0	4 132 130	288 489	122 378 786	126 799 405

Analýza úvěrové kvality podle tříd k 31. 12. 2022:

(tis. Kč)	Centrální banky	Vládní instituce	Neúvěrové instituce	Retailové bankovníctví	Celkem
Do splatnosti					
Stage 1	0	4 158 221	0	106 687 020	110 845 241
Stage 2	0	0	339 992	16 082 692	16 422 684
Stage 3	0	0	0	623 936	623 936
Celkem do splatnosti	0	4 158 221	339 992	123 393 648	127 891 861
Po splatnosti					
Stage 1					
0 až 30 dnů po splatnosti	0	0	0	32 254	32 254
Stage 2					
0 až 30 dnů po splatnosti	0	0	886	427 107	427 993
31 až 90 dnů po splatnosti	0	0	0	127 936	127 936
91 až 180 dnů po splatnosti	0	0	0	0	0
181 až 360 dnů po splatnosti	0	0	0	0	0
více než 360 dnů po splatnosti	0	0	0	0	0
Stage 3					
0 až 30 dnů po splatnosti	0	0	0	58 925	58 925
31 až 90 dnů po splatnosti	0	0	0	71 132	71 132
91 až 180 dnů po splatnosti	0	0	0	122 383	122 383
181 až 360 dnů po splatnosti	0	0	0	124 095	124 095
více než 360 dnů po splatnosti	0	0	0	951 146	951 146
Celkem po splatnosti	0	0	886	1 914 978	1 915 864
Finanční aktiva v naběhlé hodnotě – hrubá hodnota	0	4 158 221	340 878	125 308 626	129 807 725

16) FINANČNÍ DERIVÁTY

Spořitelna využívá finanční deriváty v podobě úrokových swapů za účelem zajišťování úrokového rizika. Úrokové riziko vzniká, jestliže úrokově citlivá aktiva mají lhůty splatnosti či parametry přecenění odchylné od souvztažných úrokově citlivých závazků. Cílem Spořitelny v oblasti řízení úrokového rizika je snížit strukturální úrokové riziko, a tím i kolísání čistých úrokových marží. Všechny použité úrokové swapy jsou zajišťovací.

Efektivitu zajištění měří Spořitelna porovnáním kumulativních změn čisté současné hodnoty zajišťovacího derivátu a tzv. „hypotetického“ derivátu. Hypotetický derivát není skutečnou, ale pouze virtuální transakcí, reprezentující zajišťovanou položku a zajišťované riziko. Navíc, Spořitelna používá objemový test na ověření, zda objem zajišťovacích derivátů nepřevyšuje objem položek vhodných pro zajištění. Další informace k derivátům a zajišťovacímu účetnictví (Poznámka: 2).

Finanční deriváty pro zajištění reálné hodnoty

Spořitelna využívá konstrukci zajištění úrokového rizika pramenícího ze změn reálné hodnoty portfolia překlenovacích úvěrů a úvěrů ze stavebního spoření s pevnou úrokovou sazbou, které vycházejí ze změn bezrizikové výnosové křivky (zajištění na portfoliové bázi). Úrokové riziko je efektivně zajištěné úrokovým swapem, který mění pevný placený úrok za získávaný variabilní úrok. Použité úrokové swapy mají objem a splatnost odpovídající zajišťované položce.

Spořitelna využívá konstrukci zajištění úrokového rizika pramenícího ze změn reálné hodnoty portfolia depositních účtů retailových klientů, které vycházejí ze změn bezrizikové výnosové křivky (zajištění na portfoliové bázi). Úrokové riziko z portfolia depositních účtů retailových klientů, které byly označeny jako zajištěná položka, je efektivně zajištěné úrokovým swapem, který mění variabilní placený úrok za získávaný pevný úrok. Použité úrokové swapy mají objem a splatnost odpovídající zajišťované položce. Profil derivátů zajišťujících úrokové riziko vkladů odpovídá očekávanému profilu splatnosti vkladů reprezentovaného jejich benchmarkem.

Spořitelna využívá úrokové swapy k zajištění úrokového rizika, které vzniká z pohybu reálných hodnot dluhopisů zařazených v portfoliu Finančních aktiv v reálné hodnotě do ostatního úplného výsledku a ve Finančních aktivech v naběhlé hodnotě, které vycházejí ze změn bezrizikové swapové výnosové křivky (zajištění na individuální bázi). Úrokový swap, který mění pevný placený úrok za získávaný variabilní, je denominovaný ve stejné měně jako zajišťovaný dluhopis s předpokladem vysoce efektivního zajištění.

Zdrojem neefektivity zajištění by mohly být rozdílné maturity nebo objemy u zajišťovaného dluhopisu a zajišťujícího swapu.

Smluvní nebo nominální částky a kladné a záporné reálné hodnoty otevřených zajišťovacích finančních derivátů Spořitelny k 31. prosinci 2023 a 2022 jsou vykázány takto:

(tis. Kč)	2023			2022		
	Nominální hodnota	Reálná hodnota		Nominální hodnota	Reálná hodnota	
		Kladná	Záporná		Kladná	Záporná
Zajištění reálné hodnoty						
Zajištění na individuální bázi	4 700 000	451 597	0	5 000 000	795 516	0
Zajištění na portfoliové bázi	119 500 000	3 651 301	2 797 081	109 400 000	5 575 501	4 594 724
Celkem zajišťovací deriváty	124 200 000	4 102 898	2 797 081	114 400 000	6 371 017	4 594 724

V položce Čistý zisk/ztráta z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty jsou v roce 2023 vykázány čisté zisky (+) / ztráty (-) ze zajištěné položky přiřaditelné k zajištěnému úrokovému riziku ve výši 704 mil. Kč (2022: - 372 mil. Kč).

Čisté zisky/ztráty ze zajišťovacích nástrojů, které jsou také vykázány v položce Čistý zisk (+) / ztráta (-) z finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě do zisku nebo ztráty, v roce 2023 činily -704 mil. Kč (2022: 372 mil. Kč). Z toho -219 mil. Kč je dopad do Výkazu zisku a ztráty z předčasně ukončených zajišťovacích IRS.

Následující tabulky obsahují podrobnosti o zajištěných expozicích k 31. prosinci 2023 a 2022 podle strategií Spořitelny pro zajištění:

2023				
(tis. Kč)	Účetní hodnota zajišťované položky	Kumulovaná hodnota úpravy reálné hodnoty zajišťovaných položek		Změna v reálné hodnotě zajišťovaných položek pro neefektivitu zajištění
		Aktiva	Pasiva	
Zajištění na individuální bázi				
Finanční aktiva v FVOCI	4 294 164	-405 836	0	365 808
Zajištění na portfoliové bázi				
Finanční aktiva v AC	64 323 450	-2 176 550	0	3 072 487
Finanční pasiva v AC	54 162 477	0	-1162 477	-2 734 201
2022				
(tis. Kč)	Účetní hodnota zajišťované položky	Kumulovaná hodnota úpravy reálné hodnoty zajišťovaných položek		Změna v reálné hodnotě zajišťovaných položek pro neefektivitu zajištění
		Aktiva	Pasiva	
Zajištění na individuální bázi				
Finanční aktiva v FVOCI	4 228 356	-771 644	0	-128 483
Zajištění na portfoliové bázi				
Finanční aktiva v AC	53 750 963	5 249 037	0	-1 376 467
Finanční pasiva v AC	54 515 926	0	-4 115 926	1 132 791

17) POZEMKY, BUDOVY A ZAŘÍZENÍ

(tis. Kč)	Pozemky a budovy	Aktivum z práva k užívání	IT vybavení	Kancelářské vybavení	Ostatní	Celkem
Pořizovací hodnota k 1. 1. 2023	0	90 181	111 836	2 083	4 916	208 730
Oprávkky k 1. 1. 2023	0	-20 365	-89 500	-1 572	-4 024	-115 175
Snížení hodnoty k 1.1.2023	0	0	0	0	0	0
Účetní zůstatková hodnota k 1. 1. 2023	0	69 816	22 336	511	892	93 555
Přírůstky	0	-3 064	16 153	136	0	13 225
Úbytky	0	-7 177	-2	-26	-486	-7 691
Odpisy	0	-8 342	-13 597	-172	-342	-22 453
Účetní zůstatková hodnota k 31. 12. 2023	0	51 233	24 890	449	64	76 636
z toho						
Pořizovací hodnota k 31. 12. 2023	0	77 026	88 873	1 671	2 863	170 433
Oprávkky k 31. 12. 2023	0	-25 793	-63 982	-1 223	-2 799	-93 797
Snížení hodnoty k 31.12.2023	0	0	0	0	0	0

Čistá hodnota nedokončených investic zahrnutá v Pozemcích, budovách a zařízeních k 31. 12. 2023 činila 1 359 tis. Kč (k 31. 12. 2022 činila 2 328 tis. Kč).

Spořitelna si pronajímá část budovy centrály od ČSOB na Radlické a na Pankráci, Praha. Zůstatková hodnota aktiva z práv k užívání k 31. 12. 2023 ve výši 11,1 mil. Kč (31. 12. 2022: 11,7 mil. Kč) představuje pouze pronájem budovy centrály od ČSOB. Zároveň aktivum z práva užívání zahrnuje operativní nájem auta a nájem skladu.

Spořitelna nemá žádná hmotná aktiva, budovy či zařízení poskytnutá do zástavy.

V roce 2023 byl prodejem vyřazen majetek s nulovou účetní zůstatkovou cenou. Výnos z prodeje činil 452 tis. Kč, z toho nejvýznamnější byl prodej vozu s výnosem 438 tis. Kč.

(tis. Kč)	Pozemky a budovy	Aktivum z práva k užívání	IT vybavení	Kancelářské vybavení	Ostatní	Celkem
Pořizovací hodnota k 1. 1. 2022	0	97 463	111 499	5 022	9 492	223 476
Oprávkky k 1. 1. 2022	0	-11 117	-81 471	-3 735	-6 662	-102 985
Snížení hodnoty k 1.1.2022	0	0	0	0	0	0
Účetní zůstatková hodnota k 1. 1. 2022	0	86 346	30 055	1 260	2 830	120 491
Přírůstky	0	-7 282	6 896	-209	12	-584
Úbytky	0	0	-11	-264	-1 211	-1 486
Odpisy	0	-9 248	-14 604	-275	-739	-24 866
Účetní zůstatková hodnota k 31. 12. 2022	0	69 816	22 336	511	892	93 555
z toho						
Pořizovací hodnota k 31. 12. 2022	0	90 181	111 836	2 083	4 916	208 730
Oprávkky k 31. 12. 2022	0	-20 365	-89 500	-1 572	-4 024	-115 175
Snížení hodnoty k 31.12.2022	0	0	0	0	0	0

Čistá hodnota nedokončených investic zahrnutá v Pozemcích, budovách a zařízeních k 31. 12. 2022 činila 2 328 tis. Kč (31. 12. 2021: 899 tis. Kč).

18) NEHMOTNÁ AKTIVA

(tis. Kč)	Software	Ostatní nehmotná aktiva	Celkem
Pořizovací hodnota k 1. 1. 2023	2 735 263	0	2 735 263
Oprávky k 1. 1. 2023	-2 215 163	0	-2 215 163
Snížení hodnoty k 1. 1. 2023	-78 114	0	-78 114
Účetní zůstatková hodnota k 1. 1. 2023	441 986	0	441 986
Přírůstky	49 765	0	49 765
Úbytky	0	0	0
Amortizace	-227 148	0	-227 148
Snížení hodnoty	-36 926	0	-36 926
Účetní zůstatková hodnota k 31. 12. 2023	227 677	0	227 677
z toho			
Pořizovací hodnota k 31. 12. 2023	2 774 601	0	2 774 601
Oprávky k 31. 12. 2023	-2 431 885	0	-2 431 885
Snížení hodnoty k 31. 12. 2023	-115 039	0	-115 039

Čistá hodnota nedokončených investic zahrnutá v Software k 31. 12. 2023 činila 37 646 tis. Kč (k 31. 12. 2022: 24 769 tis. Kč).

V roce 2023 jsme přistoupili ke tvorbě opravných položek u CRM (Client Relationship Management) ve výši 31,6 mil. Kč a u Klientské zóny ve výši 5,3 mil. Kč. Důvodem tvorby byl nižší než očekávaný počet nově uzavřených kontraktů, a to především digitální cestou.

Spořitelna nemá žádná nehmotná aktiva poskytnutá do zástavy.

(tis. Kč)	Software	Ostatní nehmotná aktiva	Celkem
Pořizovací hodnota k 1. 1. 2022	2 679 988	0	2 679 988
Oprávky k 1. 1. 2022	-1 970 135	0	-1 970 135
Snížení hodnoty k 1. 1. 2022	-78 609	0	-78 609
Účetní zůstatková hodnota k 1. 1. 2022	631 244	0	631 244
Přírůstky	65 848	0	65 848
Úbytky	0	0	0
Amortizace	-255 602	0	-255 602
Snížení hodnoty	496	0	496
Účetní zůstatková hodnota k 31. 12. 2022	441 986	0	441 986
z toho			
Pořizovací hodnota k 31. 12. 2022	2 735 263	0	2 735 263
Oprávky k 31. 12. 2022	-2 215 163	0	-2 215 163
Snížení hodnoty k 31. 12. 2022	-78 114	0	-78 114

Čistá hodnota nedokončených investic zahrnutá v Software k 31. 12. 2022 činila 24 769 tis. Kč (k 31. 12. 2021: 52 852 tis. Kč).

19) OSTATNÍ AKTIVA

(tis. Kč)	2023	2022
Ostatní finanční aktiva		
Pohledávky za různými dlužníky po zohlednění opravných položek	40 747	48 564
Pohledávky za zaměstnanci	86	551
Příjmy příštích období	0	7 596
Dohadné účty aktivní	47 597	31 490
Ostatní nefinanční aktiva		
Náklady příštích období	63 612	59 321
DPH a ostatní daňové pohledávky	51	87
Ostatní	124	0
	152 217	147 609

Pohledávky za různými dlužníky zahrnují zejména pohledávky za externími spolupracovníky, pohledávky za odběrateli a poskytnuté zálohy.

Aktivní dohadné položky v r. 2023 na poplatky za zprostředkovaný prodej produktů nabízených v rámci skupiny ČSOB ve výši 46 mil. Kč (k 31. 12. 2022 30 mil. Kč). Náklady příštích období zahrnují předplacené služby údržby software a hardware, servisní podpory a licenční podpory.

20) FINANČNÍ ZÁVAZKY V NABĚHLÉ HODNOTĚ

(tis. Kč)	2023	2022
Závazky ke klientům		
Úsporné vklady splatné na požádání	25 749	36 213
Úsporné vklady s výpovědní lhůtou	44 255 299	59 171 952
Úsporné vklady se splatností	69 254 249	64 067 506
Závazek z úrokového zvýhodnění	1 148 082	1 536 579
Ostatní závazky ke klientům	1 599 165	1 599 267
Závazky z dosud nepřirazených plateb klientů	16 830	16 696
Dohadné účty pasivní	399 812	472 456
Vydané dluhové cenné papíry	5 998 828	0
Finanční závazky v naběhlé hodnotě	122 698 014	126 900 669

Úsporné vklady s výpovědní lhůtou jsou převážně vklady po vázací době, na které se vztahuje výpovědní lhůta 3 měsíce.

Vydané dluhové cenné papíry představují krátkodobé depositní směnky se splatností do 1 měsíce, které byly emitované v roce 2023. Všechny depositní směnky ke konci roku 2023 vlastní ČSOB.

Dohadná položka pasivní zahrnuje finanční prémii ve výši 258 mil. Kč (k 31. 12. 2022 ve výši 343 mil. Kč) a provize ve výši 139 mil. Kč (k 31. 12. 2022 ve výši 129 mil. Kč).

21) OSTATNÍ ZÁVAZKY

(tis. Kč)	2023	2022
Ostatní finanční závazky		
Závazky vůči různým věřitelům	164 354	219 942
Závazky vůči zaměstnancům včetně sociálního a zdravotního pojištění	108 656	110 662
Výdaje příštích období	18	19
Dohadné účty pasivní	90 926	100 932
Ostatní nefinanční závazky		
DPH a ostatní daňové závazky	162 538	164 529
	526 492	596 084

Závazky vůči různým věřitelům zahrnují zejména závazky vůči externím spolupracovníkům za uzavření smluv k 31. 12. 2023 ve výši 95,5 mil. Kč (k 31. 12. 2022: 97 mil. Kč).

Dohadné účty pasivní zahrnují v roce 2023 zejména dohadnou položku na provize externím spolupracovníkům za uzavření smluv z titulu smluv uzavřených v roce 2023 a nezaplacených k 31. 12. 2023 ve výši 26 mil. Kč (k 31. 12. 2022: 22 mil. Kč).

K 31. 12. 2023 a 2022 neměla Spořitelna žádné závazky po splatnosti z pojistného na sociální zabezpečení a příspěvků na státní politiku zaměstnanosti, žádné závazky po splatnosti z veřejného zdravotního pojištění a žádné evidované daňové nedoplatky.

22) REZERVY

(tis. Kč)	Příspěvky do FPV a RF	Ztráty ze soudních sporů	Ostatní	Rezervy na úvěrové přísliby	Celkem
1. 1. 2022	0	330	4 588	22 730	27 648
Tvorba	84 600	0	1 697	11 190	97 487
Použití	-81 326	0	0	0	-81 326
Rozpuštění	-3 274	0	-470	-18 375	-22 119
31. 12. 2022	0	330	5 815	15 545	21 690
Tvorba	79 000	735	7 717	5 134	92 586
Použití	-74 459	-441	-1 553	0	-76 453
Rozpuštění	-4 541	-624	0	-12 974	-18 139
31. 12. 2023	0	0	11 979	7 705	19 684

Rezervy na úvěrové přísliby (Pozn. 27):

(tis. Kč)	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Celkem
1. leden 2022	19 898	2 777	55	22 730
Zvýšení z důvodu vzniku a akvizice	6 218	1 220	1	7 439
Změny v úvěrovém riziku, které nevedly k přesunu mezi Stage	-11 479	-1 829	-52	-13 360
Změny v úvěrovém riziku vedoucí k přesunu mezi Stage	-1 628	3 063	564	1 999
Snížení v důsledku odúčtování	-3 067	-109	0	-3 176
Modifikace bez odúčtování	-10	-77	0	-87
31. prosinec 2022	9 932	5 045	568	15 545
Zvýšení z důvodu vzniku a akvizice	2 035	766	0	2 801
Změny v úvěrovém riziku, které nevedly k přesunu mezi Stage	-5 103	-1 534	-34	-6 671
Změny v úvěrovém riziku vedoucí k přesunu mezi Stage	-767	-145	-493	-1 405
Snížení v důsledku odúčtování	-2 430	-105	-30	-2 565
Modifikace bez odúčtování	0	0	0	0
31. prosinec 2023	3 667	4 027	11	7 705

Rezerva vytvořená na ztráty ze soudních sporů představuje závazek k pokrytí potenciálních rizik vyplývajících ze soudních sporů, ve kterých je Spořitelna na straně žalovaného.

Přestože je Spořitelna zapojena do několika probíhajících soudních sporů, na základě dřívějších zkušeností, znaleckých posudků a interní metodiky vyhodnotila, že k 31. 12. 2023 není potřeba vykazovat rezervu na soudní spory.

Spořitelna čtvrtletně monitoruje stav těchto případů a následně rozhoduje o tvorbě, použití nebo rozpuštění rezervy.

Spořitelna nezveřejňuje detaily týkající se sporů, jelikož takové informace by mohly mít dopad na výsledek těchto sporů a mohly by závažně poškodit zájmy Spořitelny.

23) ZÁKLADNÍ KAPITÁL A ROZDĚLENÍ ZISKU

Základní kapitál upsaný a plně splacený k 31. 12. 2023 činil 1 500 000 tis. Kč (31. 12. 2022: 1 500 000 tis. Kč) a je rozdělen na 20 ks kmenových akcií v nominální hodnotě 75 000 tis. Kč na akcii.

Ke dni 31. 12. 2023 byla Spořitelna ovládána ČSOB, jejíž podíl ve Spořitelně představoval 100 % (31. 12. 2022: 100 %).

Ke dni 31. 12. 2023 byla ČSOB přímo ovládána KBC Bank NV, jejíž podíl v ČSOB představoval 100 % (31. 12. 2022: 100 %). K témuž datu byla KBC Bank NV ovládána společností KBC Group NV.

Jediný akcionář Spořitelny v souladu s platnou legislativou rozhodl v prosinci 2023 vložit dobrovolný peněžitý příspěvek mimo základní kapitál ve výši 960 mil. Kč do ostatních kapitálových fondů za účelem posílení kapitálových zdrojů Spořitelny.

Do data vydání výkazů nebylo rozhodnuto o alokaci zisku za rok 2023. Čistý zisk za rok 2022 ve výši 1 338 271 tis. Kč byl celý vyplacen jedinému akcionáři v podobě dividendy.

24) REÁLNÁ HODNOTA FINANČNÍCH NÁSTROJŮ

Finanční aktiva a závazky vykazované v reálné hodnotě

Účetní postup vykazování reálné hodnoty je popsán v kapitole Důležité účetní postupy (Poznámka: 2.4 (6)).

Finanční aktiva vykazovaná v reálné hodnotě (finanční aktiva vykazovaná v reálné hodnotě do ostatního úplného výsledku) jsou oceňována následujícím způsobem:

● Stupeň 1

Ke stanovení reálných hodnot finančních aktiv a finančních závazků se využívají zveřejněné kotace na aktivních trzích, pokud jsou k dispozici. Tržní přecenění se získává srovnáním cen, což znamená, že při přecenění se nevyužívá žádný model. Finanční nástroje, které jsou oceňovány tímto způsobem, zahrnují dluhopisy.

Reálné hodnoty finančních aktiv a závazků, které jsou obchodovány na aktivních trzích, vycházejí z kotovaných tržních cen nebo z cen vyhlášených dealery. Ke stanovení reálných hodnot všech ostatních finančních instrumentů Spořitelna využívá oceňovací techniky.

● Stupeň 2

Oceňovací techniky založené na tržních vstupech přímých (například ceny) nebo nepřímých (například odvozené z cen). Tato kategorie zahrnuje instrumenty oceňované kotovanými tržními cenami pro podobné instrumenty; oceňované kotovanými cenami pro identické nebo podobné instrumenty na aktivních trzích, které jsou považovány za méně aktivní nebo oceňované jinými oceňovacími technikami, u kterých jsou všechny významné vstupy přímo nebo nepřímo pozorovány na trzích.

Finanční nástroje, které jsou oceňovány tímto způsobem, zahrnují státní pokladniční poukázky ČR a úrokové swapy.

● Stupeň 3

Oceňovací techniky založené na významných netržních vstupech. Tato kategorie představuje všechny instrumenty, u kterých oceňovací techniky zahrnují vstupy, které nejsou založeny na pozorovatelných datech a u kterých mají netržní vstupy významný dopad na jejich přecenění. Kategorie obsahuje instrumenty, jejichž přecenění vychází z kotovaných tržních cen podobných instrumentů, které je ale nutné upravit o významné netržní úpravy a předpoklady, které odrážejí rozdíly mezi nástroji.

Oceňovací techniky zahrnují zejména modely diskontovaných peněžních toků nebo porovnání s podobnými instrumenty, pro které existují dostupné tržní ceny. Předpoklady a vstupy do oceňovacích modelů zahrnují bezrizikovou úrokovou sazbu, referenční úrokovou míru, relevantní kreditní marže a další prémie využívané při odhadu diskontních sazeb nebo cen dluhopisů. Cílem oceňovacích technik je dospět k určení reálné hodnoty, která odráží hodnotu finančního instrumentu ke konci účetního období tak, jako by cena byla stanovena na trhu za běžných podmínek.

Následující tabulka poskytuje přehled o rozdělení finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě k 31. 12. 2023 dle způsobů oceňování popsaných výše:

(tis. Kč)	2023			
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Celkem
Finanční aktiva	5 902 909	1 926 348	0	7 829 257
Finanční aktiva vykazovaná v reálné hodnotě do ostatního úplného výsledku	5 902 909	0	0	5 902 909
Dluhové cenné papíry	5 902 909	0	0	5 902 909
Přecenění na reálnou hodnotu u portfoliově zajišťovaných položek	0	-2 176 550	0	-2 176 550
Zajišťovací deriváty s kladnou reálnou hodnotou	0	4 102 898	0	4 102 898
Finanční závazky	0	1 634 604	0	1 634 604
Přecenění na reálnou hodnotu u portfoliově zajišťovaných položek	0	-1 162 477	0	-1 162 477
Zajišťovací deriváty se zápornou reálnou hodnotou	0	2 797 081	0	2 797 081

Následující tabulka poskytuje přehled o rozdělení finančních nástrojů vykazovaných v reálné hodnotě k 31. 12. 2022 dle způsobů oceňování popsaných výše:

(tis. Kč)	2022			
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Celkem
Finanční aktiva	5 801 776	1 121 979	0	6 923 755
Finanční aktiva vykazovaná v reálné hodnotě do ostatního úplného výsledku	5 801 776	0	0	5 801 776
Dluhové cenné papíry	5 801 776	0	0	5 801 776
Přecenění na reálnou hodnotu u portfoliově zajišťovaných položek	0	-5 249 037	0	-5 249 037
Zajišťovací deriváty s kladnou reálnou hodnotou	0	6 371 016	0	6 371 016
Finanční závazky	0	478 797	0	478 797
Přecenění na reálnou hodnotu u portfoliově zajišťovaných položek	0	-4 115 926	0	-4 115 926
Zajišťovací deriváty se zápornou reálnou hodnotou	0	4 594 724	0	4 594 724

V roce 2023 (ani v roce 2022) nedošlo k žádným přesunům mezi stupni oceňování při ocenění finančních aktiv a závazků.

Finanční aktiva a pasiva nevykazovaná v reálné hodnotě

V následující tabulce je porovnání účetních a reálných hodnot finančních nástrojů, které nejsou ve finančních výkazech vykázány v reálných hodnotách.

(tis. Kč)	2023		2022	
	Účetní hodnota	Reálná hodnota	Účetní hodnota	Reálná hodnota
Finanční aktiva	126 241 478	121 471 998	129 514 608	117 416 825
Pokladní hotovost, pohledávky vůči centrálním bankám a ostatní vklady na požádání	951 458	951 458	1 280 487	1 280 487
Finanční aktiva v naběhlé hodnotě	125 201 590	120 432 110	128 145 920	116 048 137
Dluhové cenné papíry	4 132 130	3 789 579	4 158 221	3 528 735
Úvěry a pohledávky	121 069 460	116 642 531	123 987 699	112 519 402
Centrální banky	0	0	0	0
Neúvěrové instituce	278 130	270 451	330 988	304 901
z toho: překlenovací úvěry	182 262	175 136	232 741	210 204
stavební úvěry	95 868	95 315	98 247	94 687
Retailové bankovníctví	120 791 330	116 372 080	123 656 711	112 214 501
z toho: překlenovací úvěry	111 691 310	107 324 547	114 897 787	103 771 915
stavební úvěry	9 100 020	9 047 533	8 758 924	8 442 587
Ostatní aktiva (Poznámka: 19)	88 430	88 430	88 201	88 201
Finanční závazky	123 115 441	121 863 128	127 403 464	125 918 557
Finanční závazky v naběhlé hodnotě	122 698 014	121 445 701	126 900 669	125 415 762
Úsporné vklady splatné na požádání	25 749	25 749	36 213	36 213
Úsporné vklady s výpovědní lhůtou	44 255 299	43 772 996	59 171 952	58 469 532
Úsporné vklady se splatností	69 254 249	68 499 504	64 067 506	63 306 973
Závazek z úrokového zvýhodnění	1 148 082	1 132 817	1 536 579	1 514 625
Ostatní závazky ke klientům	1 599 164	1 599 164	1 599 267	1 599 267
Závazky z dosud nepřiznaných plateb klientů	16 830	16 830	16 696	16 696
Dohadné účty pasivní	399 812	399 812	472 456	472 456
Vydané dluhové cenné papíry	5 998 828	5 998 828	0	0
Závazky z leasingu	53 473	53 473	71 240	71 240
Ostatní závazky (Poznámka: 21)	363 954	363 954	431 555	431 555

Rozdíl účetních a reálných hodnot Finančních aktiv v naběhlé hodnotě a Finančních závazků v naběhlé hodnotě je způsoben zejména rozdílem mezi historickými a diskontními sazbami použitými pro výpočet reálných hodnot.

Následující tabulka poskytuje přehled o rozdělení finančních nástrojů nevykazovaných v reálné hodnotě k 31. 12. 2023 dle způsobů oceňování popsaných výše:

(tis. Kč)	Stupeň 1	Stupeň 2	Stupeň 3	Celkem
Finanční aktiva	3 789 579	1 039 888	116 642 531	121 471 998
Pokladní hotovost, pohledávky vůči centrálním bankám a ostatní vklady na požádání	0	951 458	0	951 458
Finanční aktiva v naběhlé hodnotě	3 789 579	0	116 642 531	120 432 110
Dluhové cenné papíry	3 789 579	0	0	3 789 579
Úvěry a pohledávky	0	0	116 642 531	116 642 531
Centrální banky	0	0	0	0
Neúvěrové instituce	0	0	270 451	270 451
z toho: překlenovací úvěry	0	0	175 136	175 136
stavební úvěry	0	0	95 315	95 315
Retailové bankovníctví	0	0	116 372 080	116 372 080
z toho: překlenovací úvěry	0	0	107 324 547	107 324 547
stavební úvěry	0	0	9 047 533	9 047 533
Ostatní aktiva	0	88 430	0	88 430
Finanční závazky	0	8 457 811	113 405 317	121 863 128
Finanční závazky v naběhlé hodnotě	0	8 040 384	113 405 317	121 445 701
Úsporné vklady splatné na požádání	0	25 749	0	25 749
Úsporné vklady s výpovědní lhůtou	0	0	43 772 996	43 772 996
Úsporné vklady se splatností	0	0	68 499 504	68 499 504
Závazek z úrokového zvýhodnění	0	0	1 132 817	1 132 817
Ostatní závazky ke klientům	0	1 599 164	0	1 599 164
Závazky z dosud nepřirazených plateb klientů	0	16 830	0	16 830
Dohadné účty pasivní	0	399 812	0	399 812
Vydané dluhové cenné papíry	0	5 998 828	0	5 998 828
Závazky z leasingu	0	53 473	0	53 473
Ostatní závazky	0	363 954	0	363 954

Následující tabulka poskytuje přehled o rozdělení finančních nástrojů nevykazovaných v reálné hodnotě k 31. 12. 2022 dle způsobů oceňování popsanych výše:

(tis. Kč)	Stupeň 1	Stupeň 2	Stupeň 3	Celkem
Finanční aktiva	3 528 735	1 368 688	112 519 402	117 416 825
Pokladní hotovost, pohledávky vůči centrálním bankám a ostatní vklady na požádání	0	1 280 487	0	1 280 487
Finanční aktiva v naběhlé hodnotě	3 528 735	0	112 519 402	116 048 137
Dluhové cenné papíry	3 528 735	0	0	3 528 735
Úvěry a pohledávky	0	0	112 519 402	112 519 402
Centrální banky	0	0	0	0
Neúvěrové instituce	0	0	304 901	304 901
z toho: překlenovací úvěry	0	0	210 204	210 204
stavební úvěry	0	0	94 697	94 697
Retailové bankovníctví	0	0	112 214 501	112 214 501
z toho: překlenovací úvěry	0	0	103 771 915	103 771 915
stavební úvěry	0	0	8 442 587	8 442 587
Ostatní aktiva	0	88 201	0	88 201
Finanční závazky	0	2 627 427	123 291 130	125 918 557
Finanční závazky v naběhlé hodnotě	0	2 124 632	123 291 130	125 415 762
Úsporné vklady splatné na požádání	0	36 213	0	36 213
Úsporné vklady s výpovědní lhůtou	0	0	58 469 532	58 469 532
Úsporné vklady se splatností	0	0	63 306 973	63 306 973
Závazek z úrokového zvýhodnění	0	0	1 514 625	1 514 625
Ostatní závazky ke klientům	0	1 599 267	0	1 599 267
Závazky z dosud nepřiznaných plateb klientů	0	16 696	0	16 696
Dohadné účty pasivní	0	472 456	0	472 456
Závazky z leasingu	0	71 240	0	71 240
Ostatní závazky	0	431 555	0	431 555

Spořitelna při stanovení reálné hodnoty finančních aktiv a závazků vycházela z následujících předpokladů a metod:

Dluhové cenné papíry v naběhlé hodnotě

Reálná hodnota dluhových cenných papírů v naběhlé hodnotě je založena na kotovaných tržních cenách, když jsou dostupné. Tyto kotace jsou získávány z relevantních trhů, jestliže tržní aktivita pro jednotlivé cenné papíry je dostatečně likvidní nebo z průměrných referenčních kotací hlavních brokerů. Jestliže kotované tržní ceny nejsou dostupné, tak je reálná hodnota získávána z kotovaných tržních cen srovnatelných instrumentů nebo za použití modelů založených na současné hodnotě budoucích peněžních toků.

Úvěry a pohledávky za úvěrovými institucemi a centrálními bankami vykazované v naběhlé hodnotě

Účetní hodnoty stavů na běžných účtech se shodují s jejich reálnými hodnotami. Reálné hodnoty termínových vkladů a úvěrů poskytnutých úvěrovým institucím a centrálním bankám jsou stanoveny jako současná hodnota budoucích peněžních toků za použití současných tržních sazeb na mezibankovním trhu a relevantních kreditních marží.

Úvěry a pohledávky za ostatními klienty vykazované v naběhlé hodnotě

Reálné hodnoty úvěrů klientům jsou stanoveny jako současná hodnota očekávaných budoucích peněžních toků, přičemž použitý diskontní faktor odpovídá současným tržním sazbám a relevantním kreditním maržím odvozeným na základě vývoje parametrů pravděpodobnost selhání (PD) a ztrát při selhání (LGD).

Závazky k úvěrovým institucím

Reálné hodnoty závazků k úvěrovým institucím jsou stanoveny jako současná hodnota budoucích peněžních toků, přičemž použitý diskontní faktor odpovídá současným tržním sazbám na mezibankovním trhu a relevantním kreditním maržím.

Závazky k ostatním klientům

Reálné hodnoty vkladů účastníků stavebního spoření jsou stanoveny jako současná hodnota očekávaných budoucích peněžních toků, přičemž použitý diskontní faktor odpovídá současným tržním sazbám a relevantním kreditním maržím.

Ostatní aktiva a ostatní závazky

Většina ostatních aktiv a ostatních závazků má zbytkovou splatnost do jednoho roku nebo jejich sazby jsou fixovány na relativně krátké období a předpokládá se proto, že se jejich účetní hodnoty blíží hodnotám reálným.

25) DODATEČNÉ INFORMACE K VÝKAZU O PENĚŽNÍCH TOCÍCH

ZŮSTATKY HOTOVOSTI A HOTOVOSTNÍCH EKVIVALENTŮ

(tis. Kč)	2023	2022
Pokladní hotovost	0	0
Pohledávky vůči centrálním bankám	933 684	1 241 746
Ostatní vklady na požádání u úvěrových institucí	17 774	38 742
Hotovost a hotovostní ekvivalenty (Poznámka: 13)	951 458	1 280 488

Změny v provozních aktivech

(tis. Kč)	2023	2022
Čistá změna finančních aktiv vykazovaných v reálné hodnotě do ostatního úplného výsledku	-63 587	572 680
Čistá změna finančních aktiv v naběhlé hodnotě	5 348 837	15 160 839
Čistá změna v zajišťovacích derivátech	-804 369	-789 146
Čistá změna v ostatních aktivech	-4 610	129 278
	4 476 271	15 073 651

Změny v provozních závazcích

(tis. Kč)	2023	2022
Čistá změna finančních závazků v zůstatkové hodnotě	-6 318 460	-15 837 306
Čistá změna v zajišťovacích derivátech	1 155 806	465 353
Čistá změna v ostatních závazcích	-69 592	43 736
	-5 232 246	-15 328 217

Nepeněžní položky v zisku před zdaněním

(tis. Kč)	2023	2022
Opravné položky a rezervy na úvěrová rizika (Poznámka: 10)	223	-96 507
Odpisy a amortizace (Poznámka: 17, 18)	249 602	280 469
Amortizace diskontů a premií	173 858	157 784
Rezervy (Poznámka: 22)	-2 007	-5 958
Ostatní	-3 644	-3 579
	418 032	332 209

26) ANALÝZA ZBYTKOVÉ SPLATNOSTI AKTIV A ZÁVAZKŮ

V níže uvedené tabulce je shrnutí zbývajících smluvní splatnosti finančních aktiv a závazků Spořitelny na základě smluvních nediskontovaných platebních toků k 31. 12. 2023:

(tis. Kč)	Do 1 roku	Od 1 roku do 5 let	Více než 5 let	Nespecifikováno	Celkem
AKTIVA					
Pokladní hotovost a pohledávky vůči centrálním bankám a ostatní vklady na požádání	951 458	0	0	0	951 458
Finanční aktiva vykazovaná v reálné hodnotě do ostatního úplného výsledku	466 863	4 756 793	679 253	0	5 902 909
Finanční aktiva v naběhlé hodnotě	4 521 997	19 205 424	100 368 199	1 105 970	125 201 590
Přecenění na reálnou hodnotu u portfoliově zajišťovaných položek	0	0	0	-2 176 550	-2 176 550
Zajišťovací deriváty s kladnou reálnou hodnotou	298 105	2 470 979	1 333 814	0	4 102 898
Ostatní aktiva	109 860	26 720	0	15 637	152 217
Účetní hodnota celkem	6 348 283	26 459 916	102 381 266	-1 054 943	134 134 522
ZÁVAZKY					
Finanční závazky v naběhlé hodnotě	30 401 758	49 258 823	43 037 433	0	122 698 014
Přecenění na reálnou hodnotu u portfoliově zajišťovaných položek	0	0	0	-1 162 477	-1 162 477
Zajišťovací deriváty se zápornou reálnou hodnotou	396 570	1 020 645	1 379 866	0	2 797 081
Závazky z leasingu	8 047	31 492	13 934	0	53 473
Ostatní závazky	477 039	14 714	34 739	0	526 492
Účetní hodnota celkem	31 283 414	50 325 674	44 465 972	-1 162 477	124 912 583

V níže uvedené tabulce je shrnutí zbývajících smluvní splatnosti finančních aktiv a závazků Spořitelny na základě smluvních nediskontovaných platebních toků k 31. 12. 2022:

(tis. Kč)	Do 1 roku	Od 1 roku do 5 let	Více než 5 let	Nespecifikováno	Celkem
AKTIVA					
Pokladní hotovost a pohledávky vůči centrálním bankám a ostatní vklady na požádání	1 280 487	0	0	0	1 280 487
Finanční aktiva vykazovaná v reálné hodnotě do ostatního úplného výsledku	285 998	3 951 500	1 564 278	0	5 801 776
Finanční aktiva v naběhlé hodnotě	4 708 825	18 721 426	103 659 023	1 056 646	128 145 920
Přecenění na reálnou hodnotu u portfoliově zajišťovaných položek	0	0	0	-5 249 037	-5 249 037
Zajišťovací deriváty s kladnou reálnou hodnotou	323 189	4 101 009	1 946 818	0	6 371 016
Ostatní aktiva	98 941	24 895	0	23 774	147 609
Účetní hodnota celkem	6 697 440	26 798 830	107 170 119	-4 168 617	136 497 772
ZÁVAZKY					
Finanční závazky v naběhlé hodnotě	26 896 061	58 606 749	41 397 859	0	126 900 669
Přecenění na reálnou hodnotu u portfoliově zajišťovaných položek	0	0	0	-4 115 926	-4 115 926
Zajišťovací deriváty se zápornou reálnou hodnotou	405 241	1 769 840	2 419 643	0	4 594 724
Závazky z leasingu	9 449	36 667	25 124	0	71 240
Ostatní závazky	542 186	17 646	36 252	0	596 084
Účetní hodnota celkem	27 852 937	60 430 902	43 878 878	-4 115 926	128 046 791

27) PODMÍNĚNÁ AKTIVA, ZÁVAZKY A ÚVĚROVÉ PŘÍSLIBY

Hodnota poskytnutých neodvolatelných úvěrových příslibů Spořitelny k 31. 12. 2023 byla následující:

Úvěrové přísliby				
(tis. Kč)	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Celkem
Nečerpané úvěrové přísliby stavebních úvěrů	145 675	25 575	6	171 256
Nečerpané přísliby překlenovacích úvěrů	2 377 444	99 078	65	2 476 587
	2 523 119	124 653	71	2 647 843

Rezervy na nečerpané úvěrové přísliby (Poznámka: 22)

(tis. Kč)	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Celkem
Rezervy na nečerpané přísliby stavebních úvěrů	60	246	1	307
Rezervy na nečerpané přísliby překlenovacích úvěrů	3 606	3 782	10	7 398
	3 666	4 028	11	7 705

Hodnota poskytnutých neodvolatelných úvěrových příslibů Spořitelny k 31. 12. 2022 byla následující:

Úvěrové přísliby				
(tis. Kč)	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Celkem
Nečerpané úvěrové přísliby stavebních úvěrů	119 193	21 718	321	141 232
Nečerpané přísliby překlenovacích úvěrů	6 032 494	130 476	3 198	6 166 168
	6 151 687	152 194	3 519	6 307 400

Rezervy na nečerpané úvěrové přísliby (Poznámka: 22)

(tis. Kč)	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Celkem
Rezervy na nečerpané přísliby stavebních úvěrů	52	206	35	293
Rezervy na nečerpané přísliby překlenovacích úvěrů	9 880	4 838	534	15 252
	9 932	5 044	569	15 545

Neodvolatelné úvěrové přísliby jsou takové přísliby, kdy čerpání úvěru nemůže být ze strany Banky omezeno. Banka nemůže bez udání důvodu, bez předchozího upozornění a bez stanovení lhůty neposkytnout či zcela zastavit čerpání úvěru požadované klientem.

Smluvní hodnoty představují maximální úvěrové riziko, které by Banka podstoupila v případě, že dojde k úplnému čerpání podrozvahového závazku, klient závazek nesplatí a hodnota případného zajištění by byla nulová. Řada úvěrových příslibů je zajištěna, celkové smluvní hodnoty úvěrových příslibů proto nemusejí představovat riziko ztráty.

Zdanění

Česká daňová legislativa a její interpretace a metodika se stále vyvíjejí. V současném prostředí daňových předpisů proto existuje nejistota ve výkladu a v postupu příslušných finančních úřadů v řadě oblastí. V důsledku toho musí Spořitelna při tvorbě plánu a účetních zásad sama interpretovat daňovou legislativu. Vliv této nejistoty nelze vyčíslit.

Pohledávky a závazky z leasingu

V roce 2023 Spořitelna nevystupovala v roli pronajímatele.

Zbytková splatnost závazků z leasingu k 31. prosinci 2023 a k 31. prosinci 2022 je vykázána v pozn. 26.

Charakter leasingových aktivit je popsán v pozn. 10.

28) KOMPENZACE FINANČNÍCH AKTIV A FINANČNÍCH ZÁVAZKŮ

V následující tabulce jsou zobrazeny přehledy finančních aktiv a závazků Spořitelny, které nebyly, ale mohou být vzájemně započteny podle vzorových smluv o kompenzaci (master netting agreements) nebo podobných smluv k 31. prosinci 2023:

(tis. Kč)	Čistá hodnota finančních aktiv a závazků vykázaná ve výkazu o finanční situaci	Nekompenzovaná hodnota výkazu o finanční situaci			Celková čistá hodnota
		Finanční nástroje	Peněžní zajištění	Zajištění cennými papíry	
AKTIVA					
Nekompenzované deriváty, které mohou být vzájemně započteny podle vzorových smluv o kompenzaci	4 102 898	2 797 081	0	0	1 305 817
Nekompenzované dluhové cenné papíry zastavené za účelem zajištění repo operací, které mohou být vzájemně započteny podle vzorových smluv o kompenzaci	0	0	0	0	0
Účetní hodnota celkem	4 102 898	2 797 081	0	0	1 305 817
FINANČNÍ ZÁVAZKY					
Nekompenzované deriváty, které mohou být vzájemně započteny podle vzorových smluv o kompenzaci	2 797 081	2 797 081	0	0	0
Účetní hodnota celkem	2 797 081	2 797 081	0	0	0

V následující tabulce jsou zobrazeny přehledy finančních aktiv a závazků Spořitelny, které nebyly, ale mohou být vzájemně započteny podle vzorových smluv o kompenzaci (master netting agreements) nebo podobných smluv k 31. prosinci 2022:

(tis. Kč)	Čistá hodnota finančních aktiv a závazků vykázaná ve výkazu o finanční situaci	Nekompenzovaná hodnota výkazu o finanční situaci			Celková čistá hodnota
		Finanční nástroje	Peněžní zajištění	Zajištění cennými papíry	
AKTIVA					
Nekompenzované deriváty, které mohou být vzájemně započteny podle vzorových smluv o kompenzaci	6 371 016	4 594 724	0	0	1 776 292
Nekompenzované dluhové cenné papíry zastavené za účelem zajištění repo operací, které mohou být vzájemně započteny podle vzorových smluv o kompenzaci	0	0	0	0	0
Účetní hodnota celkem	6 371 016	4 594 724	0	0	1 776 292
FINANČNÍ ZÁVAZKY					
Nekompenzované deriváty, které mohou být vzájemně započteny podle vzorových smluv o kompenzaci	4 594 724	4 594 724	0	0	0
Účetní hodnota celkem	4 594 724	4 594 724	0	0	0

Částky v obou tabulkách mohou být vzájemně započteny podle vzorových smluv o kompenzaci v souladu s International Swaps and Derivatives Association (ISDA), ačkoli Spořitelna nemá v úmyslu vypořádat je na čisté bázi.

29) SPŘÍZNĚNÉ STRANY

Se spřízněnými stranami běžně probíhá celá řada transakcí.

Významné zůstatky aktiv z transakcí se spřízněnými stranami jsou k 31. 12. 2023 následující:

(tis. Kč)	Finanční aktiva v naběhlé hodnotě	Zajišťovací deriváty s kladnou reálnou hodnotou	Ostatní aktiva
Vrcholový management	0	0	0
ČSOB, a. s.	17 775	3 651 301	8 613
Ostatní spřízněné strany			
Hypoteční banka, a. s.	0	0	4 100
ČSOB Penzijní společnost, a. s.	0	0	7 490
ČSOB Pojišťovna a. s.	0	0	18 218

Významné zůstatky aktiv z transakcí se spřízněnými stranami jsou k 31. 12. 2022 následující:

(tis. Kč)	Finanční aktiva v naběhlé hodnotě	Zajišťovací deriváty s kladnou reálnou hodnotou	Ostatní aktiva
Vrcholový management	0	0	0
ČSOB, a. s.	38 742	5 575 501	7 530
Ostatní spřízněné strany			
Hypoteční banka, a. s.	0	0	2 400
ČSOB Penzijní společnost, a. s.	0	0	3 862
ČSOB Pojišťovna a. s.	0	0	15 792

Úvěry a pohledávky spřízněným stranám byly poskytnuty v rámci běžné podnikatelské činnosti za stejných podmínek a úrokových sazeb, které byly ve stejné době poskytnuty ve srovnatelných transakcích třetím stranám.

Ostatní aktiva zahrnují zejména dohadné položky za zprostředkovatelskou činnost pro ČSOB, Penzijní společnost a dohadné položky na provize od ČSOB Pojišťovny.

Významné zůstatky závazků z transakcí se spřízněnými stranami jsou k 31. 12. 2023 následující:

(tis. Kč)	Finanční závazky v naběhlé hodnotě	Zajišťovací deriváty se zápornou reálnou hodnotou	Ostatní závazky
Vrcholový management	109	0	0
ČSOB, a. s.	5 998 828	2 742 999	45 672
Ostatní spřízněné strany			
ČSOB Pojišťovna a. s.	78 556	0	9 507
ČSOB Hypoteční banka a. s.	0	0	0
ČSOB Penzijní společnost a. s.	0	0	5 396

Významné zůstatky závazků z transakcí se spřízněnými stranami jsou k 31. 12. 2022 následující:

(tis. Kč)	Finanční závazky v zůstatkové hodnotě	Zajišťovací deriváty se zápornou reálnou hodnotou	Ostatní závazky
Vrcholový management	86	0	0
ČSOB, a. s.	0	4 549 137	17 806
Ostatní spřízněné strany			
ČSOB Pojišťovna a. s.	73 999	0	8 877
ČSOB Hypoteční banka a. s.	0	0	4 777
ČSOB Penzijní společnost a. s.	0	0	2 273

Spořitelna přijímá také vklady od členů představenstva, dozorčí rady a od vedoucích zaměstnanců Spořitelny, jde o vklady stavebního spoření, které byly přijaty za stejných podmínek a úrokových sazeb, které platí pro ostatní klienty Spořitelny. Finanční závazky v zůstatkové hodnotě zahrnují přijatý úvěr od ČSOB a úsporný vkladový účet s výpovědní lhůtou od ČSOB Pojišťovny. Ostatní závazky zahrnují zejména závazky z přijatých faktur za údržbu SW a operativní leasing vozového parku.

Významné úrokové výnosy a náklady z transakcí se spřízněnými stranami za rok končící 31. 12. jsou následující:

(tis. Kč)	2023		2022	
	Úrokové výnosy	Úrokové náklady	Úrokové výnosy	Úrokové náklady
ČSOB, a. s.	1 944	372 281	2 598	9 256
Ostatní spřízněné strany				
ČSOB Pojišťovna, a. s.	0	457	0	443

Významné poplatkové výnosy a náklady z transakcí se spřízněnými stranami za rok končící 31. 12. jsou následující:

(tis. Kč)	2023		2022	
	Výnosy z poplatků a provizí	Náklady na poplatky a provize	Výnosy z poplatků a provizí	Náklady na poplatky a provize
ČSOB, a. s.	80 053	1 722	82 402	9 304
Ostatní spřízněné strany				
ČSOB Penzijní společnost, a. s.	26 777	0	23 337	0
Hypoteční banka, a. s.	40 127	0	35 257	0
ČSOB Pojišťovna	186 162	0	199 766	1 019

Významné ostatní provozní výnosy z transakcí se spřízněnými stranami za rok končící 31. 12. jsou následující:

(tis. Kč)	2023	2022
	Ostatní provozní výnosy	
ČSOB, a. s.	0	0

Obvyklou součástí ostatních provozních výnosů jsou výnosy z pronájmu a úhrady za formuláře.

Významné provozní náklady z transakcí se spřízněnými stranami za rok končící 31. 12. jsou následující:

	2023	2022
(tis. Kč)	Provozní náklady	
ČSOB, a. s.	264 443	258 542
Ostatní spřízněné strany		
ČSOB Leasing, a. s.	15	92
ČSOB Penzijní společnost, a. s.	0	0
ČSOB Pojišťovna, a. s.	5 498	-15

Provozní náklady z transakcí se spřízněnými stranami zahrnují především náklady na nájemné, údržbu SW, příspěvek na penzijní připojištění zaměstnanců, leasing vozového parku a náklady související s outsourcingem z důvodu integrace.

30) UDÁLOSTI PO SKONČENÍ ÚČETNÍHO OBDOBÍ

Spořitelna v březnu 2024 zrealizovala prodej většiny českých státních dluhopisů ve svém držení v hodnotě CZK 9,3 mld. Tento prodej umožní zjednodušení procesů ve Spořitelně, především řízení likvidity v reakci na strukturální změny bilance Spořitelny na straně pasiv v důsledku snížení státní podpory.

Od data účetní závěrky do data jejího sestavení a schválení se neodehrály žádné další významné události mající vliv na účetní závěrku Spořitelny.

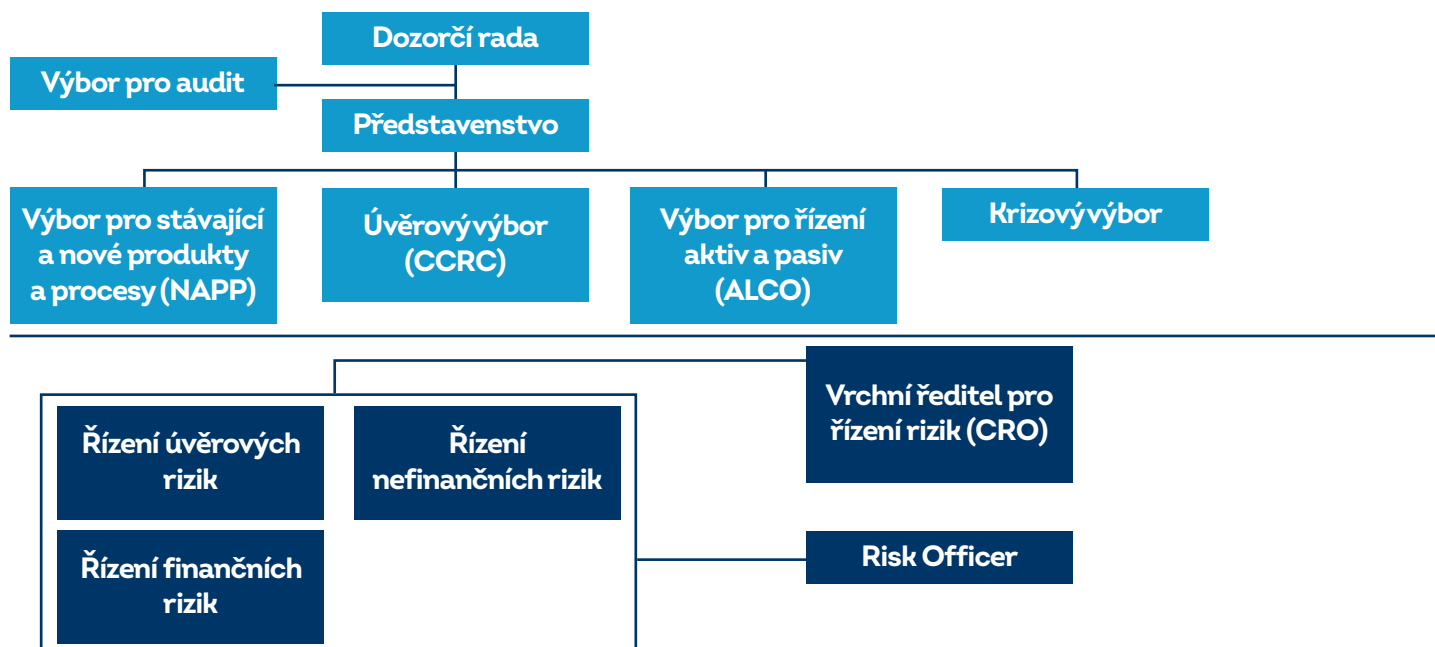
31) ŘÍZENÍ RIZIK

31.1 Úvod

Riziko je přirozenou součástí aktivit Spořitelny a jeho řízení společně s řízením kapitálu je zásadní pro výsledky a finanční zdraví Spořitelny. Spořitelna je vystavena riziku úvěrovému, riziku likvidity, tržnímu riziku, operačnímu a jiným nefinančním rizikům. Tato kapitola popisuje organizaci řízení rizik a nejvýznamnější rizika, kterým Spořitelna čelí.

Organizace řízení rizik a kapitálu

Schéma níže zobrazuje základní organizační uspořádání v oblasti řízení rizik a kapitálu v ČSOB Stavební spořitelně.

Ve Spořitelně fungují tři na sobě nezávislé úrovně řízení rizik (LoD). První úroveň provádí obchodní útvary v rámci řízení rizik, druhá úroveň je zajišťována útvarem Řízení rizik a Compliance a třetí úroveň je zajišťována auditorem. Tento model se vyznačuje zejména:

- Představenstvem s podporou výborů
- Dozorčí radou spolu s Výborem pro audit
- nezávislým Vrchním ředitelem pro řízení rizik, který je podporován útvarem Řízení rizik a Compliance
- lidmi z obchodních útvarů s rizikovým povědomím, fungujícími jako první úroveň ochrany, a kteří jsou odpovědní za to, že rizika a jejich řízení je součástí jejich každodenních činností

Dozorčí rada

Hlavním úkolem dozorčí rady je dohlížet, zda řízení Spořitelny je efektivní, komplexní a přiměřené a pravidelně vyhodnocuje poznatky z této činnosti. Dohledová role spočívá v konstruktivních námitkách při tvorbě strategie Spořitelny, sledování výkonnosti managementu a plnění dohodnutých cílů a záměrů, obchodních a rizikových strategií a zajištění jednotnosti finančních informací, efektivního řízení rizik a vnitřní kontroly (včetně vhodného rozdělení povinností v rámci Spořitelny).

Výbor pro audit

Výbor pro audit mimo jiné sleduje efektivitu vnitřní kontroly, vnitřního auditu, systému řízení rizik, vytváření účetních pravidel a postupů při přípravě finančních výkazů Spořitelny.

Představenstvo

Představenstvo obecně zajišťuje, že komplexní a adekvátní systém vnitřní kontroly a systém řízení rizik je zaveden, je dobře fungující a efektivní jak v celku, tak i ve svých jednotlivých částech.

Vrchní ředitel pro řízení rizik (CRO)

Vrchní ředitel pro řízení rizik (CRO), který je členem Představenstva, je obecně odpovědný za identifikaci, vyhodnocení a podávání zpráv o všech rizicích plynoucích z provozování veškerých obchodních aktivit a má přímou odpovědnost za řízení všech funkcí/útvarů v rámci řízení rizik.

Risk officer

Role Risk officera je klíčová pro efektivní chod druhé linie obrany Spořitelny.

Útvar řízení rizik

Útvar řízení rizik je zodpovědný za vytváření strategie řízení jednotlivých typů rizik a následné implementování a udržování procedur pro řízení rizika tak, aby byl zajištěn nezávislý kontrolní proces, dále zejména za plnění definovaných limitů a ohodnocování rizik nových produktů. Tento útvar také zajišťuje kompletnost měření a vykazování rizik. V případě outsourcingu těchto činností zabezpečuje jejich kontrolu.

Ostatní útvary a výbory účastníci se řízení rizik a kapitálu

Výbor pro stávající a nové produkty a procesy (NAPP)

Výbor NAPP je zřízený za účelem schvalování produktů, služeb a procesů, které spadají do působnosti NAPP. Před uvedením produktu/služby nebo procesu na trh pro klienty výbor NAPP projedná a rozhodne, zda jsou splněny cíle NAPP (tj. férové zacházení s klientem, strategická vhodnost produktů/služeb, identifikace a mitigace rizik, soulad s regulatorikou a předpisy).

Úvěrový výbor (CCRC)

Úvěrový výbor je poradním orgánem v oblasti řízení úvěrových rizik retailových úvěrů skupiny ČSOB. Rozhodnutí k projednávaným tématům za celou agendu retailových úvěrů přijímá skupinový CRO. Předsedou výboru je B-1 manažer retailových úvěrů, účast členů představenstva dceřiných společností na principu stálé pozvánky. Výbor nese zodpovědnost za (i) dohled nad transparentním a jednotným řízením úvěrových rizik, (ii) implementaci principů, rámců, politik a limitů pro řízení těchto rizik.

Výbor pro řízení aktiv a pasiv (ALCO)

Výbor pro řízení aktiv a pasiv spolupracuje s Představenstvem při řízení aktiv a pasiv a při řízení tržních a likviditních rizik Spořitelny.

Odborné útvary

Ředitelé odborných útvarů mají zodpovědnost za implementování principů, rámců, politik a limitů definovaných v rámci Strategii pro jednotlivá rizika. Ředitelé jsou zodpovědní za klíčové záležitosti týkající se řízení rizik, přijímají zásadní rozhodnutí ohledně řízení rizik a sledují jejich splnění.

Interní audit

Procesy týkající se řízení rizika jsou pravidelně kontrolovány a vyhodnocovány skupinovým útvarem Interního auditu. Kontroly se zaměřují jak na přiměřenost nastavených procesů, tak na jejich dodržování. Interní audit konzultuje svá hodnocení s managementem Spořitelny a podává zprávu o svých zjištěních Představenstvu a Výboru pro audit.

Hlavní principy organizace řízení rizik a kapitálu

Řízením rizik se rozumí koordinovaný soubor činností k proaktivní identifikaci a řízení rizik, která mohou ovlivnit Spořitelnu ve schopnosti dosahovat svých cílů a za účelem podpory realizace strategie Spořitelny.

KBC Risk Enterprise Management Framework (ERMF) stanovuje jasná pravidla a postupy pro řízení rizik v rámci celé Skupiny. Zahnuje také soubor minimálních standardů a metod, procesů a nástrojů, které musí dodržovat všechny subjekty v rámci Skupiny a ze kterých vychází metodika pro jednotlivé specifické typy rizika, za které je Řízení rizik Spořitelny zodpovědné.

Identifikace rizik

Identifikace rizik je proces systematického a proaktivního odhalování, rozpoznávání, hodnocení a popisu rizik, která by mohla negativně ovlivnit strategické cíle skupiny v přítomnosti či v budoucnu. Kromě možných zdrojů rizik jsou identifikovány také jejich potenciální důsledky a významnost pro Spořitelnu. Identifikace rizik zajišťuje, že řízení rizik pokrývá všechna významná rizika, kterým je společnost vystavena. Za tímto účelem byly zavedeny robustní procesy, které zahrnují identifikaci rizik z různých hledisek. Jedná se zejména o Risk Scan, Mapu dopadu klimatických rizik z různých hledisek, „New and Active Products Process“ (NAPP) a Risk Signals.

Risk Scan je strategický proces v rámci celé Skupiny, jehož cílem je identifikovat a vyhodnotit finanční a nefinanční top rizika, která mohou významně ovlivnit obchodní model Spořitelny. Identifikovaná top rizika slouží jako vstupní údaje pro roční proces finančního plánování a pro několik procesů v oblasti řízení rizik, včetně stanovení rizikového apetitu a zátěžového testování.

Mapa dopadu klimatických rizik je každoroční proces identifikace rizik, jehož cílem je identifikovat pro různé časové horizonty a různé klimatické scénáře nejvýznamnější faktory klimatických rizik, které mají dopad na podnikání a portfolio Spořitelny.

NAPP je vysoce formalizovaný proces pro celou skupinu, jehož cílem je identifikovat a zmírnit všechna podstatná rizika související s novými i stávajícími produkty a službami, která mohou mít negativní dopad na klienta a/nebo Spořitelnu. V rámci Skupiny nelze vytvářet, nakupovat, měnit nebo prodávat žádné produkty, procesy a/nebo služby zaměřené na klienta bez schválení v souladu s řízením NAPP. Oddělení rizik rovněž provádí pravidelné hodnocení rizikového profilu NAPP.

Vnitřní a vnější prostředí je průběžně monitorováno s využitím všech možných zdrojů informací s cílem odhalit události nebo změny, které mohou nebo budou mít přímý či nepřímý dopad na Spořitelnu. Rizikové signály jsou shromažďovány na všech úrovních organizace a poskytují souhrn zjištěných rizik a jejich možného dopadu na Spořitelnu, a pokud je to možné, jsou jejich součástí i návrhy nápravných opatření.

Měření rizik

Měření rizik má za cíl kvantifikovat různá rizika, kterým je Spořitelna vystavena. Jakmile jsou rizika identifikována, lze posoudit určité atributy, jako je dopad, pravděpodobnost výskytu, velikost expozice atd. za pomoci měření rizik. Každý ERMF pro specifický typ rizika poskytuje přehled rizikových opatření používaných v rámci Spořitelny (jak regulačních, tak interně definovaných).

Nastavení a kaskádování rizikového apetitu

Tolerance Spořitelny vůči riziku a míra ochoty podstupovat riziko je definována pod pojmem „Rizikový apetit“. „Rizikový apetit“ napomáhá lépe porozumět a řídit rizika tím, že explicitně vyjadřuje – jak kvalitativně, tak kvantitativně – kolik a jaký druh rizika chceme podstoupit a jaké tomu odpovídají prahové hodnoty.

Schopnost akceptovat riziko (schopnost podstupovat riziko) je vymezena finančními faktory (dostupný kapitál, profil likvidity, výpůjční kapacita, schopnost generovat zisk atd.), nefinančními faktory (strategické schopnosti, dovednosti, právní omezení atd.) a regulatorními omezeními (požadavky na kapitálové a likviditní ukazatele). Ochota akceptovat riziko závisí na zájmech různých zúčastněných stran (stakeholderů). Klíčovou složkou při definování rizikového apetitu je proto pochopení očekávání klíčových zainteresovaných stran organizace.

Ochota podstupovat rizika v rámci skupiny je zachycena v dokumentu „Risk appetite statement“ (RAS), který se vytváří na skupinové i lokální úrovni. RAS odráží pohled představenstva a vrcholového vedení na podstupování rizik obecně a na přijatelnou úroveň a skladbu rizik, které zajišťují soulad s požadovaným výnosem. RAS je postaven na cílech ochoty podstupovat riziko, které jsou přímo spojeny s podnikovou strategií, a poskytuje kvalitativní popis „herního pole“ společnosti KBC. Tyto cíle rizikového apetitu jsou dále kvalitativně a kvantitativně specifikovány pro každý z materiálních typů rizik. Dlouhodobý rizikový apetit je pro hlavní typy rizik specifikován jako vysoký, střední nebo nízký na základě nastavených metrik a prahových hodnot. Rizikový apetit se převádí do skupinových limitů/cílů pro jednotlivé typy rizika, které jsou dále kaskádovitě propisovány k entitám níže.

Analýza rizik, reportování a nápravná opatření

Cílem analýzy rizik a reportingu je poskytnout managementu transparentnost podstupovaných rizik zajištěním komplexního pohledu (výhledově i zpětně) na měnící se rizikový profil a kontext, ve kterém Spořitelna působí. Kromě interního reportingu se pro různé zainteresované strany připravují externí reporty. Vzhledem k tomu, že se od managementu očekává, že přijme příslušná opatření na základě analýzy rizik a vykazování rizik, je nezbytné, aby navrhovaná opatření byla přizpůsobena příslušným zúčastněným stranám.

Zátěžové testování

Zátěžové testování je důležitý nástroj, který podporuje rozhodovací proces a zahrnuje různé techniky používané k posouzení potenciálního negativního dopadu na (finanční) stav Spořitelny, způsobeného konkrétními událostmi a/nebo pohyby rizikových faktorů od věrohodných po výjimečné nebo dokonce extrémní. Kromě všech zátěžových testů nařízených regulatorními orgány Spořitelna aktivně využívá interní zátěžové testování jako klíčový nástroj řízení rizik.

31.2 Úvěrové riziko

Úvěrové riziko představuje riziko možné ztráty plynoucí z neplnění smluvních závazků protistrany (tj. dlužníka, ručitele, smluvního partnera v obchodních vztazích nebo emitenta dluhového cenného papíru) v důsledku platební neschopnosti nebo nedostatku vůle splácet, neochoty splácet nebo v důsledku událostí způsobených politickým rozhodnutím. Naposledy zmíněné riziko je také popisováno jako „riziko země“.

Spořitelna řídí úvěrové riziko pomocí hranic stanovených pro výši rizika, které je ochotna přijmout u jednotlivých protistran a v jednotlivých geografických regionech a odvětvích, přičemž monitoruje objemy úvěrového portfolia v těchto kategoriích ve vztahu k takto stanoveným limitům. Spořitelna zavedla proces kontroly úvěrové kvality s cílem včas identifikovat možné změny úvěrové bonity protistran, a to včetně pravidelných kontrol zajištění.

Od září 2012, na základě schválení belgickým a českým bankovním regulátorem, může Skupina používat přístup IRB Advanced pro výpočet kapitálového požadavku jak pro neretailové subjekty (korporátní klienti, neretailové SME klienti, banky, ostatní finanční instituce), tak i pro retailové expozice. Výsledkem je, že úvěrové riziko je měřeno, sledováno a řízeno na základě principů tohoto přístupu.

Riziko protistrany u neretailových subjektů (korporátní klienti, neretailové SME klienti, banky, ostatní finanční instituce) je řízeno na základě statistických modelů predikce selhání (PD – pravděpodobnost selhání), hodnoty Loss Given Default (LGD) a Exposure at Default (EAD).

Pro retailové angažovanosti byly pro PD, LGD a EAD vyvinuty statistické modely. Na rozdíl od neretailových angažovaností, u kterých jsou rizikové faktory určeny na individuální bázi, u retailu jsou rizikové faktory založeny na skupinách angažovaností se stejným sklonem k riziku (tzv. pooly).

Výsledky modelů využívá Spořitelna pro výpočet kapitálových požadavků a současně pro účely rozhodování ve schvalovacím procesu.

Spořitelna implementovala od března 2020 novou definici selhání. Tato implementace proběhla plně v souladu s evropskou i lokální regulací. Dopady této implementace jsou, mimo jiné ve způsobu výpočtu dnů po splatnosti. Dny po splatnosti jsou nově definovány jako počet po sobě jdoucích dnů, kdy se dluh na facilitě nachází kontinuálně a současně nad absolutním a relativním „prahem významnosti“. Spořitelna v dluhu po splatnosti eviduje i závazky, které klientovi plynou ze smlouvy o stavebním spoření, tj. včasné spoření vkladů v souladu se smlouvou během trvání překlenovacího úvěru.

Selhání je definováno jako situace, při které nastane nejméně jedna z následujících podmínek:

- (i) Předpokládá se, že protistrana nesplní svůj závazek řádně a včas, aniž by Spořitelna přistoupila k uspokojení svých pohledávek z plnění ze zajištění.
- (ii) Alespoň jedna splátka jistiny, příslušenství nebo závazku vyplývajícího ze smlouvy o stavebním spoření vůči Spořitelně je po splatnosti déle než 90 dnů.

V rámci Spořitelny může také nastat selhání, když je poskytnutá úleva označená jako forbearance: tato opatření sestávají z úlev pro klienty čelící buď nyní, nebo pravděpodobně v blízké budoucnosti finančním obtížím, které jim znemožňují dodržet původní podmínky úvěru. Obě podmínky musí být splněny. Více informací v části „Úvěrové expozice s úlevou“.

Angažovanost vůči neretailovým subjektům

Ratingový model: PD (pravděpodobnost selhání)

Spořitelna řídí svou angažovanost vůči neretailovým subjektům stanovením limitů na protistrany, které jsou založeny na interním ratingu, který je dané protistraně individuálně přiřazen. Ratingy vycházejí ze statistických ratingových modelů, které vyhovují požadavkům na IRB Advanced modely, a které berou v úvahu jak finanční, tak nefinanční údaje. Ratingová stupnice je odstupňována v souladu s jednotným číselníkem PD platným pro KBC skupinu, který má 12 stupňů od stupně PD 1, který představuje nejlepší rating, po stupeň PD 12, který je nejhorší.

PD 1 až 9 představují pravidelně splácené úvěrové expozice.

PD 10 zahrnuje klienty, jejichž úvěry posoudila příslušná skupinová úvěrová schvalovací úroveň jako "pravděpodobně nesplacitelné", žádný závazek není po splatnosti déle než 90 dní a žádná skupinová úvěrová schvalovací úroveň neposoudila úvěry jako "částečně nebo plně ztrátové" bez zohlednění zajištění.

PD 11 je přiděleno klientům, jejichž úvěry jsou po splatnosti více jak 90 dní, ale nebylo na ně zatím vyhlášeno insolvenční řízení.

PD 12 představuje klienty, jejichž úvěry posoudila příslušná skupinová úvěrová schvalovací úroveň Spořitelny jako „částečně či plně ztrátové“ bez zohlednění zajištění.

PD ratingy jsou využívány nejen pro měření, sledování a řízení úvěrového rizika, ale mimo jiné i pro určení úrovně schvalování, zajištění a stanovení cen.

Následující tabulka ukazuje rozdělení neretailových úvěrových expozic Spořitelny podle interního a externího hodnocení:

Hodnocení neretailových expozic Spořitelny							
Kategorie	PD hodnocení	PD %	S&P Hodnocení	Stage	Výkonnost	Metoda znehodnocení	Selhání
Standardní	1-7	0,0-6,4	AAA - B	Stage 1/Stage 2	Výkonné	Založené na modelu	Bez selhání
Sledované	8-9	6,4-100	(B-) - C	Stage 1/Stage 2	Výkonné	Založené na modelu	Bez selhání
Nestandardní	10	100	D	Stage 3	Nevýkonné	Založené na modelu / Individuální	V selhání
Pochybné	11	100	D	Stage 3	Nevýkonné	Založené na modelu / Individuální	V selhání
Ztrátové	12	100	D	Stage 3	Nevýkonné	Založené na modelu / Individuální	V selhání

Angažovanost vůči retailovým subjektům (podnikatelé, retailoví SME klienti a fyzické osoby)

Rizikové kategorie

Následující tabulka ukazuje hodnocení retailových úvěrových pozic Spořitelny.

Hodnocení neretailových expozic Spořitelny					
Kategorie	PD hodnocení	Stage	Výkonnost	Metoda znehodnocení	Selhání
Standardní	Nedefinováno	Stage 1/Stage 2	Výkonné	Založené na modelu	Bez selhání
Sledované	Nedefinováno	Stage 1/Stage 2	Výkonné	Založené na modelu	Bez selhání
Nestandardní	10	Stage 3	Nevýkonné	Založené na modelu	V selhání
Pochybné	11	Stage 3	Nevýkonné	Založené na modelu	V selhání
Ztrátové	12	Stage 3	Nevýkonné	Založené na modelu	V selhání

Schvalovací proces je rozložen do tří fází. Nejprve externí spolupracovník po projednání potřeb klienta zpracuje úvěrovou žádost a získá od klienta všechny požadované podklady. Následně návrh prostuduje nezávislý úvěrový pracovník na centrále Spořitelny a posoudí úvěrový případ z hlediska jeho rizika, zajištění a trvalosti a stability příjmů. Tento proces je podporován skóringovým systémem, založeným na použití aplikačních a behaviorálních skórovacích karet. Na bázi doporučení skóringového systému a individuálního vyhodnocení rizik úvěrovým pracovníkem je rozhodnuto o schválení/zamítnutí případu. Při schvalovacím procesu je využíván přístup k externím zdrojům dat registru úvěrů, které poskytují jak pozitivní, tak i negativní informace. V případech, kdy dochází k alternativnímu rozhodnutí pracovníka oproti doporučení skóringového systému, musí dojít k příslušnému zdůvodnění a konečné rozhodnutí se přesouvá na vyšší kompetenci.

Proces monitoringu

Proces monitoringu retailových úvěrů je v kompetenci Úvěrových oddělení. Je založen na agregovaných datech. Neprovádí se individuální přezkoumání a sleduje vývoj defaultů a pravděpodobnost defaultu v různých podskupinách úvěrů a vývoj nákladových úvěrových ukazatelů v různých podskupinách. Vývoj úvěrového portfolia je sledován rovněž na základě tzv. pool migration (tj. přesuny mezi různými rizikovými skupinami – pooly).

Proces vymáhání

Proces vymáhání dluhů v retailovém segmentu se skládá ze dvou hlavních fází: prvotní a druhotné vymáhání pohledávek. Prvotní vymáhání pohledávek je všeobecně založeno na úspěchu upomínek (přes call centrum nebo automatické písemné upomínky), které jsou odesílány od několika dní po splatnosti a mohou ovlivnit restrukturalizaci úvěru. Druhotné vymáhání pohledávek se zaměřuje na právní cesty vymáhání a realizaci zajištění pohledávek.

Finanční deriváty

Úvěrové riziko selhání protistrany vyplývající z finančních derivátů, jako jsou měnové deriváty a úrokové swapy, je vymezeno součtem (kladných) současných reprodukčních nákladů (tržní hodnoty) derivátového kontraktu a potenciální budoucí expozice (add-on). K mitigaci úvěrového rizika selhání protistrany je používán close-out netting.

Riziko spojené s úvěrovým závazkem

Spořitelna neposkytuje za své klienty záruky a akreditivy třetím stranám, které mohou vyžadovat, aby Spořitelna za tyto klienty prováděla úhrady plateb.

Koncentrace rizika u maximální expozice vůči úvěrovému riziku

Koncentrace klientů je sledována na úrovni jednotlivých portfolií. V úvěrovém portfoliu je expozice vůči ekonomicky spjatým skupinám klientů následující:

Klient	2023		2022	
	Hrubá expozice (tis. Kč)	Procento celkové expozice	Hrubá expozice (tis. Kč)	Procento celkové expozice
1 největší klient	25 708	0.02%	25 705	0.02%
10 největších klientů	219 097	0.18%	212 922	0.17%
25 největších klientů	474 225	0.39%	463 607	0.37%

Retailová i neretailová úvěrová expozice je soustředěna výhradně na území České republiky.

Zajištění a další typy úvěrového posílení

Výše a druh požadovaného zajištění závisí na posouzení úvěrového rizika protistrany. Byla zavedena pravidla stanovující přijatelnost jednotlivých typů zajištění a hodnotící parametry.

Hlavní typy přijatých zajištění:

- u reverzních repo obchodů: cenné papíry
- u retailových půjček: zástavní právo k obytným nemovitostem a vkladům na stavebním spoření

Spořitelna se řídí doporučeními ČNB v souvislosti s poskytováním financování retailovým subjektům, které jsou zajištěné rezidenční nemovitostí. Spořitelna průběžně monitoruje tržní hodnotu všech zajištění, monitoruje tržní hodnotu zajištění získanou při kontrole adekvátnosti opravných položek na ztráty ze snížení hodnoty a v případě nutnosti požaduje dodatečné zajištění v souladu s příslušnou smlouvou. Výše zajištění vykazovaného k jednotlivým pohledávkám nepřevyšuje jejich účetní hodnotu.

Spořitelna používá model pro přeceňování nemovitostí založený na hédonické regresi. Portfoliové přecenění kombinuje více způsobů přecenění v závislosti na kategorii úvěrů, typech nemovitostí, kvalitě dat atd.

Následující tabulka zobrazuje výši zajištění ve vztahu k úvěrům a pohledávkám, a to maximálně do výše rozvahové hodnoty těchto úvěrů a pohledávek:

Výše zajištění (tis. Kč)	2023	2022
Retailové bankovníctví, neúvěrové instituce	100 812 959	104 755 600
Centrální banky	0	0
Celkem	100 812 959	104 755 600

Posuzování snížení hodnoty pohledávek

Spořitelna se řídí standardy IFRS 9 a používá tedy pro vyčíslení snížení hodnoty pohledávek koncept očekávané ztráty.

Portfolio se člení do tří Stupňů (Stage), přičemž při rozřazování úvěrů do jednotlivých Stage je zohledněno významné zvýšení úvěrového rizika od počátečního zaúčtování úvěru, zda jsou splátky jistiny či úroků vprodlení déle než 90 dní nebo jsou známy problémy s likviditou dané protistrany, zhoršení úvěruschopnosti, která je promítnuta ve vyšším stupni PD (pravděpodobnost selhání) ratingu klienta nebo porušení původních podmínek smlouvy.

Za účelem vyhodnocení, zda došlo k výraznému zvýšení úvěrového rizika od počátečního poskytnutí úvěru, vedoucí k přesunu úvěru do Stage 2, byl vyvinut symetrický víceúrovňový přístup. Pro úvěrová portfolia využívá Spořitelna pětistupňový přístup s těmito stupni:

1. Zhoršení interního PD ratingu klienta (odvozeno od PD použitého pro výpočet kapitálového požadavku) o dva a více stupňů od počátečního zaúčtování úvěru, pro retailové expozice se jedná o navýšení pravděpodobnosti výskytu selhání o 400 %, což je ekvivalentní ke zhoršení PD ratingu o dva stupně;
2. Expozici je poskytnuta úleva (Forbearance);
3. Expozice je v prodlení více než 30 dní;
4. Interní PD rating je roven stupni 9 nebo jeho ekvivalentu pro retailové expozice;
5. Kolektivní vyhodnocení – manuální přesun založený na expertním posouzení informací o budoucím sociálním, politickém, regionálním a ekonomickém vývoji, které nejsou zohledněny v PD modelech.

V případě, že se pohledávka stane nevykonnou, je přesunuta přímo do Stage 3.

Spořitelna využívá možnosti výjimky nízkého úvěrového rizika pro dluhové cenné papíry zařazené do portfolia ALM. Tzn. všechny expozice, které mají interní rating PD 1 – PD 3 zůstávají ve Stage 1.

Tento účetní standard také zavedl pravidla pro zařazení do Stage pro takzvaná POCI aktiva. Jedná se o aktiva, která jsou již při počátečním zaúčtování v selhání. Tato aktiva se v případě uzdravení přesouvají ze Stage 3 do Stage 2, ale za žádných okolností není možný jejich přesun do Stage 1. Daná metodika se týká také modifikovaných finančních aktiv, u nichž vlivem modifikace podmínek došlo k zániku původního aktiva a vzniku nového aktiva s úlevou.

Očekávaná úvěrová ztráta (opravná položka) je vypočítána na 12měsíční bázi pro Stage 1 a na celoživotní bázi pro Stage 2 a Stage 3.

Spořitelna vyvinula nebo přebrala ze Skupiny modely pro různé kombinace produktu a typu protistrany, jejichž účelem je dosáhnout správného výpočtu opravných položek. Ty jsou spočteny jako součet diskontovaných součinů pravděpodobnosti selhání (PD), velikosti expozice v selhání (EAD) a ztráty plynoucí ze selhání (LGD) upravených o předpokládané splacení, a to v horizontu 12 měsíců nebo celé životnosti pohledávky v závislosti na přidělené klasifikaci. Konečná hodnota opravné položky je vypočítána jako vážený součet opravných položek ze tří různých makroekonomických scénářů.

Při hodnocení kreditního rizika Spořitelna používá tři scénáře zohledňující různé makroekonomické faktory, jejichž výsledkem je rozpětí výsledné opravné položky. Mezi uvažované makroekonomické ukazatele se řadí růst HDP, míra nezaměstnanosti, mezibankovní úroková míra, směnný kurz, výnos státních dluhopisů, ceny nemovitostí a inflace.

Ve výjimečných případech, kdy opravná položka spočtená pomocí modelu spolehlivě nereflektuje odhad očekávané ztráty vzhledem k dostupným informacím o budoucím vývoji, má management možnost opravnou položku na základě expertního názoru upravit (tzv. Management Overlay). Nečerpané úvěry jsou z pohledu úvěrového rizika hodnoceny a rezervy k nim jsou tvořeny stejným způsobem jako opravné položky pro úvěry.

Kvalita úvěrového portfolia

V následující tabulce je přehled úvěrové kvality podle jednotlivých tříd aktiv uvedených ve výkazu o finanční situaci na řádcích výkazů vztahujících se k půjčkám, a to na základě systému stanovování úvěrového ratingu Spořitelny k 31. 12. 2023 a 2022:

(tis. Kč)	2023					
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Hrubá hodnota	Opravné položky a rezervy	Čistá hodnota
Finanční aktiva vykazovaná v reálné hodnotě do ostatního úplného výsledku	5 902 964	0	0	5 902 964	-55	5 902 909
Finanční aktiva v naběhlé hodnotě						
Centrální banky	0	0	0	0	0	0
Vládní instituce	4 132 164	0	0	4 132 164	-34	4 132 130
Neúvěrové instituce	0	286 190	2 299	288 489	-10 359	278 130
z toho: překlenovací úvěry	0	188 187	2 299	190 486	-8 224	182 262
stavební úvěry	0	98 003	0	98 003	-2 135	95 868
Retailové bankovníctví	103 587 463	16 816 144	1 975 179	122 378 786	-1 587 456	120 791 330
z toho: překlenovací úvěry	96 455 794	14 926 229	1 816 532	113 198 555	-1 508 380	111 690 174
stavební úvěry	7 131 669	1 889 915	158 647	9 180 231	-79 076	9 101 155
Zajišťovací deriváty s kladnou reálnou hodnotou	4 102 898	0	0	4 102 898	0	4 102 898
Nečerpané úvěrové přísliby	2 523 119	124 653	71	2 647 843	-7 705	2 640 138
z toho: překlenovací úvěry	2 377 444	99 078	65	2 476 587	-7 398	2 469 189
stavební úvěry	145 675	25 575	6	171 256	-307	170 949
Celkem	120 248 608	17 226 987	1 977 549	139 453 144	-1 605 609	137 847 535

(tis. Kč)	PD rating 1-7	PD rating 8-9	PD rating 10	PD rating 11	PD rating 12	Bez PD ratingu	Celkem hrubá hodnota
Finanční aktiva vykazovaná v reálné hodnotě do ostatního úplného výsledku	5 902 964	0	0	0	0	0	5 902 964
Finanční aktiva v naběhlé hodnotě							
Centrální banky	0	0	0	0	0	0	0
Vládní instituce	4 132 164	0	0	0	0	0	4 132 164
Neúvěrové instituce	0	0	0	0	0	288 489	288 489
Retailové bankovníctví	117 237 282	3 166 325	756 638	238 796	979 745	0	122 378 786
Zajišťovací deriváty s kladnou reálnou hodnotou	4 102 898	0	0	0	0	0	4 102 898
Úvěrové přísliby	2 600 308	42 548	2	69	0	4 916	2 647 843
Celkem	133 975 616	3 208 873	756 640	238 865	979 745	293 405	139 453 144

2022						
(tis. Kč)	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Hrubá hodnota	Opravné položky a rezervy	Čistá hodnota
Finanční aktiva vykazovaná v reálné hodnotě do ostatního úplného výsledku	5 801 836	0	0	5 801 836	-60	5 801 776
Finanční aktiva v naběhlé hodnotě						
Centrální banky	0	0	0	0	0	0
Vládní instituce	4 158 259	0	0	4 158 259	-38	4 158 221
Neúvěrové instituce	0	340 878	0	340 878	-9 889	330 989
z toho: překlenovací úvěry	0	240 403	0	240 403	-7 663	232 741
stavební úvěry	0	100 474	0	100 474	-2 226	98 248
Retailové bankovníctví	106 719 273	16 637 736	1 951 616	125 308 626	-1 651 915	123 656 711
z toho: překlenovací úvěry	99 715 333	14 973 922	1 766 950	116 456 205	-1 560 198	114 896 007
stavební úvěry	7 003 941	1 663 814	184 666	8 852 421	-91 717	8 760 704
Zajišťovací deriváty s kladnou reálnou hodnotou	6 371 016	0	0	6 371 016	0	6 371 016
Nečerpané úvěrové přísliby	6 151 686	152 194	3 519	6 307 400	-15 545	6 291 855
z toho: překlenovací úvěry	6 032 494	130 477	3 198	6 166 168	-15 252	6 150 916
stavební úvěry	119 193	21 718	321	141 232	-293	140 938
Celkem	129 202 071	17 130 808	1 955 135	148 288 015	-1 677 447	146 610 567

(tis. Kč)	PD rating 1-7	PD rating 8-9	PD rating 10	PD rating 11	PD rating 12	Bez PD ratingu	Celkem hrubá hodnota
Finanční aktiva vykazovaná v reálné hodnotě do ostatního úplného výsledku	5 801 836	0	0	0	0	0	5 801 836
Finanční aktiva v naběhlé hodnotě							
Centrální banky	0	0	0	0	0	0	0
Vládní instituce	4 158 259	0	0	0	0	0	4 158 259
Neúvěrové instituce	0	0	0	0	0	340 878	340 878
Retailové bankovníctví	117 451 482	5 905 528	732 975	186 541	1 032 101	0	125 308 626
Zajišťovací deriváty s kladnou reálnou hodnotou	6 371 016	0	0	0	0	0	6 371 016
Úvěrové přísliby	6 104 465	194 480	3 510	9	0	4 935	6 307 400
Celkem	139 887 058	6 100 008	736 485	186 550	1 032 101	345 813	148 288 015

Úvěrové expozice s úlevou

Opatření forbearance sestávají z úlev pro klienty čelící buď nyní, nebo pravděpodobně v blízké budoucnosti finančním obtížím. Obě podmínky musí být splněny. Smlouvy, u kterých byla přijata opatření forbearance, a u kterých nebyla dosud splněna kritéria pro vystoupení ze stavu „forborne“, jsou označovány za forborne úvěry. Tento přístup umožňuje Spořitelně řídit a omezit potenciální budoucí ztráty plynoucí z problémových úvěrů.

V kontextu IFRS 9, je forbearance opatření považováno za významné zvýšení kreditního rizika. Z tohoto důvodu, vede příznak forbearance k reklasifikaci úvěrové expozice do Stage 2 (v případě úvěru, který není v selhání) nebo do Stage 3 (v případě selhání). V důsledku označení expozice jako forborne, jsou opravné položky měřeny na základě celoživotních („lifetime“) očekávaných úvěrových ztrát, namísto dvanáctiměsíčních ztrát.

Minimální období, kdy je expozice označena jako „forborne“, jsou 2 roky od doby, kdy byla expozice označena jako výkonná. Po této tzv. „ochranné lhůtě“ může být forbearance příznak odstraněn. Nicméně, podle definice selhání, zůstává klient/expozice v selhání alespoň 1 rok, což v tomto případě znamená celkové prodloužení na dobu 3 let.

Úlevy související s covid-19 poskytované v rámci programů veřejného a privátního moratoria (např. vyhlášených vládou České republiky ve formě zákona) nebyly považovány za úvěrové expozice s úlevou v souladu s očekáváními České národní banky a v souladu s pokyny Evropského orgánu pro bankovníctví.

31.3 Likviditní riziko a řízení financování

Likviditní riziko je riziko, že Spořitelna nebude schopna efektivně dostát svým platebním závazkům v okamžiku jejich splatnosti, aniž by negativně ovlivnila svůj běžný provoz. Likvidita a financování jsou centrálně řízeny ve Skupině ČSOB. Pro sladění přístupu interního řízení s regulatorním pohledem Skupina, po schválení ČNB, zřídila likviditní podskupinu, jak je stanoveno v nařízení o kapitálových požadavcích (CRR). Likviditní podskupinu tvořily ČSOB a Hypoteční banka, ke které se od června 2021 připojila ČSOB Stavební spořitelna. K omezení tohoto rizika Skupina používá nástroje operativního a strategického řízení likvidity.

Operativní řízení likvidity

Cílem operativního řízení likvidity je zajistit hladké zpracování aktuálních platebních povinností Spořitelny a zároveň minimalizovat přidružené náklady. Operativní likvidita je založena na projekci peněžních toků s výhledem na 6 měsíců v detailu po dnech.

Kromě interně definovaných limitů musí Spořitelna rovněž splňovat regulatorní limity na bázi povinných minimálních rezerv uložených u ČNB. V současnosti se limit rovná výši 2 % klientských vkladů.

Řízení financování

Spořitelna řídí financování pomocí očekávaného a tří stresových scénářů budoucího vývoje peněžních příjmů a výdajů. Prognóza peněžních toků je sestavována pravidelně v členění podle skutečné, resp. odhadované zbytkové splatnosti vzhledem k povaze jednotlivých aktiv a pasiv.

V případě náhlého poklesu likvidity si může Spořitelna vypůjčit od mateřské ČSOB banky, prostřednictvím repo operací na trhu nebo pomocí repo facility ČNB. Kapacita a možnosti pokrytí negativního likviditního vývoje je pravidelně vyhodnocována.

Spořitelna také vykazuje a sleduje hodnotu ukazatele LCR (Liquidity Coverage Ratio), jenž poměřuje objem likvidních aktiv vůči očekávanému čistému peněžnímu odtoku během následujících 30 dnů za vážných krizových podmínek. Od 30. 6. 2021 je sledováno a reportováno kromě LCR Spořitelny taktéž LCR likviditní podskupiny, které je měsíčně vykazováno regulátorovi – ČNB.

V celém sledovaném období byl aktuální limit LCR vysoce překračován. Stav LCR k 31. 12. 2023 Likviditní podskupina 195,2 % (k 31. 12. 2022 Likviditní podskupina 153,3 %). Minimální požadovaný limit LCR k 31. 12. 2023 je 100 % (k 31. 12. 2022: 100 %).

Strategické řízení likvidity

Cílem strategického řízení likvidity je zajistit dostatečné finanční zdroje pro aktivity Spořitelny v dlouhodobém horizontu. Nástrojem pro strategické řízení likvidity Spořitelny jsou projekce peněžních toků a likviditní gapy. Spořitelna sleduje tyto ukazatele na pravidelné měsíční bázi a má definovány interní limity a cíle, kterých chce u nich dosahovat, aby zajistila dostatečnou likviditu. Ukazatele jsou pravidelně reportovány managementu Spořitelny.

Spořitelna také pravidelně měsíčně sleduje likviditní parametr Net Stable Funding Ratio (dále NSFR), který je definován jako poměr dostupného stabilního financování (čitatel) a požadovaného stabilního financování (jmenovatel). Strategii Skupiny ČSOB je udržovat ukazatel NSFR výrazně nad hodnotou 1. To znamená, že Skupina ČSOB si klade za cíl udržovat vyrovnané financování, např. zajistit, aby dlouhodobá aktiva byla financována stabilními závazky (smluvně nebo statisticky), zatímco krátkodobé závazky jsou použity pro financování krátkodobých a/nebo likvidních aktiv.

Ukazatel NSFR je sledován na měsíční bázi a je pravidelně reportován vyššímu managementu Spořitelny. NSFR ukazatel je taktéž kvartálně vykazován regulátorovi na úrovni likviditní podskupiny a od poloviny roku 2021 je třeba dodržovat stanovený minimální limit 100 %. Stav NSFR k 31. 12. 2023 pro Likviditní podskupinu dosahoval 172,6 % (k 31. 12. 2022: 175,5 %).

Analýza finančních závazků podle zbytkové smluvní splatnosti

Následující tabulka poskytuje přehled finančních závazků Spořitelny podle zbývajících smluvní splatnosti k 31. 12. 2023:

(tis. Kč)	Na požádání	Do 1 roku	Od 1 roku do 5 let	Více než 5 let	Celkem
Finanční závazky	6 111 476	62 796 574	44 279 016	12 725 456	125 912 522
Finanční závazky v naběhlé hodnotě	6 111 476	62 028 003	43 226 879	11 331 656	122 698 014
Zajišťovací deriváty se zápornou reálnou hodnotou	0	396 570	1 020 645	1 379 866	2 797 081
Závazky z leasingu	0	8 047	31 492	13 934	53 473
Ostatní finanční závazky	0	363 954	0	0	363 954
Úvěrové závazky z dočerpání poskytnutých úvěrů	2 647 843	0	0	0	2 647 843
Nečerpáné úvěrové přísliby stavebních úvěrů	171 256	0	0	0	171 256
Nečerpáné přísliby překlenovacích úvěrů	2 476 587	0	0	0	2 476 587

IRS zajišťovací deriváty jsou vypořádány na základě nettingu.

Následující tabulka poskytuje přehled finančních aktiv a závazků Spořitelny podle zbývajících smluvní splatnosti k 31. 12. 2022:

(tis. Kč)	Na požádání	Do 1 roku	Od 1 roku do 5 let	Více než 5 let	Celkem
Finanční závazky	116 238	76 673 680	43 772 229	11 436 041	131 998 188
Finanční závazky v naběhlé hodnotě	116 238	75 827 435	41 965 722	8 991 274	126 900 669
Zajišťovací deriváty se zápornou reálnou hodnotou	0	405 241	1 769 840	2 419 643	4 594 724
Závazky z leasingu	0	9 449	36 667	25 124	71 240
Ostatní finanční závazky	0	431 555	0	0	431 555
Úvěrové závazky z dočerpání poskytnutých úvěrů	6 307 400	0	0	0	6 307 400
Nečerpané úvěrové přísliby stavebních úvěrů	141 232	0	0	0	141 232
Nečerpané přísliby překlenovacích úvěrů	6 166 168	0	0	0	6 166 168

Výše uvedená analýza splatnosti peněžních toků závazků, poskytnutých Spořitelnou, byla vytvořena na základě jejich nejbližší možné smluvní splatnosti.

Likviditní riziko Spořitelny není řízeno pouze na základě zbývajících smluvní splatnosti finančních nástrojů, protože Spořitelnou očekávané peněžní toky těchto nástrojů se výrazně liší od této analýzy. Likviditní riziko Spořitelny je řízeno na základě peněžních toků, které oproti výše uvedeným závazkům navíc zahrnují budoucí očekávaný vývoj finančních závazků schválený v rámci finančního plánu Spořitelny. Budoucí finanční závazky jsou závazky vůči retailovým klientům, u kterých Spořitelna očekává pokračování jejich spořicího přístupu. Očekávané budoucí peněžní toky jsou jak na straně přítoků (další spoření klientů), tak na straně odtoků (výběry naspořených částek). Tyto projekce jsou připravovány na základě statistické analýzy jejich historického chování a případných změn vyplývajících z aktuální tržní situace, případně cílů Spořitelny (Pozn. 26).

31.4 Tržní rizika

Tržní riziko je riziko, že tržní hodnota nebo budoucí peněžní toky z finančních instrumentů budou kolísat v důsledku změn rizikových tržních faktorů (v podmínkách Spořitelny se jedná o úrokové míry a měnové kurzy).

Úrokové riziko

Vzhledem k povaze produktu stavebního spoření využívá Spořitelna pro řízení úrokového rizika dvě metodiky založené na GAP analýze. Jedná se o:

- metodiku NIIS (Net interest income sensitivity), která řeší dopad potenciálních změn úrokových sazeb peněžních a kapitálových trhů na očekávané čisté úrokové výnosy,
- metodiku BPV (Basis Point Value), která řeší dopad potenciálních změn úrokových sazeb peněžních a kapitálových trhů na reálnou hodnotu aktiv a pasiv Spořitelny.

Cílem v oblasti řízení úrokového rizika je jeho minimalizace v dlouhodobém horizontu při současném respektování dlouhodobých likvidních potřeb Spořitelny. Tomuto cíli je plně podřízena zajišťovací strategie Spořitelny. Výbor ALCO se pravidelně zabývá řízením struktury aktiv a pasiv a využíváním zajišťovacích derivátů Spořitelnou.

Výše podstupovaného úrokového rizika je pravidelně v měsíční periodě kvantifikována a porovnávána se stanovenými limity. Soustava limitů je každoročně přehodnocována z hlediska funkčnosti a současných trendů na trhu. Výše limitů je pravidelně stanovována na základě konsolidace řízení tržních rizik v rámci skupiny ČSOB a ve spolupráci se skupinou KBC. Spořitelna provádí pravidelně na čtvrtletní bázi stresové testování podstupovaného úrokového rizika pomocí simulovaných změn tržních úrokových sazeb.

Citlivost vlastního kapitálu je kalkulována přeceněním reálné hodnoty peněžních toků finančních aktiv vykazovaných v reálné hodnotě do ostatního úplného výsledku včetně dopadu souvisejícího zajištění, a swapů vykazovaných jako zajištění peněžních toků a analyzována dle jejich splatnosti. Celková citlivost vlastního kapitálu je založena na předpokladu shodných posunů výnosové křivky, zatímco analýza pásem splatnosti zobrazuje citlivost k nesouběžným změnám.

Spořitelna má pouze finanční aktiva vykazovaná v reálné hodnotě do ostatního úplného výsledku, která mají přibližně lineární citlivost na změnu úrokové sazby.

V následujících tabulkách je zobrazena citlivost vlastního kapitálu Spořitelny vůči možným změnám úrokových sazeb za jinak stejných podmínek.

Následující tabulka udává citlivost vlastního kapitálu (před zdaněním) k 31. 12. 2023:

(tis. Kč)	Citlivost vlastního kapitálu					
	Změna v bazických bodech	Méně než 6 měsíců	Od 6 měsíců do 1 roku	Od 1 roku do 5 let	Nad 5 let	Celkem
Kč	+10	-182	-6	-2 356	-1 507	-4 051
Kč	-10	182	6	2 356	1 507	4 051

Následující tabulka udává citlivost vlastního kapitálu (před zdaněním) k 31. 12. 2022:

(tis. Kč)	Citlivost vlastního kapitálu					
	Změna v bazických bodech	Méně než 6 měsíců	Od 6 měsíců do 1 roku	Od 1 roku do 5 let	Nad 5 let	Celkem
Kč	+10	-12	-6	-2 069	-2 756	-4 844
Kč	-10	12	6	2 069	2 756	4 844

Citlivost výkazu zisku a ztráty byla k 31. 12. 2023 i k 31. 12. 2022 nevýznamná.

Měnové riziko

Měnové riziko je riziko, že hodnota finančního instrumentu bude kolísat v důsledku změn měnových kurzů. Spořitelna je vystavena měnovému riziku pouze v rámci dodavatelsko-odběratelských vztahů. Všechna aktiva a pasiva, kromě nevýznamných částek valut v pokladně, zůstatku na běžném účtu a pohledávek, resp. závazků z dodavatelsko-odběratelských vztahů, pro které má Spořitelna stanoveny technické limity, jsou v českých korunách.

Riziko předsplacení

Riziko předsplacení je riziko, že Spořitelna bude realizovat finanční ztrátu, protože klienti a protistrany splatí své závazky dříve, než je očekáváno (např. u fixních úvěrů v případě poklesu tržních úrokových sazeb).

Riziko předsplacení je ve Spořitelně pravidelně monitorováno i vyhodnocováno a jsou aplikovány vhodné nástroje k omezení tohoto rizika.

31.5 Operační riziko

Operační riziko je ve Skupině definováno v souladu s Basel III jako riziko ztrát vyplývajících z neadekvátnosti nebo selhání interních procesů, lidí a systémů nebo externích událostí.

Operační rizika se vyskytují v celé společnosti. Jsou nedílnou součástí předmětu podnikání a řízení společnosti. Řízení těchto rizik nám umožňuje podnikání, poskytování kontinuální služby a tím ochraňovat ČSOBS, její klienty a protistrany před ztrátami výpadky atd. Řídíme tato operační rizika udržováním silného kontrolního prostředí ve stále se měnícím vnitřním i vnějším prostředí a zabezpečováním naší provozní odolnosti.

Rámec řízení operačních rizik

Rámec řízení operačních rizik definuje standardy pro vytváření a udržování silného kontrolního prostředí napříč skupinou KBC. Definuje požadovanou správu, organizaci a hlavní procesy řízení rizik za účelem:

- podpory strategických cílů ČSOBS, které jsou převedeny do rizikového apetitu na operační riziko, a které se zaměřují na klienta a udržitelný rozvoj v rychle se měnícím prostředí a v prostředí rostoucí digitalizace (v každodenních činnostech i v případech reakce na kritické situace)
- splnění regulatorních požadavků i očekávání dohledu

V rámci řízení operačního rizika rozlišujeme 4 hlavní kategorie:

1. Identifikaci rizika
2. Měření rizika
3. Reakce na riziko
4. Reporting

Proces řízení operačního rizika začíná identifikací rizik, která vznikají v rámci Skupiny, a hodnocením její zranitelnosti ve vztahu k potenciálním rizikům, která ještě nenastala. Řízení operačních rizik se primárně zaměřuje na klíčová rizika a nejvýznamnější rizikové oblasti z hlediska potenciálních ztrát, obchodního a reputačního dopadu. Hodnocení zahrnuje rozdělení rizik a událostí operačního rizika z pohledu jejich dopadu (tj. míra efektu události operačního rizika v případě jejího výskytu, která může být finanční i nefinanční) a pravděpodobnosti jejich výskytu. Hodnocení rizika je doprovázeno rozhodnutím odpovědného manažera, např. akceptováním rizika nebo jeho zmírnění zavedením vhodných kontrolních opatření a/nebo převedením rizika na třetí strany a/nebo pojištěním rizik. Události operačního rizika, kterým nelze zabránit, mohou být také ošetřeny procesem řízení kontinuity podnikání.

Odpovědnost za řízení operačních rizik

Základním cílem je zakomponovat řízení operačních rizik jako nedílnou součást rozhodování obchodních útvarů. Řízení operačních rizik je podporováno Vrchním ředitelem pro řízení rizik a Risk funkcí.

Útvar řízení rizik

NFR provádí řídicí a monitorovací činnost v oblasti operačního rizika a v oblasti řízení kontinuity podnikání a je odpovědné za reporting v oblasti řízení nefinančního rizika. To zahrnuje koordinaci, implementaci metodiky, zajištění nezávislých kontrol, asistenci obchodním útvarům a školení. Ostatní rizika týkající se operačních rizik jsou koordinována speciálními útvary, jako jsou IRM, Compliance, Právní služby a Daně.

Útvar pro řízení informačních rizik (IRM)

IRM ČSOB provádí řídicí a monitorovací činnost v oblasti informačních rizik a je odpovědné za reporting v oblasti informačních rizik.

Manažeři pro řízení lokálních operačních rizik („LORMové“)

LORMové přímo asistují liniovému managementu v obchodních útvarech v oblasti nefinančních rizik. Úlohou LORMů je monitoring a analýza výskytu, včetně prevence událostí operačních rizik, informačních rizik a kontinuity podnikání. Dále spolupracují při tvorbě a inovaci pracovních postupů, implementace procesů Spořitelny s cílem optimalizovat operační riziko a předcházet jim ve svěřené oblasti. Vedle častého vzájemného kontaktu jsou prostřednictvím NFR pořádána pravidelná čtvrtletní setkání LORMů za účelem zvyšování odbornosti a výměny zkušeností.

Základní nástroje identifikace a řízení operačních rizik

Sběr událostí operačního rizika

Sběr interních dat je metoda sledování utrpěných/potenciálních ztrát a tzv. near misses, které Spořitelna zaznamenala/utrpěla v důsledku výskytu operačního rizika. Tato metoda je důležitá pro odhad očekávaných ztrát v budoucnu.

Spořitelna sbírá data jak o přímých a nepřímých ztrátách, tak o událostech, které mohly mít potenciálně dopad do zisku, ale z nějakého důvodu k němu nedošlo – tyto události jsou označovány jako near miss. K registraci dat o událostech operačního rizika slouží aplikace GLORY.

Data o událostech operačního rizika slouží k reportingu vůči regulátorovi a managementu. Zároveň jsou důležitým zdrojem informací o nedostatecích v kontrolním prostředí.

Deep Dive

Deep Dive je metoda k identifikaci a k ohodnocení inherentních a reziduálních rizik ve vybraném procesu nebo jeho části. Zpravidla se využívá v případě, že ve vybraném procesu či jeho části nebyla dosud identifikována rizika, případně jsou jiné důvody vedoucí k přehodnocení rizik. DD je doporučenou metodou v případech, kdy došlo například k neočekávanému nárůstu událostí operačních rizik, překročení rizikového apetitu nebo opakovanému porušení Key Risk Indikátorů.

NAPP a proces změnového řízení

NAPP (New and Active Product Process) zajišťuje, aby všechny produkty a služby nabízené klientům a všechny procesy orientované na klienta prošly nejprve důkladným posouzením rizik. Působnost NAPP se vztahuje na všechny subjekty ČSOB působící ve finančním sektoru nebo jednající jako zprostředkovatelé finančních služeb a všechny jejich produkty, služby a procesy s dopadem na externího klienta.

Kromě NAPP je také využíván proces změnového řízení pokrývající ostatní změny nesouvisející se zaváděním nových produktů. Každá materiální změna musí být analyzována z pohledu identifikace rizik a dále řízena podle platných pravidel.

Outsourcing

Specifickou oblastí operačních rizik jsou rizika outsourcingu, která podléhají zvláštní regulaci. Outsourcingem se obecně označuje jakékoli smluvní ujednání mezi Spořitelnou a poskytovatelem služeb (bez ohledu na to, zda se jedná o společnost skupiny ČSOB či KBC, nebo externí firmu), na základě kterého poskytovatel služby průběžně provádí proces, službu nebo aktivitu, kterou by jinak Spořitelna vykonávala nebo mohla vykonávat sama.

Outsourcing se dělí na kritický/významný a nevýznamný, přičemž o záměru využívat kritický outsourcing je třeba s předstihem informovat regulátora. Konečnou zodpovědnost za rizika spojená s outsourcovanou činností nelze přenést na třetí stranu.

Řízení kontinuity činností

Zajištění kontinuity činností je postaveno na dvou hlavních pilířích:

- **proaktivní přístup (prevence)**

V rámci proaktivního přístupu jsou nastavovány strategie, taktiky a procesy k řešení možných nestandardních situací. Základem je analýza rizik jednotlivých činností, jejímž cílem je definování hrozeb, pravděpodobnost jejich uskutečnění a dopadů, tedy stanovení rizik a jejich závažnosti. Na základě této analýzy se definují plány na zajištění kontinuity činností pro případ vzniku nestandardních situací (vždy pro 4 hlavní scénáře).

- **reaktivní přístup (krizové řízení)**

V rámci reaktivního přístupu jsou řešeny vzniklé krizové situace. Podle závažnosti dopadů nestandardních a krizových situací se volí úroveň krizového řízení.

Rizikové scénáře

Před tím, než je identifikován rizikový apetit, jsou každoročně vyhotoveny tzv. rizikové scénáře, a to v souladu s metodikou KBC Group (tzv. Global risk scan). Jedná se o rizikovou analýzu, jejíž cílem je identifikovat největší finanční i nefinanční rizika. Do úvahy jsou brány všechny typy rizik, nicméně do finálního výsledku jsou vzaty do úvahy pouze nejzávažnější scénáře, bez ohledu na typ rizika.

Výsledek rizikových scénářů, tj. zda případnou hrozbu akceptovat, neakceptovat, odvrátit ji, může vést ke změně obchodních plánů. Mimo jiné tento výsledek slouží pro určování rizikového apetitu v rámci strategického plánování.

Group Key Controls, Zero Tolerances a Local Risk and Control Assessment (LRCA)

LRCA je proces používaný k identifikaci a ohodnocení lokálních klíčových rizik jednotlivých procesů a k nim definovaných kontrol, které snižují potenciální inherentní dopad identifikovaného rizika. K tomu na skupinové úrovni slouží tzv. Group Key Controls a Zero Tolerances (GKC/ZT) představují obecnou sadu základních kontrolních principů, sloužících k omezení klíčových operačních a reputačních rizik. Tato rizika jsou přirozenou součástí procesů vykonávaných obchodními útvary. Každá GKC/ZT obsahuje rámcový popis těchto klíčových rizik a kontrolních mechanismů. Výsledky LRCA se registrují do skupinové aplikace B Wise.

Risk and controls inventories (RCI)

GKC jsou průběžně nahrazována RCI, která obsahují přehled aktivit entity a business linií, a celý obraz materiálních operačních rizik v každé aktivitě a konkrétní kontroly ošetřující příslušná rizika a reakce na ně.

Měření operačního rizika

Základním cílem měření rizik je kvantifikace jeho dopadu. Dopady jednotlivých rizik jsou promítnuty do celkové rizikové expozice Spořitelny. Ta je měřena pomocí tzv. rizikových indikátorů.

Stupnice dopadu rizik

Pro stanovování úrovně dopadu inherentního i reziduálního rizika se používá uniformní čtyř-úrovňová stupnice (low-medium-high-critical risk). Celkový dopad rizika se posuzuje dle finančního i nefinančního vyjádření a je posuzován z hlediska pravděpodobnosti jeho výskytu.

Key Risk Indicators (KRI)

Klíčové rizikové indikátory jsou metriky, které informují o stavu kontrolního prostředí v rámci vybraného procesu. Indikátor se váže na konkrétní klíčové riziko a musí min. obsahovat: vlastníka, limit překročení, frekvenci měření, způsob měření, na koho je překročení eskalováno, na jaké riziko se indikátor váže.

Měření rizikové expozice – GORA měření

Způsob stanovení rizikové expozice oproti definovanému Rizikovému apetitu stanovuje tzv. GORA měření, které je výstupem celo-skupinového KBC projektu. GORA měření zahrnuje měření rizikové expozice pro dané kategorie operačního rizika pomocí kombinace kvantitativního a kvalitativního přístupu.

Schvalování a reakce na operační rizika

Konečnou odpovědnost za řízení operačního rizika má liniový management, který v jím řízených útvarech zajišťuje dodržování stanovených pracovních postupů a implementaci jednotlivých prvků řízení operačního rizika popsanych dále. Rizika jsou schvalována liniovým managementem podle míry jejich dopadu.

Odpovědí na identifikované riziko může být akceptování rizika, jeho zmírnění zavedením vhodných kontrolních opatření (nastavením akčního plánu), a/nebo převedením rizika na třetí strany a/nebo pojištěním rizik.

Akční plány

Cílem akčního plánu je odstranění zjištěných nedostatků a tím snížení expozice vůči danému riziku. Akční plán musí obsahovat jednotlivé kroky, jejich vlastníky a časování, jak daného cíle dosáhnout. Tyto kroky musí být měřitelné a v definovaném čase dosažitelné. Pro evidenci a sledování akčních plánů slouží aplikace B Wise.

Reporting

Cílem reportingu o operačním riziku je poskytnout manažerům informaci o podstupovaném operačním riziku v takové formě, aby tuto informaci mohli využít při svém rozhodování. Útvar NFR reportuje zejm. informace o porušených platných ZT, největších utrpěných/ potenciálních ztrátách způsobených operačním rizikem, překročení rizikového apetitu aj. V rámci ročního Internal Control Statement reportu dochází k hodnocení vnitřního kontrolního prostředí Spořitelny v jednotlivých GKC procesech, které jsou nezávisle posuzovány z pohledu všech tří linií obrany.

Kapitálová přiměřenost

Kapitálová přiměřenost stanovuje finanční sílu a stabilitu instituce. Porovnává množství kapitálu finanční instituce s rizikem možného poklesu hodnoty aktiv v jejím výkazu o finanční situaci.

Jedním z rizik, které jsou spojené s kapitálovou přiměřeností (neboli také solventností) je riziko, že by kapitálová základna Spořitelny mohla klesnout pod přijatelnou úroveň. V praxi to znamená ověřování úrovně kapitálové přiměřenosti oproti příslušným minimálním regulatorním a interním požadavkům a její aktivní řízení.

Řízení kapitálu

Kapitálová přiměřenost Spořitelny je kalkulována a vykazována na základě údajů podle účetních standardů IFRS ve znění přijatém Evropskou unií a všech platných regulatorních požadavků. Regulatorní požadavky na minimální výši kapitálové přiměřenosti byly v průběhu celého roku 2023 a 2022 s dostatečnou rezervou splněny. Tato skutečnost potvrzuje velmi silnou kapitálovou pozici Spořitelny.

Mezi hlavní cíle řízení kapitálu a kapitálové přiměřenosti Spořitelny patří zajištění souladu s externě uloženými požadavky na kapitál a solidních poměrových ukazatelů podporujících obchodní činnosti Spořitelny a maximalizujících hodnotu pro akcionáře.

V souladu s požadavky legislativy na kapitálovou přiměřenost byl ve Spořitelně implementován systém vnitřně stanoveného kapitálu (ICAAP). ICAAP zohledňuje také rizika, kterým bude nebo by mohla být Spořitelna vystavena a pokrývá jak současnou, tak budoucí situaci v oblasti kapitálové přiměřenosti. K tomuto účelu slouží čtyřletá prognóza kapitálových požadavků a dostupného kapitálu ke krytí rizik, jak z pohledu regulatorního, tak i ekonomického. Prognóza pracuje jak se základním scénářem, který bere v úvahu předpokládaný vnitřní a vnější růst, tak i s dalšími alternativními scénáři. Spořitelna také používá ostatní nástroje požadované Přířem 2, především v oblasti plánování kapitálu, zátěžového testování a strategie řízení rizika.

Podle evropské směrnice a nařízení (CRD/CRR) je zákonná minimální hodnota ukazatele vysoce kvalitního kapitálu Tier 1 stanovena na úroveň 6 % rizikově vážených aktiv (včetně kmenového kapitálu na minimální úrovni 4,5 %). Nad uvedené minimální požadavky udržují instituce tyto kapitálové rezervy: bezpečnostní kapitálovou rezervu, kapitálovou rezervu pro jiné systémově významné instituce a proticyklickou rezervu. Spořitelna promítla tyto požadavky do pravidelného řízení rizik a kapitálu.

Spořitelna řídí a upravuje kapitálovou strukturu s ohledem na změny ekonomických podmínek a rizikový profil svého podnikání. V zájmu udržení optimální kapitálové struktury může Spořitelna upravovat výši dividendy vyplácené akcionářům, výplatu kapitálu akcionářům či emitovat kapitálové nástroje.

V rámci implementace systému vnitřně stanoveného kapitálu (ICAAP) byl v KBC Bank ve spolupráci s Československou obchodní bankou, a. s. vyvinut interní kapitálový model (ICM – internal capital model), který zahrnuje i Spořitelnu. Model je více rizikově senzitivní a umožňuje dekompozici podstupovaného kreditního rizika do několika kategorií (jako jsou riziko selhání, migrační riziko, tzv. single-name risk, sektorová a regionální koncentrace a diverzifikační efekty). Model byl představen regulátorům a schválen.

Od 28. června 2021 musí Spořitelna splňovat požadavek na minimální hodnotu ukazatele pákový poměr ve výši 3 %. Spořitelna tento požadavek splnila k 31. prosinci 2023 a 31. prosinci 2022 s dostatečnou rezervou.

Od 1. ledna 2022 musela Spořitelna splňovat Minimální požadavek na kapitál a způsobilé závazky (MREL) na mezitímní úrovni stanovené ČNB. Tento požadavek vzrostl na konečnou úroveň od 1. ledna 2024. Spořitelna řídí svou pozici způsobilých závazků dle MREL regulace společně s řízením výše kapitálu a řízením expozice na základě ukazatele pákový poměr. Spořitelna tento požadavek splnila k 31. prosinci 2023 a 31. prosinci 2022 s dostatečnou rezervou.

Následující tabulka zobrazuje kapitál, kapitálové požadavky a kapitálovou přiměřenost Spořitelny k 31. prosinci 2023 a k 31. prosinci 2022:

(tis. Kč)	2023	2022
Kapitál tier 1	8 672 523	7 500 169
Kapitál tier 2	147 977	156 135
Kapitál celkem	8 820 500	7 656 304
Kapitálové požadavky	2 259 811	2 402 387
Rizikově vážená aktiva	28 247 638	30 029 834
Kapitálová přiměřenost	31,23 %	25,50 %
Způsobilé závazky	0	0
Pákový poměr	6,435 %	5,354 %

14 ZRRÁVA O VZTAZÍCH MEZI PROPOJENÝMI OSOBAMI

14 ZPRÁVA O VZTAZÍCH MEZI PROPOJENÝMI OSOBAMI

Zpráva představenstva společnosti ČSOB Stavební spořitelna, a. s. o vztazích mezi propojenými osobami za období roku 2023

1. Ovládaná osoba

ČSOB Stavební spořitelna, a. s., IČO: 49241397, se sídlem Praha 5, Radlická 333/150, PSČ 150 00 zapsaná v obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Praze, oddíl B, vložka 2117 (dále jen „ČSOBS“).

2. Ovládající osoba

Jediným akcionářem držícím 100 % akcií ČSOBS je Československá obchodní banka, a. s., IČO: 00001350, se sídlem Praha 5, Radlická 333/150, PSČ 150 57 zapsaná v obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Praze, oddíl BXXXVI, vložka 46 (dále také jen „ČSOB“).

Všechny akcie emitované společností ČSOB jsou vlastněny KBC Bank NV. Všechny akcie emitované společností KBC Bank NV jsou vlastněny (přímo nebo nepřímo) společností KBC Group NV, IČO: 0403.227.515 (právní osoba), která je v této linii konečnou spoluovládající osobou ČSOBS. KBC Bank i KBC Group mají sídlo na adrese: Havenlaan 2, B-1080 Brusel, Belgické království.

3. Struktura vztahů mezi ovládající osobou a osobou ovládanou a mezi ovládanou osobou a osobami ovládanými stejnou ovládající osobou (dále jen Propojené osoby)

ČSOB působí jako univerzální banka v České republice. Jejím akcionářem je od roku 1999 (od roku 2007 jediným) belgická KBC Bank, která je součástí mezinárodní bankopojišťovací skupiny KBC Group. Od 1. ledna 2013 uspořádala KBC Group své aktivity na klíčových trzích do tří obchodních divizí – Belgie, Česká republika (zahrnuje všechny obchodní aktivity KBC v České republice) a Mezinárodní trhy.

ČSOB poskytuje své služby všem klientským segmentům, tj. fyzickým osobám, malým a středním podnikům, korporátním a institucionálním klientům. V retailovém bankovníctví v ČR působí ČSOB pod základními obchodními značkami – ČSOB (pobočky) a ČSOB Poštovní spořitelna (obchodní místa České pošty). ČSOB svým zákazníkům nabízí širokou škálu bankovních produktů a služeb, včetně produktů a služeb ostatních společností skupiny ČSOB.

Skupina ČSOB je tvořena ČSOB a společnostmi, s nimiž je ČSOB propojena. Členy skupiny ČSOB jsou: ČSOB Advisory, a. s., ČSOB Factoring, a. s., ČSOB Pojišťovací makléř, s. r. o., ČSOB Leasing, a. s., ČSOB Penzijní společnost, a. s., člen skupiny ČSOB, ČSOB Pojišťovací servis, s. r. o., člen holdingu ČSOB, ČSOB Pojišťovna, a. s., člen holdingu ČSOB, ČSOB Hypoteční banka, a. s., Patria Corporate Finance, a. s., Patria Finance, a. s., Patria Investiční společnost, a. s., Ušetřeno s. r. o., Bankovní informační technologie, s. r. o., Ušetřeno.cz s. r. o., K&H Payment Services Kft, Skip Pay s. r. o., Igluu s. r. o..

Do produktového portfolia skupiny ČSOB (divize Česká republika) kromě standardních bankovních služeb patří: financování potřeb spojených s bydlením (hypotéky a úvěry ze stavebního spoření), pojistné produkty, penzijní fondy, produkty kolektivního financování a správa aktiv, specializované služby (leasing a factoring), služby spojené s obchodováním s akciemi na finančních trzích.

Základní přehled společností skupiny KBC Group je uveden v příloze této zprávy. Bližší informace jsou dostupné na www.kbc.com.

ČSOBS je bankou specializující se na produkt stavebního spoření a poskytování souvisejících úvěrů. V produktovém portfoliu ČSOBS se nacházejí také produkty ČSOB nebo jejích dceřiných společností jako jsou např. doplňkové penzijní spoření ČSOB Penzijní společnosti, a. s., člena skupiny ČSOB, pojištění majetku, investiční životní pojištění a rizikové životní pojištění ČSOB Pojišťovny, a. s., člena holdingu ČSOB, hypotéka od ČSOB Hypoteční banky, a. s., a další.

ČSOBS měla ve sledovaném období vztahy především s následujícími propojenými osobami:

Obchodní jméno	Adresa sídla společnosti	
Československá obchodní banka, a. s.	Radlická 333/150, 150 57 Praha 5	Česká republika
ČSOB Penzijní společnost, a. s., člen skupiny ČSOB	Radlická 333/150, 150 57 Praha 5	Česká republika
ČSOB Pojišťovna, a. s., člen holdingu ČSOB	Masarykovo náměstí 1458, 530 02 Pardubice - Zelené předměstí	Česká republika
ČSOB Pojišťovací servis, s. r. o., člen holdingu ČSOB	Masarykovo náměstí 1458, Zelené Předměstí, PSČ 530 02 Pardubice	Česká republika
ČSOB Hypoteční banka, a. s.	Radlická 333/150, 150 00 Praha 5	Česká republika
Ušetřeno.cz s. r. o.	Lomnického 1742/2a, 140 00 Praha 4	Česká republika

4. Úloha ovládané osoby, způsob a prostředky ovládání

Ovládání ČSOBS je vykonáváno prostřednictvím rozhodování jediného akcionáře v působnosti valné hromady ve smyslu § 12 odst. 1 zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích) (dále jen „ZOK“). Ovládající osoba dále vykonává svůj vliv rovněž prostřednictvím svých zástupců v orgánech ČSOBS, a to v limitech stanovenými právními předpisy. Za obchodní vedení ČSOBS je odpovědné představenstvo. ČSOBS dodržuje právní předpisy České republiky, které zabraňují zneužití kontroly ovládající osobou. Při své činnosti se ČSOBS řídí především ZOK, předpisy regulujícími činnost bank a daňovými předpisy včetně pravidel pro stanovení transferových cen mezi propojenými osobami. Činnost ČSOBS rovněž podléhá dohledu České národní banky. Regulatorní a dohledový systém kontroly je doplněn vnitřním kontrolním systémem, který je zajištěn zejména činností představenstva společnosti, dozorčí rady, výboru pro audit a specializovaných oddělení vnitřního auditu, compliance a řízení rizik ČSOBS. Za funkčnost vnitřního kontrolního systému je odpovědné představenstvo.

Koncern ČSOB

ČSOBS se dne 1. července 2019 stala součástí Koncernu ČSOB. Bližší informace ke Koncernu ČSOB lze nalézt na <https://www.csob.cz/portal/csob/o-csob-a-skupine/koncern-csob>.

5. Přehled jednání učiněných v účetním období, která byla učiněna na popud nebo v zájmu ovládající osoby nebo jí ovládaných osob

Není-li dále uvedeno jinak, v účetním období nebylo učiněno žádné jednání, které bylo učiněno na popud nebo v zájmu ovládající osoby nebo jí ovládaných osob a které by se týkalo majetku, který přesahuje 10 % vlastního kapitálu ČSOBS, a to ani v rámci běžného obchodního styku.

ČSOBS opakovaně uzavřela v účetním období transakce představující pohledávky a závazky s ČSOB v oblasti krátkodobých depozit určených k obchodování na peněžních trzích, jejichž hodnota překročila hranici 10 % vlastního kapitálu společnosti. Účelem tohoto jednání bylo efektivnější využití finančních prostředků v rámci skupiny ČSOB. Výše uvedené závazky vznikly z běžných transakcí a podléhají srovnatelným podmínkám (včetně úrokových sazeb a zajištění) jako transakce s třetími stranami, a tedy z titulu plnění těchto závazků ČSOBS nevznikla žádná újma. V účetním období byla dále vyplacena dividenda mateřské společnosti ČSOB. V účetním období byl navýšen kapitál ČSOBS ze strany ČSOB na základě Smlouvy o dobrovolném peněžitém příplatku mimo základní kapitál ve výši 960 000 000 Kč.

Nebyla provedena žádná transakce na popud nebo v zájmu ovládající osoby.

6. Přehled vzájemných smluv mezi osobou ovládanou a osobou ovládající nebo mezi osobami ovládanými

ČSOBS měla v účetním období rozmanité vztahy s osobou ovládající, resp. dalšími společnostmi ovládanými ovládající osobou (pro účely zprávy ovztazích označeny dále též jen jako „**protistrany**“), a to na obvyklé obchodní bázi.

Šlo o smluvní vztahy v těchto oblastech:

Základní bankovní obchody

Účty

ČSOBS v účetním období měla uzavřeny s ČSOB smlouvy, jejichž předmětem byly služby spojené s vedením různých druhů účtů – běžných, mezibankovních depozit, resp. byly tyto služby poskytnuty v účetním období na základě smluv vzniklých v minulých účetních obdobích. Za tyto služby byly uhrazeny poplatky a úroky dle sazebníku. Smlouvy byly uzavřeny za obvyklých obchodních podmínek a z titulu plnění těchto smluv ČSOBS nevznikla žádná újma.

Finanční trhy

ČSOBS měla uzavřeny s ČSOB smlouvy o obstarání, koupi, prodeji cenných papírů, o zajištění směnečného programu, o úschově a uložení cenných papírů, o vypořádání obchodů s tuzemskými cennými papíry a jejich správě. Smlouvy byly uzavřeny za obvyklých obchodních podmínek a z titulu plnění těchto smluv ČSOBS nevznikla žádná újma.

Elektronické bankovníctví

ČSOBS v účetním období měla uzavřenu s ČSOB smlouvu o Elektronickém bankovníctví – CEB, resp. tato služba byla poskytnuta v rozhodném období na základě smlouvy vzniklé v minulých účetních obdobích. Smlouva byla uzavřena za obvyklých obchodních podmínek a z titulu plnění této smlouvy ČSOBS nevznikla žádná újma.

Ostatní smlouvy

Pojistné smlouvy

ČSOBS v účetním období uzavřela, resp. z předchozích účetních období měla uzavřeny pojistné smlouvy. Protiplnění spočívala v pojištění a v pojistném plnění. Smlouvy byly uzavřeny za obvyklých obchodních podmínek.

Smlouvy o nájmu a pronájmu

ČSOBS v účetním období uzavřela, resp. z předchozích účetních období měla uzavřenu smlouvu o nájmu kancelářských prostor (a to včetně movitého inventáře) v Praze – Radlicích v budově ČSOB. Z předchozích účetních období pak měla uzavřeny smlouvy o nájmu nebytových prostor a movitých věcí nebo jejich souborů. Protiplnění spočívalo ve smluvních cenách. Smlouvy byly uzavřeny za obvyklých obchodních podmínek.

Smlouvy o spolupráci – zaměstnanecké benefity

ČSOBS v účetním období uzavřela, resp. z předchozích účetních období měla uzavřeny smlouvy o spolupráci – zaměstnanecké benefity. Protiplnění spočívalo v poskytování zaměstnaneckých benefitů. Smlouvy byly uzavřeny za obvyklých obchodních podmínek.

Smlouvy o spolupráci – prodej produktů a služeb

ČSOBS v účetním období uzavřela, resp. z předchozích účetních období měla uzavřeny smlouvy, jejichž předmětem byla zejména spolupráce v oblasti prodeje produktů, zprostředkování prodeje produktů, v podpoře prodeje produktů a k tomu používaných technologií, poradenské činnosti, vyhledávání příležitostí. Protiplnění spočívalo ve spolupráci, smluvní provizi, smluvní odměně, nebo v prodeji produktů. Smlouvy byly uzavřeny za obvyklých obchodních podmínek.

Smlouva o spolupráci – společné plnění daňové povinnosti (DPH)

ČSOBS má uzavřenou smlouvu o společné registraci ve vztahu k DPH se společnostmi ČSOB, ČSOB Hypoteční banka, a. s., ČSOB Asset Management investiční společnost, a. s., ČSOB Pojišťovna, a. s., člen holdingu ČSOB, ČSOB Pojišťovací servis, s. r. o., člen holdingu ČSOB, ČSOB Penzijní společnost, a. s., člen skupiny ČSOB, ČSOB Advisory, a. s., Patria Corporate Finance, a. s., Patria Finance, a. s., Patria investiční společnost, a. s., Nadační fond Patria. Skupina je vůči finančnímu úřadu považována za jednu samostatnou osobu. Zastupujícím členem je ČSOB. Uzavřením této smlouvy nevznikla ČSOBS žádná újma.

Smlouvy o poskytování služeb – outsourcing

ČSOBS má uzavřenou Rámcovou smlouvu o poskytování služeb, která vymezuje základní práva a povinnosti smluvních stran. V samostatných prováděcích smlouvách jsou pak vymezeny rozsah a podmínky poskytovaných služeb. ČSOBS uzavřela zejména s ČSOB smlouvy o poskytování služeb v oblasti ICT, call centra, zpracování provozního účetnictví, nákupu, vymáhání, daní, řízení rizik, ALM, reportingu vůči regulátorovi, kontroly účtů, finančního výkaznictví, podpory SAP, příprava na zpracování operací na finančních trzích, digitalizace dokumentů, řízení kreditního rizika, retence, vnitřního auditu, právní podpory, compliance, datové kvality, back office, řízení lidských zdrojů, oceňování nemovitostí, marketingu a komunikace, správy klientského portfolia a klientského účetnictví, managementu kampaní, správy distribučních vztahů a bankopojištění. Za poskytnuté služby ČSOBS platí smluvní odměnu.

ČSOBS má uzavřenou prováděcí smlouvu o vztahovém managementu s ČSOB. Vztahový management se týká oblasti stavebního spoření a navazujících spotřebitelských úvěrů ze stavebního spoření, a to vůči samostatným zprostředkovatelům a jejich vázaným zástupcům, a dalším osobám vyhledávajícím zájemce o uzavření smlouvy o stavebním spoření a navazujícího spotřebitelského úvěru na bydlení (například tzv. tipařům). Protiplnění spočívá ve smluvních odměnách. Smlouva byla uzavřena za obvyklých podmínek a z titulu plnění této smlouvy ČSOBS nevznikla žádná újma.

Smlouva o operativním nájmu vozidel

ČSOBS v účetním období uzavřela, resp. z předchozích účetních období měla uzavřenou smlouvu o operativním nájmu vozidel. Smlouva byla uzavřena za obvyklých obchodních podmínek a z titulu plnění této smlouvy ČSOBS nevznikla žádná újma.

Smlouvy o zpracování osobních údajů a zachování důvěrnosti

ČSOBS v účetním období uzavřela, resp. z předchozích účetních období měla uzavřeny smlouvy, jejichž předmětem byla ochrana osobních údajů a zachování důvěrnosti, smlouvu o společném vlastnictví a rozvoji společné databáze klientů. ČSOBS také přistoupila ke skupinovým pravidlům pro zpracování sdílených osobních údajů a dále také též ke skupinovým pravidlům pro činnost ombudsmana skupiny ČSOB. Z titulu plnění těchto smluv ČSOBS nevznikla žádná újma.

Koncernová smlouva

ČSOBS měla z předchozího období uzavřenou koncernovou smlouvu, která stanoví koncernový zájem a vymezuje některá práva a povinnosti řízených osob v rámci předmětného podnikatelského seskupení. Dílčí oblasti jednotného řízení jsou pak vymezeny zvláštními koncernovými politikami.

7. Zhodnocení vztahů mezi ovládající osobou a osobou ovládanou a mezi ovládanou osobou a osobami ovládanými stejnou ovládající osobou

Společná synergie v rámci finanční skupiny ČSOB, resp. skupiny KBC, přináší pozitivní efekty v oblastech efektivity řízení nákladů, lidských zdrojů a napomáhá nastavit procesy tak, aby byly v souladu s firemní strategií. Zároveň tato spolupráce napomáhá omezovat určitá transakční rizika, jako jsou např. rizika spojená s poskytováním citlivých informací a dat třetím stranám.

Vzájemná spolupráce společností v rámci skupiny ČSOB, resp. dalších společností, které jsou ČSOB ovládané, pomáhá posílit společnou pozici na trhu a umožňuje rozšíření nabídky finančních služeb svým klientům v oblastech stavebního spoření a hypoték, správy aktiv, kolektivního investování, penzijního připojištění, leasingu, factoringu či distribuce životního a neživotního pojištění.

8. Účetní období

Tato zpráva popisuje vztahy za účetní období od 1. ledna 2023 do 31. prosince 2023.

9. Závěr

Představenstvo ČSOBS konstatuje, že tato zpráva byla zpracována v zákonné lhůtě a v souladu s § 82 ZOK. Při sestavení zprávy představenstvo postupovalo s odbornou péčí a její rozsah reflektuje účel zákonné úpravy zprávy podle zákona o obchodních korporacích ve vztahu k vlastnické struktuře ČSOBS.

Za představenstvo ČSOB Stavební spořitelny, a. s.

V Praze 26. 3. 2024

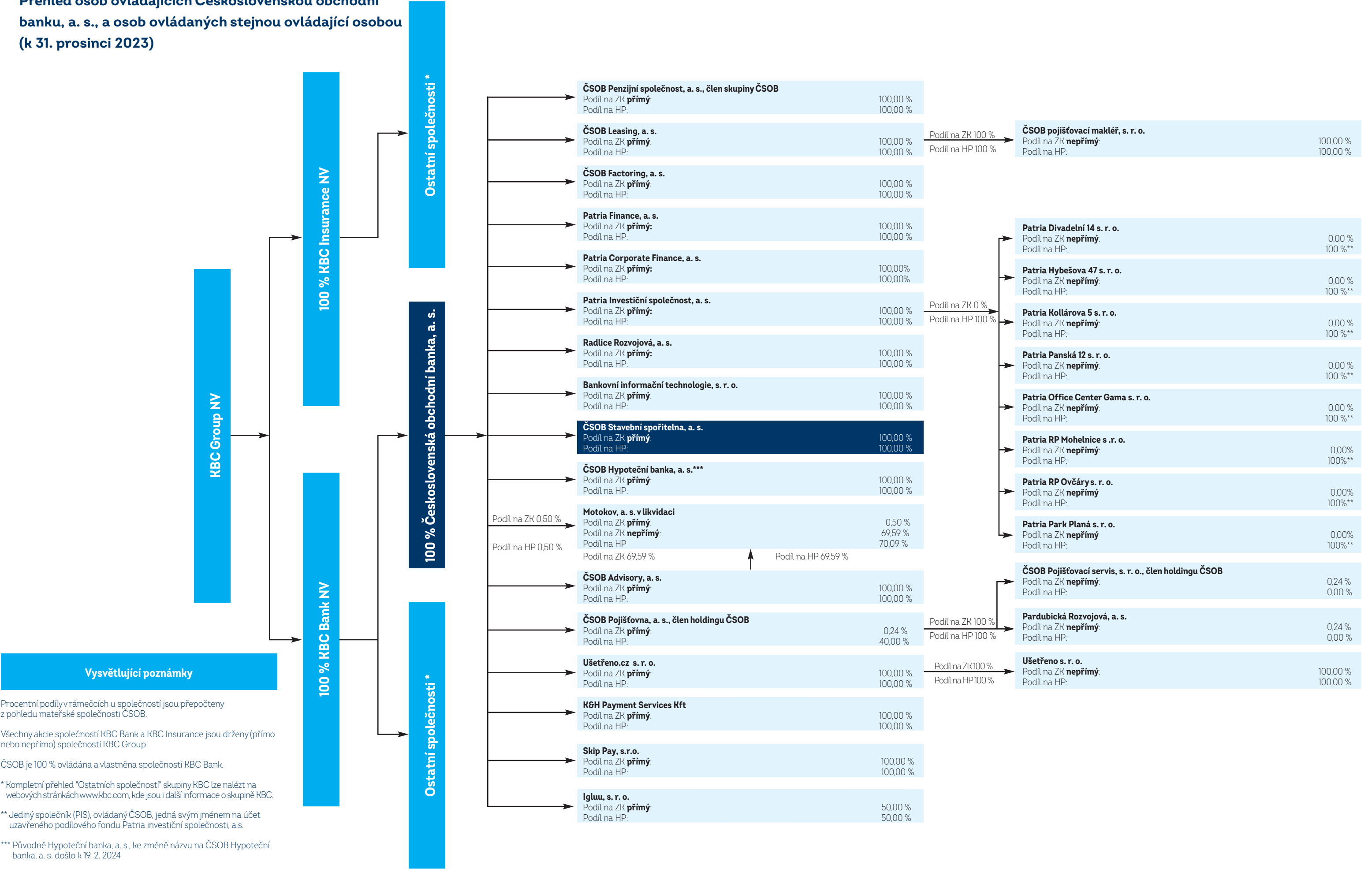
Ing. Martin Vašek
předseda představenstva

Ing. Barbora Vachová
členka představenstva

PŘÍLOHA ZPRÁVY O VZTAZÍCH

Přehled osob ovládajících Československou obchodní banku, a. s., a osob ovládaných stejnou ovládající osobou (k 31. prosinci 2023)

Vysvětlující poznámky

Procentní podíly v rámečcích u společností jsou přepočteny z pohledu mateřské společnosti ČSOB.

Všechny akcie společností KBC Bank a KBC Insurance jsou drženy (přímo nebo nepřímo) společností KBC Group

ČSOB je 100 % ovládána a vlastněna společností KBC Bank.

* Kompletní přehled "Ostatních společností" skupiny KBC lze nalézt na webových stránkách www.kbc.com, kde jsou i další informace o skupině KBC.

** Jediný společník (PIS), ovládaný ČSOB, jedná svým jménem na účet uzavřeného podílového fondu Patria investiční společnosti, a.s.

*** Původně Hypoteční banka, a. s., ke změně názvu na ČSOB Hypoteční banka, a. s. došlo k 19. 2. 2024

ZK: základní kapitál (vklad)
HP: hlasovací práva

15 DALŠÍ POVINNÉ INFORMACE

1) ODMĚNY ÚČTOVANÉ ZA ROK 2023 AUDITORY

Druh služby	
(tis. Kč; bez DPH*)	
Povinný audit roční účetní závěrky	1 895
Celkem	1 895

* Zveřejněné informace obsahují příslušnou část DPH, u které není nárok na odpočet.

2) PRÁVNÍ PŘEDPISY, KTERÝMI SE ČSOBS ŘÍDÍ

ČSOBS se jako subjekt českého práva řídí **právními předpisy platnými na území České republiky**. Její činnost je regulována zejména Zákonem o bankách, Zákonem o stavebním spoření, Zákonem o podnikání na kapitálovém trhu a Zákonem o obchodních korporacích.

3) INFORMACE O UVEŘEJNĚNÍ VÝROČNÍ ZPRÁVY

Výroční zpráva ČSOBS za rok 2023 je uveřejněna na internetové adrese www.csobstavebni.cz.

16 ČESTNÉ PROHLÁŠENÍ PŘEDSTAVENSTVA

Osoby odpovědné za výroční zprávu ČSOB Stavební spořitelny za rok 2023

prohlašují, že výroční zpráva ČSOB Stavební spořitelny za rok 2023 podává podle jejich nejlepšího vědomí věrný a poctivý obraz o finanční situaci, podnikatelské činnosti a výsledcích hospodaření ČSOBS za uplynulé účetní období a o vyhlídkách budoucího vývoje finanční situace, podnikatelské činnosti a výsledků hospodaření.

Účetní závěrka byla schválena představenstvem banky a z jeho pověření podepsána 23. dubna 2024.

Ing. Martin Vašek
předseda představenstva

Ing. Ladislav Neuhäuser
místopředseda představenstva

Ing. Marcela Výbohová
členka představenstva

Ing. Barbora Vachová
členka představenstva

Zpráva nezávislého auditora

akcionáři ČSOB Stavební spořitelna, a.s.

Zpráva o auditu účetní závěrky

Náš výrok

Podle našeho názoru účetní závěrka podává věrný a poctivý obraz finanční pozice společnosti ČSOB Stavební spořitelna, a.s., se sídlem Radlická 333/150, Praha 5 („Banka“) k 31. prosinci 2023 a její finanční výkonnosti a jejích peněžních toků za rok končící 31. prosince 2023 v souladu s účetními standardy IFRS ve znění přijatém Evropskou unií.

Předmět auditu

Účetní závěrka Banky se skládá z:

- výkazu finanční situace k 31. prosinci 2023,
- výkazu zisku a ztráty za rok končící 31. prosince 2023,
- výkazu ostatního úplného výsledku za rok končící 31. prosince 2023,
- výsledku změn vlastního kapitálu za rok končící 31. prosince 2023,
- výkazu peněžních toků za rok končící 31. prosince 2023,
- přílohy účetní závěrky, která obsahuje významné informace o účetních metodách a další vysvětlující informace.

Základ pro výrok

Audit jsme provedli v souladu se zákonem o auditorech, nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 537/2014 („nařízení EU“) a auditorskými standardy Komory auditorů České republiky, kterými jsou Mezinárodní standardy auditu doplněné a upravené souvisejícími aplikačními doložkami (společně „auditorské předpisy“). Naše odpovědnost stanovená těmito předpisy je podrobněji popsána v oddílu Odpovědnost auditora za audit účetní závěrky.

Domníváme se, že důkazní informace, které jsme shromáždili, poskytují dostatečný a vhodný základ pro vyjádření našeho výroku.

Nezávislost

V souladu s Mezinárodním etickým kodexem pro auditory a účetní odborníky (včetně Mezinárodních standardů nezávislosti) vydaným Radou pro mezinárodní etické standardy účetních („kodex IESBA“) a přijatým Komorou auditorů České republiky, se zákonem o auditorech a nařízením EU jsme na Bance nezávislí a splnili jsme i další etické povinnosti vyplývající z kodexu IESBA, ze zákona o auditorech a nařízení EU.

PricewaterhouseCoopers Audit, s.r.o., Hvězdova 1734/2c, 140 00 Praha 4, Česká republika
T: +420 251 151 111, www.pwc.com/cz

PricewaterhouseCoopers Audit, s.r.o., se sídlem Hvězdova 1734/2c, 140 00 Praha 4, IČ: 40765521, zapsaná v obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Praze, oddíl C, vložka 3637 a v seznamu auditorských společností u Komory auditorů České republiky pod evidenčním číslem 021.

Přístup k auditu

Přehled

Celková hladina významnosti pro účetní závěrku představuje 5 % tříletého průměru ze zisku Banky před zdaněním a byla stanovena na 61,6 mil. Kč.

Riziko znehodnocení překlenovacích a stavebních úvěrů, včetně dopadu současné ekonomické situace

Závazek z úrokového zvýhodnění

Při plánování auditu jsme stanovili hladinu významnosti a vyhodnotili rizika výskytu významné nesprávnosti v účetní závěrce. Konkrétně jsme určili oblasti, ve kterých vedení uplatnilo svůj úsudek, např. v případě významných účetních odhadů, které zahrnují stanovení předpokladů a posouzení budoucích skutečností, které jsou z podstaty nejisté. Tak jako v případě všech našich auditů jsme se zaměřili také na rizika obcházení vnitřních kontrol vedením, včetně vyhodnocení toho, zda nebyla zjištěna předpojatost, jež by vytvářela riziko výskytu významné nesprávnosti z důvodu podvodu.

Hladina významnosti

Rozsah našeho auditu byl ovlivněn použitou hladinou významnosti. Audit je plánován tak, abychom získali přiměřenou jistotu, že účetní závěrka neobsahuje významnou nesprávnost způsobenou podvodem nebo chybou. Nesprávnosti jsou považovány za významné, pokud lze reálně předpokládat, že by jednotlivě nebo v souhrnu mohly ovlivnit ekonomická rozhodnutí, která uživatelé účetní závěrky na jejím základě přijmou.

Na základě našeho odborného úsudku jsme stanovili určité kvantitativní hladiny významnosti, včetně celkových hladin významnosti vztahujících se k účetní závěrce jako celku (viz tabulku níže). Na jejich základě jsme, společně s kvalitativním posouzením, určili rozsah našeho auditu, včetně povahy, načasování a rozsahu auditních postupů, a vyhodnotili dopad zjištěných nesprávností individuálně i v souhrnu na účetní závěrku jako celek.

Celková hladina významnosti pro Banku

61,6 milionů Kč

Jak byla stanovena

Hladina významnosti pro Banku byla stanovena jako 5 % z tříletého průměru ze zisku Banky před zdaněním za roky 2021 - 2023.

Zdůvodnění použitého základu pro stanovení významnosti

Zvolili jsme tříletý průměr ze zisku před zdaněním, protože cílem Banky je dosahování zisku a uživatelé se soustředí na tento údaj. Pandemie Covid-19 významně ovlivnila ziskovost Banky v předchozích letech, a proto jsme pomocí tříletého průměru eliminovali příliš vysoký výkyv hladiny významnosti. Hladina významnosti na úrovni 5 % z použitého základu je standardním ukazatelem a odpovídá optimální auditorské praxi pro tuto veličinu u subjektů veřejného zájmu.

Hlavní záležitosti auditu

Hlavní záležitosti auditu jsou záležitosti, které byly podle našeho odborného úsudku při auditu účetní závěrky za běžné období nejvýznamnější. Těmito záležitostmi jsme se zabývali v kontextu auditu účetní závěrky jako celku a v souvislosti s utvářením názoru na tuto účetní závěrku. Samostatný výrok k těmto záležitostem nevyjadřujeme.

Hlavní záležitost auditu

Riziko znehodnocení překlenovacích a stavebních úvěrů, včetně dopadu současné ekonomické situace

Banka vykázala ve Výkazu finanční situace k 31. prosinci 2023 Finanční aktiva v naběhlé hodnotě ve výši 125 202 milionů Kč a v rámci těchto aktiv Úvěry a pohledávky ve výši 121 069 milionů Kč.

Riziko nesplacení poskytnutých úvěrů je nedílnou součástí bankovních činností, vyčíslení znehodnocení je pak nejvýznamnějším odhadem, který přímo a významně ovlivňuje hospodářský výsledek.

Postup vedení při stanovení předpokladů, které mají nejvyšší vliv na řádný odhad ocenění úvěrů je popsán v kap. 2.4 v bodech 2, 3 a 7 účetní závěrky.

Opravné položky se vypočítávají pomocí modelů, které přibližují dopad současných ekonomických a úvěrových podmínek a také prospektivních informací a prognóz na úvěrové portfolio Banky.

Současná ekonomická a politická situace je významně ovlivněna probíhající válkou, zvýšenou inflací a vysokými úrokovými sazbami. Tyto faktory s sebou přinášejí zvýšenou nejistotu ohledně budoucího stavu ekonomiky a vývoje úvěrového portfolia.

Vzhledem k této specifické situaci je důležité včas identifikovat významné zvýšení úvěrového rizika a reflektovat tato nová rizika ve výši očekávaných úvěrových ztrát („ECL“).

Banka udržuje dodatečnou částku opravných položek na očekávané úvěrové ztráty („management overlay“), která byla přidána k výsledkům standardních modelů ECL, protože tyto modely nemohou zachytit specifická rizika, která současná makroekonomická situace přináší. Overlay je založen na identifikaci skupin klientů nebo sektorů se zvýšeným rizikem, u kterých je pak toto riziko zohledněno v jejich klasifikaci a výši ECL.

Jak audit pracoval s hlavní záležitostí auditu

Naše auditorské postupy v běžném roce týkající se úvěrového rizika a znehodnocení úvěrů byly konkrétně zaměřeny na dopad nových rizik pro účely posouzení jejich vlivu na hodnotu úvěrového portfolia a vypočtené opravné položky na očekávané úvěrové ztráty.

Náš přístup byl založen na testování vnitřního kontrolního systému zavedeného Bankou pro tuto oblast a na přímém testování finančních částek vykazovaných v účetní závěrce Banky.

Posuzovali jsme především stávající zásady tvorby opravných položek na očekávané úvěrové ztráty, včetně systému oceňování zajištění, jejich soulad s požadavky IFRS 9 a posuzovali jsme také dodržování stávajícího kontrolního systému.

Do hodnocení modelů (včetně modelu pro výpočet management overlay) používaných pro kvantifikaci očekávaných úvěrových ztrát jsme zapojili naše odborníky na modelování finančních rizik.

Posuzovali jsme také přístup k identifikaci významného zhoršení úvěrového rizika s ohledem na regulatorní doporučení.

Vzhledem ke klíčové úloze bankovních systémů a systémů vnitřní kontroly k identifikaci významného zhoršení úvěrového rizika a vyčíslení očekávaných úvěrových ztrát, včetně přidělení interního kreditního skóre a zařazení do poolu (skupina retailových expozic se stejnou úrovní rizika), jsme využili též naše specialisty na informační technologie, kteří ověřili přístupová oprávnění, zpracování dat a automatických kalkulací v klíčových systémech, včetně výpočtu ztrát ze znehodnocení úvěrů.

Omezený vliv vzhledem k jedinečnosti stávající situace mělo letos zpětné testování úvěrových modelů.

Na vybraném vzorku úvěrů jsme ověřili přiřazení úvěrů do tří stupňů definovaných IFRS 9. Zkontrolovali jsme též identifikaci významného zhoršení úvěrového rizika a vyčíslení pravděpodobnosti selhání a výše úvěrové expozice a ztrát při selhání a zohlednění prospektivních informací, neboť tyto faktory mají zásadní vliv na vyčíslení úvěrových ztrát již vzniklých i ztrát očekávaných.

Prověřili jsme též adekvátnost zveřejněných informací, které příslušné IFRS standardy vyžadují.

Závazek z úrokového zvýhodnění

Banka vykázala ve Výkazu finanční situace k 31. prosinci 2023 Finanční závazky v naběhlé hodnotě 122 698 milionů Kč a v rámci těchto závazků Závazek z úrokového zvýhodnění ve výši 1 148 milionů Kč.

Zaměřili jsme se na tuto oblast, protože vedení provádí komplexní a subjektivní odhady, kdy a v jaké výši by měl být závazek z úrokového zvýhodnění zaúčtován, a současně také odhadlo potřebnou výši tohoto závazku.

Pravděpodobnost splnění podmínek pro různé typy úrokových zvýhodnění je stanovena interním statistickým modelem.

Model simuluje vývoj smluv v budoucnu, zejména zda a kdy klient splní smluvní podmínky pro dosažení úrokového zvýhodnění na základě skutečného chování klientů.

Závazek z úrokového zvýhodnění je vypočítán jako součet předpokládaných úrokových výhod z jednotlivých smluv. Úrokové zvýhodnění jednotlivých smluv vychází z maximálního možného aktuálního úrokového zvýhodnění (za předpokladu, že jsou splněny všechny podmínky).

Postupy, které vedení použilo při stanovení odhadů, jež mají největší dopad na očekávanou výši úrokového závazku, jsou popsány v kap. 2.2 a 20 účetní závěrky.

Ověřili jsme především následující skutečnosti:

- Klíčové předpoklady použité pro výpočet úrokového zvýhodnění;
- Naši odborníci na modelování finančních rizik posoudili nastavení modelu pro provádění těchto výpočtů;
- Úplnost vkladových účtů zahrnutých do výpočtu úrokového zvýhodnění. Testovali jsme nastavení a fungování modelů, vstupní data a použité předpoklady.

Naše práce zahrnovala následující:

- S využitím práce našich odborníků v oblasti modelování finančních rizik jsme posoudili přiměřenost modelové dokumentace a použité metodiky a otestovali modelový výpočet na základě vzorového přepočtu.
- Posoudili jsme přiměřenost odhadů vedení, zejména s ohledem na metodiku výpočtu, pravděpodobnost ukončení/alokace cílové částky, pravděpodobnost vkladu a další faktory.
- Znovu jsme provedli simulaci použitou k odhadu použitých koeficientů a posoudili stabilitu výsledků simulace.
- Posoudili jsme vhodnost metodiky zpětného testování použité k testování výkonnosti modelu pro výpočet úrokového závazku a prověřili jeho výsledky.
- Prověřili jsme také přiměřenost zveřejněných informací požadovaných příslušnými standardy IFRS.

Jak jsme stanovili rozsah auditu?

Rozsah auditu jsme stanovili tak, abychom získali dostatečné informace, které nám umožní vyjádřit výrok k účetní závěrce jako celku. Vzali jsme v úvahu strukturu Banky, její účetní procesy a kontroly a specifika odvětví, ve kterém Banka působí.

Ostatní informace

Za ostatní informace odpovídá představenstvo Banky. Jak je definováno v § 2 písm. b) zákona o auditorech, ostatními informacemi jsou informace uvedené ve výroční zprávě mimo účetní závěrku a naši zprávu auditora.

Náš výrok k účetní závěrce se k ostatním informacím nevztahuje. Přesto je součástí našich povinností souvisejících s auditem účetní závěrky seznámení se s ostatními informacemi a posouzení, zda ostatní informace nejsou ve významném nesouladu s účetní závěrkou či s našimi znalostmi o Bance získanými během auditu nebo zda se jinak tyto informace nejeví jako významně nesprávné. Také jsme posoudili, zda ostatní informace byly ve všech významných ohledech vypracovány v souladu s příslušnými právními předpisy. Tímto posouzením se rozumí, zda ostatní informace splňují požadavky právních předpisů na formální náležitosti i na postup vypracování ostatních informací v kontextu významnosti.

Na základě provedených postupů v průběhu našeho auditu, do míry, již dokážeme posoudit, jsou dle našeho názoru:

- ostatní informace, které popisují skutečnosti, jež jsou též předmětem zobrazení v účetní závěrce, ve všech významných ohledech v souladu s účetní závěrkou a
- ostatní informace vypracované v souladu s právními předpisy.

Dále jsme povinni uvést, zda na základě poznatků a povědomí o Bance a o prostředí, v němž působí, k nimž jsme dospěli při provádění auditu, ostatní informace neobsahují významné nesprávnosti. Žádnou významnou nesprávnost jsme nezjistili.

Odpovědnost představenstva, dozorčí rady a výboru pro audit Banky za účetní závěrku

Představenstvo Banky odpovídá za sestavení účetní závěrky podávající věrný a poctivý obraz v souladu s účetními standardy IFRS ve znění přijatém Evropskou unií, a za takový vnitřní kontrolní systém, který považuje za nezbytný pro sestavení účetní závěrky tak, aby neobsahovala významné nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou.

Při sestavování účetní závěrky je představenstvo Banky povinno posoudit, zda je Banka schopna nepřetržitě trvat, a pokud je to relevantní, popsat v příloze účetní závěrky záležitosti týkající se jejího nepřetržitého trvání a použití předpokladu nepřetržitého trvání při sestavení účetní závěrky, s výjimkou případů, kdy představenstvo plánuje zrušení Banky nebo ukončení její činnosti, resp. kdy nemá jinou reálnou možnost než tak učinit.

Za dohled nad procesem účetního výkaznictví odpovídá dozorčí rada Banky.

Za sledování postupu sestavování účetní závěrky odpovídá výbor pro audit Banky.

Odpovědnost auditora za audit účetní závěrky

Naším cílem je získat přiměřenou jistotu, že účetní závěrka jako celek neobsahuje významnou nesprávnost způsobenou podvodem nebo chybou a vydat zprávu auditora obsahující náš výrok. Přiměřená míra jistoty je velká míra jistoty, nicméně není zárukou, že audit provedený v souladu s auditorskými předpisy ve všech případech v účetní závěrce odhalí případnou existující významnou nesprávnost. Nesprávnosti mohou vznikat v důsledku podvodů nebo chyb a považují se za významné, pokud lze reálně předpokládat, že by jednotlivě nebo v souhrnu mohly ovlivnit ekonomická rozhodnutí, která uživatelé účetní závěrky na jejím základě přijmou.

Při provádění auditu v souladu s auditorskými předpisy je naší povinností uplatňovat během celého auditu odborný úsudek a zachovávat profesní skepticismus. Dále je naší povinností:

- Identifikovat a vyhodnotit rizika významné nesprávnosti účetní závěrky způsobené podvodem nebo chybou, navrhnout a provést auditorské postupy reagující na tato rizika a získat dostatečné a vhodné důkazní informace, abychom na jejich základě mohli vyjádřit výrok. Riziko, že neodhalíme významnou nesprávnost, k níž došlo v důsledku podvodu, je větší než riziko neodhalení významné nesprávnosti způsobené chybou, protože součástí podvodu mohou být tajné dohody, falšování, úmyslná opomenutí, nepravdivá prohlášení nebo obcházení vnitřních kontrol.
- Seznámit se s vnitřním kontrolním systémem Banky relevantním pro audit v takovém rozsahu, abychom mohli navrhnout auditorské postupy vhodné s ohledem na dané okolnosti, nikoli abychom mohli vyjádřit názor na účinnost jejího vnitřního kontrolního systému.
- Posoudit vhodnost použitých účetních pravidel, přiměřenost provedených účetních odhadů a informace, které v této souvislosti představenstvo Banky uvedlo v příloze účetní závěrky.
- Posoudit vhodnost použití předpokladu nepřetržitého trvání při sestavení účetní závěrky představenstvem, a to, zda s ohledem na shromážděné důkazní informace existuje významná nejistota vyplývající z událostí nebo podmínek, které mohou významně zpochybnit schopnost Banky trvat nepřetržitě. Jestliže dojdeme k závěru, že taková významná nejistota existuje, je naší povinností upozornit v naší zprávě na informace uvedené v této souvislosti v příloze účetní závěrky, a pokud tyto informace nejsou dostatečné, vyjádřit modifikovaný výrok. Naše závěry týkající se schopnosti Banky trvat nepřetržitě vycházejí z důkazních informací, které jsme získali do data naší zprávy. Nicméně budoucí události nebo podmínky mohou vést k tomu, že Banka ztratí schopnost trvat nepřetržitě.
- Vyhodnotit celkovou prezentaci, členění a obsah účetní závěrky, včetně přílohy, a dále to, zda účetní závěrka zobrazuje podkladové transakce a události způsobem, který vede k věrnému zobrazení.

Naší povinností je informovat představenstvo, dozorčí radu a výbor pro audit mimo jiné o plánovaném rozsahu a načasování auditu a o významných zjištěních, která jsme v jeho průběhu učinili, včetně zjištěných významných nedostatků ve vnitřním kontrolním systému.

Naší povinností je rovněž poskytnout výboru pro audit prohlášení o tom, že jsme splnili příslušné etické požadavky týkající se nezávislosti, a informujeme jej o veškerých vztazích a dalších záležitostech, u nichž se lze reálně domnívat, že by mohly mít vliv na naši nezávislost, a o případných krocích eliminujících hrozby nebo o přijatých opatřeních.

Dále je naší povinností vybrat na základě záležitostí, o nichž jsme informovali dozorčí radu a výbor pro audit, ty, které jsou z hlediska auditu účetní závěrky za běžný rok nejvýznamnější, a které tudíž představují hlavní záležitosti auditu, a tyto záležitosti popsat v této zprávě. Tato povinnost neplatí, když právní předpisy zakazují zveřejnění takové záležitosti nebo pokud ve zcela výjimečném případě usoudíme, že bychom o dané záležitosti neměli v naší zprávě informovat, protože lze reálně očekávat, že možné negativní dopady zveřejnění převáží nad přínosem z hlediska veřejného zájmu.

Zpráva o jiných požadavcích stanovených právními předpisy

Informace vyžadované nařízením EU

V souladu s článkem 10 odst. 2 nařízení EU uvádíme následující informace vyžadované nad rámec Mezinárodních standardů auditu:

Soulad výroku s dodatečnou zprávou výboru pro audit

Potvrzujeme, že náš výrok auditora je v souladu s dodatečnou zprávou pro výbor pro audit Banky, kterou jsme vyhotovili dnes dle článku 11 nařízení EU.

Určení auditora a délka provádění auditu

Auditorem Banky pro rok 2022 až 2024 nás dne 7. října 2022 jmenovala valná hromada Banky. Auditorem Banky jsme nepřetržitě 8 let.

Poskytnuté neauditorské služby

Prohlašujeme, že síť PwC neposkytla Bance neauditorské služby zakázané článkem 5 (1) nařízení EU ve znění upraveném českými předpisy dle článku 5 (3) nařízení EU.

Bance jsme kromě povinného auditu neposkytli žádné služby.

Partnerem odpovědným za zakázku, jejímž výsledkem je tato zpráva nezávislého auditora, je Ing. Tomáš Bašta.

23. dubna 2024

PricewaterhouseCoopers Audit, s.r.o.
zastoupená partnerem

Ing. Tomáš Bašta
statutární auditor, evidenční č. 1966